yeni BÖLÜM

NURHAK'TAN KIZILDERE'YE
EYLEMCİLER ANLATIYOR

12 MART THKO KOVALAMACA BAŞLIYOR

8.SAYFADA

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PERŞEMBE
19
HAZİRAN 1980
10 LIRA

DERDE DÜSMÜŞ
DERT EVLERİ

HASTANELER

4.SAYFADA

CHP Nevşehir İl Başkanının cenazesinde 5 parlamenter yaralandı

CHP Genel Başkanı: "Nasıl sağ kaldığımıza inanamıyoruz"

Faşistler, Ecevit'in de katıldığı cenaze törenine ateş açtı

Ağca'yı idama mahkum eden askeri mahkeme başkanı bombayla yaralandı

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeki Mahkemesi Başkanı Yargıç Albay Saim Örencik önceki gün Feneryolu'nda patlayıcı maddeyle ağır yaralandı. Örencik, Ankara Gülhane Hastanesine kaldırıldı. Fotoğrafta (sol tarafta) oturan Albay Örencik, Mehmet Ali Ağca hakkında idam kararının açıklandığı duruşmada görülüyor.

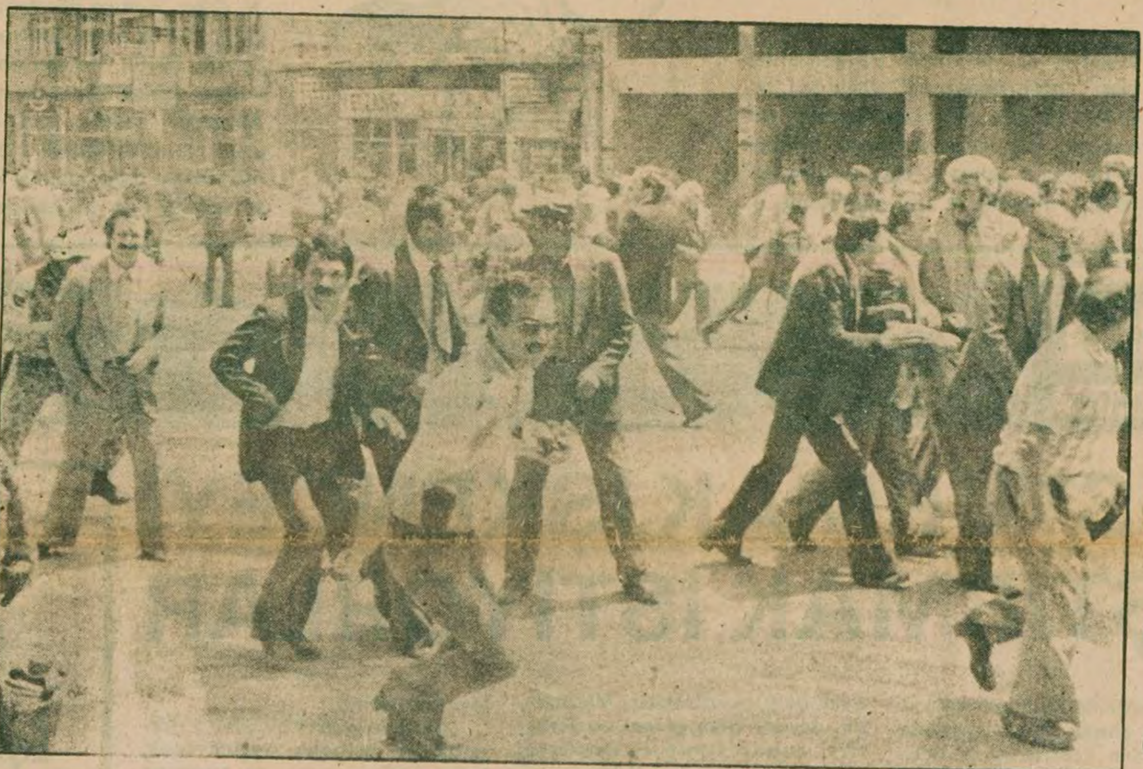

Silahlı saldırı üzerine korunmaya çalışan CHP'li parlamenterler ve cenaze törenine katılan halk.

- **Ecevit, Kayseri'den komando birliklerinin gelmesinden sonra Nevşehir'den ayrıldı**
- *Nevşehir İl Başkanı Tekinel'in cenazesi Ankara'ya geldi*
- **Siverek'te CHP'li Belediye Başkanı evi basılarak öldürüldü**
- *Erzurum'da CHP İl Yönetim Kurulu üyesi ağır yaralandı*
- **Trabzon'da CHP'lilere üstüste saldırılar düzenlendi**
- *Ordu Gölköy'de çıkan olaylarda üç kişi öldü, 6 kişi yaralandı*
- **Samsun'da sol görüşlü bir avukat öldürüldü**

HABER MERKEZİ

CHP Nevşehir İl Başkanı Zeki Tekiner'in dün Nevşehir'de düzenlenen cenaze törenine MHP'liler saldırdı. Saldırı sırasında Muş Milletvekili Burhan Garip Şavlı, Konya Milletvekili Yücel Akınca, Niğde Milletvekili Burhan Ecemiş, Tekirdağ Senatörü Hayri Mumcuoğlu ve Gençlik Kolları Genel Merkez Yöneticisi Mustafa Kemal Ertekin yaralandılar.

CHP Grup Başkanvekili Metin Somuncu, dün yaptığı açıklamada yaralanan parlamenterlerin durumu hakkında bir bilgi gelmediğini belirterek, Türkiye'de ilk defa parlamenterlere saldırıldığını ve yara aldıklarını söyledi.

Somuncu şöyle konuştu "Nevşehir İl Başkanımızın cenazesine genel merkezden 100 kişilik bir kafile gitmiştir. Saat 12.50'de cenaze hastaneden alınarak camiye gitmek üzere

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

Saldırı sırasında yaralanan CHP Muş Milletvekili Burhan Garip Şavlı

Moskova Radyosunun Türkiye'nin nükleer hedef olduğunu söylemesi üzerine

Hilmi Fırat: "Tesisler olmasa da Sovyetler Türkiye'ye karşı nükleer silah kullanmayı planlıyor"

ANKARA (AA)

TÜRKİYE'deki tesislerin faaliyetlerini incelemek amacıyla kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu Başkanı Kontenjan Senatörü Hilmi Fırat, Moskova Radyosunun "Türkiye'nin nükleer savaş halinde ilk hedef olacağı" yolundaki yorumu ile ilgili olarak, "Herhangi bir ülke Türkiye'ye karşı nükleer silah kullanmayı planlamış, Türkiye'yi bu amaçla hedef almış ise, tesislerin varlığı veya olmaması sonucu değiştirmez" dedi.

Fırat, Moskova Radyosunun,

(Devamı Sa. 6 Sü.2)

Sıkıyönetim 20 ilde 2 ay daha uzatıldı

ANKARA (ÖZEL)

DÜN toplanan TBMM ortak kurulu, hükümetin, sıkıyönetimin 20 ilde 2 ay daha uzatılması şeklindeki teskeresini kabul etti.

Önceki gün Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil'in başkanlığında toplanan Milli Güvenlik Kurulu, sıkıyönetimin 20 ilde 2 ay daha uzatılmasını hükümete tavsiye kararı almış, Bakanlar Kurulu da dün yaptığı toplantıda bu kararı benimsemişti.

Meclis Başkanlığına sunulan hükümet teskeresi TBMM ortak kurulunda kabul edilerek, sıkıyönetim 20 ilde 2 ay daha uzatıldı.

Sıkıyönetim görüşmeleri sırasında hükümet adına söz alan İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil, Olağanüstü Hal Yasası ile DGM'nin kurulmasına ilişkin kanun tasarılarının bir an önce ele alınmasını isteyerek "İçinde bulunduğumuz dönemde Sıkıyönetim bölgelerinde 3347 olay meydana

(Devamı sa. 6 sü. 8'de)

Gündeme alınması bekleniyor

Gensoru için karar günü

- Erbakan Demirel'in cevabıyla ilgili görüşünü bugün açıklıyor
- CHP ve MSP diğer yasaları çıkarmak için de işbirliğini sürdürecek.

ANKARA (ÖZEL)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit ve CHP'li parlamenterlerin hükümetin düşürülmesi amacıyla TBMM'ye sundukları gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmaması bugün görüşülüyor. Gensoru metninin okunmasını gerek toplantıya katılmayarak, gerekse sürekli yoklama isteyerek engellemeye çalışan AP'lilerin tutumlarını sürdürecekleri belirtiliyor.

Anayasanın 89. maddesine göre gensorunun gündeme alınıp alınmaması görüşülürken, önerge sahiplerinden biri, siyasi parti grupları adına birer milletvekili ile hükümet adına Başbakan ya da bir bakan konuşma yapacak.

Gensoru gündeme alındığı taktirde gensoru görüşmelerinin ne zaman yapılacağı da belirlenecek. Yine Anayasa gereğince gündeme alınma tarihinden itibaren gensoru görüşmelerinin 2 ile 7 gün arasında yapılması gerekiyor. Anayasa, gensoru görüşmeleri gündeme alındıktan sonra en erken 2 gün sonra en geç de 7 güne kadar görüşülmesi şartını getiriyor.

Gensoru görüşmelerinde üyeler gerekçeli olarak güvensizlik önergelerini verecekler. Bakanlar Kurulu da isterse güven isteminde bulunabilecek.

(Devamı Sa. 6 Sü.6)

Batı basını darbe konusunda spekülasyon yaparken

Batılı yetkililer: Türkiye de bir askeri darbe, tepki yaratır

- AET yetkilileri ilişkilerin dondurulabileceğini söylüyor.
- IMF: "Taahhütler yeniden gözden geçirilir"
- ABD Senatosunun yeniden ambargo uygulayabileceği belirtiliyor.

Nuri Çolakoğlu

BAZI Batı gazetelerinde Türkiye'de bir askeri müdahale ihtimalinden söz eden spekülatif haber ve yorumlar çıkarken, görüştüğümüz Batılı yetkililer, böyle bir gelişmenin Batı dünyasında çok olumsuz karşılanacağını belirttiler.

Brüksel'de NATO merkezinde önemli bir görevde bulunan Batılı bir diplomat bu konudaki görüşlerini şöyle açıkladı: "Türkiye'deki bir askeri müdahale olumsuz karşılanır. Örneğin NATO 'demokratik ülkeleri' çatısı altında barındırmakla övünen bir örgüttür. Bu bakımdan bu tür gelişmeler tepki görür. Elbette geçmişte bu-

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

Ankara'da Dev-Yol ile Kurtuluş arasındaki çatışmalar devam ediyor

- Dünkü çatışmalarda 2 öğrenciyle 1 polis yaralandı.
- DGBF tekrar çağrıda bulundu: "Aranızdaki kavgalara ve çatışmalara son verin, sorunlarınızı ikna yöntemiyle çözün"

ANKARA (ÖZEL)

DEVRİMCİ-Yol ile Kurtuluş grubu arasında Ankara'da başlayan çatışmalar sürüyor. Dünkü olaylarda 2 öğrenciyle 1 polisin yaralandığı öğrenildi. DGBF de dün yaptığı basın açıklamasında Dev-Yol ve Kurtuluş grubuna yaptığı "Çatışmalara son verin" çağrısını tekrarladı.

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı, bir eri öldüren komandonun kimliklerini açıkladı

- Katillerden Mustafa Gülnar, 5 kişiyi öldürmüş ve cezaevinden kaçmıştı.

ADANA (ÖZEL)

ADANA'da CHP Merkez İlçe Başkanı Diş Tabibi Fevzi Ciritci'nin muayenehanesini basarak üç kişiyi yaralayan, bir eri öldüren, bir eri yaralayan saldırganın cezaevi kaçağı Mustafa Gülnar, Muhsin Kahya adlı komandolar olduğu anlaşıldı.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığınca yapılan açıklamada İsmail Muştu, İbrahim Topçulu adlı komandoların da saldırı ve cinayet olayına katıldıklarının tespit edildiği bildirildi.

ADANA SIKIYÖNETİM
KOMUTANLIĞININ
AÇIKLAMASI

Adana Sıkıyönetim Komutanlığının açıklaması şöyle:

"30 Mayıs 1980 günü saat 14.30 sıralarında CHP Adana Merkez İlçe Başkanı Diş Tabibi Fevzi Ciritci'nin muayenehanesini basarak üç kişinin yaralanmasına, bir erimizin şehit edilmesine, bir erimizin yaralanması olayını yapanlar belirlenmiş olup isimleri ve resimleri basına verilmiştir.

"1 — Mustafa Gülnar, 25.3.1980 günü Adana Kapalı Cezaevinden kaçmıştır. 78-79 yıllarında beş kişinin öldürülmesi, dört

(Devamı Sa. 6 Sü.2)

KÖMÜR IŞÇILERININ YAZARI

AHMET NAİM'in

BIR YUDUM SOLUK
KUDUZ DÜĞÜNÜ
KOLCU ŞABAN
ve ATEŞ NEFES

Hikayeleri

Babrak Karmal intihara teşebbüs etti

- Afganistan'da Sovyet yanlısı yönetim içindeki anlaşmazlıklar silahlı çatışmaya döndü: 60 kişi öldü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

AFGANİSTAN'da Sovyet işgaline karşı direniş kuvvetlerinin mücadelesinin yoğunlaştığı şu sıralarda Moskova yanlısı Babrak Karmal'ın intihara teşebbüs ettiği bildirildi.

Haberi veren Fransa Radyosu 18 Haziran tarihli yayınında yönetimdeki "Halk" ve "Parçam" kanatları arasında süregelen anlaşmazlıkların iyice keskinleştiğini bu yüzden geçtiğimiz hafta içinde olan bir iç çatışmada 60

(Devamı Sa. 6 Sü.6)

İnciraltı katliamı ile ilgili 1 subay, 2 assubay, 20 er hakkında soruşturma açıldı

- Olaylar sırasında ateş açtığı belirlenen Hasan Dimici de gözaltında.
- Katledilen beş öğrencinin vücudunda M-1 mermisi bulundu.
- Askeri Savcılık yasak bölge ye girdi diye öldürülen Belçikalı turistin suçsuz olduğunu açıkladı.

HABER MERKEZİ

EGE Ordu ve İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı, İnciraltı Yurdunda beş öğrencinin ölümü ile sonuçlanan olay hakkında yaptığı açıklamada, soruşturmanın gizlilik içinde sürdürüldüğünü söyledi.

Bu arada, İnciraltı Yurdundaki katliamda öğrencilere ateş açan Çavuş Hasan Dimici'nin gözaltına alınmasından sonra, bir subay, iki assubay ile 20 erin ve erbaşın da gözaltında tutulduğu

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

22340 - 812

içten geldiği gibi

NİMET ARZIK

Dışişlerine selam

Biri, birine şaşkınlıkla demiş ki, "Yahu, benim hep ahbaplarım birinci katipti, şimdi hepsi büyükelçi, neden ki?...

– Yaşlandın da ondan, olmuş yanıt...

Bu Dışişlerinde artık sadece büyükelçileri tanıyorum, bir iki müsteşarı da. Nedenini de, yukardaki arkadaş söyledi.

Kalubeladan beri tanıdığım bakanlıkta göstermelik ve gösteriş ilk planda gelir, hepiniz biliyorsunuz.

Takır takır, şakır şakır ambasadörlerin çoğuna, azcık 1961 Anayasasının getirdiği yeni kurumlardan söz edin... gözlerinin içine bakın. En babayiğidi:

– Eveeet... Öyle bir şeyler var, der... Ben dışardaydım.

Alaturkada, insan öz özünü örnek olarak vermez. İyi ama, olay insanın kendi başına gelmişse ve toplumsal bir yönü varsa, büyükbabasını mezardan çıkarıp, örneği ona yüklemez ya...

Bir detay; Dışişlerinin bugünkü bürokratları, bugünkü bakanlarından pek memnun...

– Neden ki?...

– Yıllanmış bürokrat, şefinden memnun olursa, benim o şefe iyi puan vermiyesim gelir!... Ama durup dururken haksızlık etmeyelim.

* * *

BUGÜN DOKUZ HAZİRAN

Üç yıl önce, bugün ağabeyim, Vatikan Büyükelçisi Taha Carım, Roma'da, elçiliğin önünde vurulmuştu, Ermeni teröristleri tarafından.

Ölümünden sonra, tören üstüne tören, saltanatla gömüldü.

– Öyle saygısızca konuşmasana!..

– Saygısızlığım, ölüye karşı elbette olamaz. Saygısızlığımın daniskası, elbette başka bir şeye yönelik... Bütün göstermeliklere yönelik.

En yakınımın ardından yürürken, iki şey düşünüyorum. Ulan bu Frenkistan'dan ödünç alıp bir daha geri vermediğimiz, bel kemiksizlikler ne? Bu marş, bu çiçekler, bu ellerde gezinen resim!...

- Bir başka şey de düşünüyordum. Gencecik çocukları, ailelerinden bile kaçırılarak toprağa verilen. Haksızlık, gibi geliyordu bana her şey. Yapmacık gibi geliyordu... Bugün hele, Aydınlık'ta görevlinin, yaralının kafasını ceviz kırar gibi ezdiğini okuyunca.

Sonra, aradan bir yıl geçti. Dışişleri beni nazik bir dille şehitliğe davet etti. Birinci yılın sonunda ufak bir anma töreni düzenlemişlerdi.

Bir yıl daha geçti. Gene nazikane bir davet aldım. Gelip beyden aldılar. Şehitliğe götürdüler. Üç dev otobüs, azıcık gecikmeyle, sabah uykularını almamış monşerleri döktü, şehitliğe. O zaman Personel Müdürü Pulat Tacer'di. İyi bir niyeti vardı: Birliğimizi gösterelim. Unutmadığımızı gösterelim, canevimize kastetmişlere karşı...

Hem Pulat Tacer'e minnet duyguları, içinde yüzüyordum, hem de hazin hazin gülümsüyordum. O bir gelenek kurmak istiyordu, bense her şeyin kişisel davranışlara bağlı olduğunu biliyordum.

Geldiler, kabirde el bağladılar. Ben her zamanki gibi, kaçamaktan gömülen gençleri düşündüm. Uçaklarıyla yere kakılan, genç teğmenlerin mezarlarına selam yolladım içimden... Almışlardır selamımı!... Çok içtendi çünkü...

Bir ambassadör geldi: Başsız sonsuz bir nutuk attı, konuyla da ölüyle de ilgisiz... Tüfekler atıldı, yerde iki yaprak gölgesi kımıldandı. Sendeliye sendeliye, kendisinden büyük bir buğday taşır gibi, bir de çiçek mafiasının (Kimin elinde sanıyorsunuz bu para kazandıran ticaret ki?) abullabut bir çiçek tomarını, bir yere dikmeye çalıştılar, ziyaretçiler.

Görevliler selam durdu...

...Ve ben gene düşünüyordum... bu cilveler ne kadar sürecek diye.

Burada tekrar Pulat Tacer'e teşekkür ederim...

Herhalde, yerine başka biri gelmiştir...

... Ve bu yıl...

Ayıbolmasın diye, Bodrum'a gidişimi geciktirmiştim...

Dışişlerinden haber gelir diye... istediğimden değil, nezaketten... Hiç bir ses, hiç bir nefes çıkmadı. Ne bir telefon. Ne bakandan bir telgraf. Neyse, bu sabah, monşerler sabah uykularını alacaklar da, çarpılmış yüzlerle dolaşmayacaklar bütün gün...

...Ve ben Bodrum'a varıp, bildiğimiz gibi, alıştığımız gibi, babalarımıza yapıldığı gibi mevlit okutacağım...

Oyalı yemenili kadınlar, başlarını eğecek... Sırtımdaki ezeli sancıyı bir el sıvazlayacak. Duygulu, hatırlı, gönüllü, insanların arasında olacağım. Bütün elitistliğim, halkın sinesinde eriyecek...

Yazık ki, artık sen yoksun, Bodrum'un, ilk , okul mezunu Naciye Yolla!...

Bana göre hava hoş, monşerler... siz kendinizi düşünün. Ben oldum olası, sklerozlu kuruluşları tutmam!

Ay bir ufak öyküyle bitireyim, monşerleri yansıtan...

Bir yabancı elçiliği. Yemek yeniyor. Biliyorsunuz, o elçilikte oturularak yenen yemekler sıkıcı olur. Yemek de üste pazar, hasistir.

Görgüsüzlerin icat ettiği ve dünyaya kabul ettirdikleri bir usulle, kırk çatal bir yanda, seksen kaşık önde... bir sofra...

Zamanında gümüş fiyakası yapmak için icat edilmiş herhalde, yoksa, bu gümüşçü dükkanı yerine, her yemekte değiştirilebilir, bütün alet edevat...

Eşşek kadar, bir mayonezli balığı dolaştırıyorlar herkesin ense kökünde... Bu da eblemçüş bir adet, sultan Palamut zamanında kim icat etmişse...

– Ama bütün bunların tümüne Savoir Vivre denir...

– He ya, yaşama bilmeyenler için davranış bilimi!...

Bir gazeteci arkadaş da, bizim, sonradan protokolle cenderelenmiş bir büyükelçinin yanında, tiyatro ve kültür sözünden yassılaşmış oturuyor.

Gazeteci, o kör balık bıçağını tutmuyor. Aptal bir alet o. Edebiyle, bir lokma ekmek kabuğuyla, öz özüne ve çatalına yardım ediyor...

Bizim, bulgur pilavı ve nohutla büyümüş büyükelçi (ayıbı yok!) eğilip fısıldıyor, bu "zındıklıktan" son derece şoke olmuş bir halde:

– Balık bıçağınız soldan ikincisi...

İşte bu kadar. Bu beyler için dünya "Balık bıçağınız soldan ikincisi" dünyası.

Höt...döt... hele bir gelecek yıl kapıma varın, süpürge sopasıyla sizi kovalarım, monşerler, balık bıçakçıları...

Sayın Erkmen, kusuruma kalmayın, azıcık hırpaladım, bakanlığınızın bazı mensuplarını... siz de, bazı şeyleri, size anımsatmıyorlar diye üzüleceksiniz, eminim, ama ben böyle törenler hakkında, içten ne düşündüğümü zaten belirttim, tekrar tekrar özür dilerim.

Elçilerimizin canına kıyanlar, gülümsüyorlardır...

Not: Düşünün, önce çocuğu kurşunla vurmuşlar Diyarbakır'da, sonra bir görevli, ceviz kırar gibi kafasını ezmiş. Onun için iyi ki, Dışişleri, artık yapma ve takma törenlere, paydos dedi!

---

düşünce dünyası

BISIKLET MI? HADI CANIM SEN DE!

Teodoros Maçi
İnşaat mühendisi

Çeşitli insanlarla ulaşım sorununu tartışıyorsunuz. Demiryolu, metro, özel otobüs yolu, özel otomobil vs.... Derken, laf dönüp dolaşıyor, birçok kişinin gözünden kaçan bir meseleye parmak basmak durumunda kalıyorsunuz: Bisiklet

"Bisiklet" sözünü eder etmez, çoğu kişinin yüzünü alaycı bir gülümseme kaplıyor: "Bisiklet mi? Hadi canım sende!"

Ardından, binbir türlü gerekçeler: "Bu kargaşalıkta bisiklet kullanılır mı?... Etrafta hiç bisiklet görüyormusun?.... İnsanla alay ederler... vs. vs."

Konuya şöyle yaklaşanlar da vardır: "Çin'de de çok kullanılıyor değil mi? Onun için söylüyorsunuz."

Ülkemizin geleceğini düşünmeyenleri yadırgamıyoruz. Ancak, benzer düşüncelere, ilerici diye nitelendirilen çevrelerde rastladığımız için konuyu biraz deşmeyi yararlı görüyoruz.

HANGİ KÜLTÜR?

Bir kere, gülmek ve alay etmek nereden kaynaklanır? Bellli bir espri anlayışından değil mi? Espri anlayışı ise belli bir kültürün ürünü değil midir? Sırasıyla kültür, ekonomik temelden soyutlanamayacağına göre, içine sürüklendiğimiz sosyal girdabın bazı yönlerine bir göz atalım.

Temel ihtiyaç maddeleri dışında, kullandığımız bir eşyanın, malın veya aracın lüks olup olmadığını, ihtiyaçlarımızı gerçekten karşılayıp karşılamadığını düşünüyor muyuz? "İhtiyaçlar görelidir" deyip bir izafiyet denizine sürüklenmiyor muyuz? Diğer şeylerin yanında, televizyon reklamları bizi koşullandırmıyor mu? "moda" fikri ile birlikte, "demode olma" fikri de işlenmiyor mu?

Özellikle, 1950'den sonra, ülkemizin ulaşım politikasının nasıl çizildiği herkesin malumudur. Amerikan hayranlığının yükselmesi ile birlikte, "gaipten sesler", insanların kulaklarında "ulaşım sorununu çözmek için bir araba al" şeklinde yankılanmamış mıdır? Doğaldır ki, özel otomobil kullanımının şu veya bu şekilde özendirilmesi, bisikleti "demode" kılacaktır. Doğaldır ki, alınan "önlemler" dolayısıyla, binlerce otomobil, otobüs vs. yanında bisikletlere tek tük rastlanması sonucu, bisiklet kullanmak "anormal" sayılacaktır. Ve yine

doğaldır ki, bu denli yaygınlaşmış olan "anti-propaganda" yüzünden, bisiklete binmek insanlara "komik" gelecektir. Çünkü, insanlarımız bisiklete binenleri yalnızca "adalarda modalarda", mayolu ve kısa pantalonlu olarak görmeye alışmıştır veya alıştırılmıştır. Çünkü insanların bisikletten bir ulaşım aracı olarak yararlanmayı düşünmelerine, bilerek ya da bilmeyerek ambargo konmuştur.

Emperyalizmin geri ülkeleri, diğer şeylerin yanında kültür yolu ile de etkilediği herkesçe tekrarlanan bir gerçektir. Ama her somut durumda bunun adını da koymak gerekir.

Son olarak, şu noktayı da belirtmeden edemiyoruz. Kılıç kuşanarak, serhad boylarında at koşturmayı düşleyen ve bunun özlemini çekenler için, bisiklete binenleri seyretmek, "garibe-i küheylanı" temaşa etmekten başka birşey olmasa gerektir. Küheylan dururken, bisiklet ne ola ki?

İşte, bisikletin aşağılık görülmesinin bütün bunlarla ilgisi vardır. Gülmekte özgürsünüz ama, biraz da sizi neyin ve kimin güldürdüğünü düşünün. Gerek önyargılardan, gerekse bize benimsetilen hatalı fikirlerden arınmak hepimizin görevidir. Biz burada kendi payımıza düşeni yapmaya çalışıyoruz.

AVRUPA

Biz güleduralım, bisiklet Avrupa ülkelerinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Tablo 1, bazı Avrupa ülkelerinde, Tablo 2 ise, bazı Fransız kentlerinde, 1967 yılı itibariyle bisiklet kullanımını göstermektedir. (1)

Tablo 1
Kişi Başına Bisiklet Sahipliliği (yüzde olarak)

Hollanda	*67*
Danimarka	*58*
Almanya	*43*
Belçika	*32*
Fransa	*29*
İngiltere	*24*

Tablo (2)

	Nüfus (bin)	*Bisiklet (%)*	*Toplutaşın (%)*	*Otomobil (%)*
LYON	*1400*	*17*	*32*	*51*
LİLLE	*1000*	*36*	*14*	*50*
TOURS	*250*	*40*	*13*	*47*
CHAMBERY	*80*	*46*	*4*	*50*
ELBEUF	*50*	*51*	*3*	*46*

Kaldı ki bugün, "Avrupa ülkelerinde bisiklete hücum var. Petrol fiyatlarına yapılan zamlar, araba kullanmayı pahalı hale getirince, Avrupalılar arabadan indiler ve bisiklete bindiler. Bisiklet yapan şirketler, son 20 yıldır görülmemiş satış rekorları kırıyor. Üç yıl içinde, bisiklet satışlarının iki misli arttığı bildirildi.

60 milyon nüfuslu Almanya'da 40 milyon bisiklete biniyor. Aynı şekilde diğer Avrupa ülkelerinde, bisiklet günün binek aracı durumunda. Avrupa'nın büyük kentlerindeki bisiklet yolları genişletiliyor ve yenileniyor.. Almanlar, sadece ucuz olduğu için değil, kent trafiğinde daha çabuk gittiği, insanı daha sağlıklı kıldığı ve neşe verdiği için de bisikleti tercih ettiklerini açıkladılar." (2)

Hollanda, bisiklet kullanımı konusunda başlı başına bir olay. Son zamanlarda, "Hollanda'da 100 bin bisiklet binicisi, yeni bisiklet yolları için para ayırmayan hükumetlerini gösterilerle protesto ettiler." (3) "14 milyon nüfuslu Hollanda'da son sayımlara göre 10 milyon bisikletli, 800 bin motorsikletli bulunuyor. Bu istatistik sadece resmi satışları veriyor...

Tren'erle seyahati arttırmak için özel çaba harcayan Hollanda Demir Yolları Kurumu, her tren istasyonunun yanına bir de bisiklet garajı inşa ediyor... İstasyon yanlarındaki bisiklet garajlarının yanısıra, ülkenin her yerinde, her şehirde sokak aralarında dahi bisiklet park yerleri bulunuyor.

Hollanda'nın her yanında, şehirlerde ve şehirler arasında özel bisiklet yolları bulunuyor. Bu yollar sayesinde, her hangi bir şehirden bir başka şehre bisikletle güvenlik içinde gitmek mümkündür.

Normal bir gelire sahip bir işçi, bir haftalık ücretiyle yeni ve iyi bir bisiklet alabilir. Bir yaşında bir bisiklet ise bir günlük yövmiye karşılığı." (4)

Bisiklet İskandinav ülkelerinde de yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu ülkelerde, bisiklet kullanımını düzenleyen özel ve ayrıntılı yasalar bile mevcuttur.

(DEVAMI YARIN)

KAYNAKLAR

(1) İstanbul Belediyesi Ulaşım Plancısı sayın Atila Alpöge'nin, 28 Nisan 1978 tarihinde, İTÜ Taşkışla binasında verdiği, "İstanbul'un Ulaşım Sorunu" konulu konferanstan.

(2) Günaydın Gazetesi, 5 Haziran 1980.

(3) a.g.e

(4) Aydınlık gazetesi, 26 Nisan 1980.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

BASINI SUSTURMAK,İŞKENCEYİ YASALLAŞTIRMAK İSTİYORLAR

Anayasanın yasaklamasına rağmen, işkence devletin resmi kuralı haline getirilmek isteniyor. Anayasanın 14. maddesi: "Kimseye eziyet ve işkence yapılamaz" der. T.C., Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Beyannamesine imza atarak, eziyet ve işkenceyi bir insanlık suçu saymıştır. Yukarıdaki maddeler, bir diktatörün yıkılışı ile kabul edilmiştir.

Bayar-Menderes faşist diktatörlüğü kendine muhalefet eden ve Parlamentoda tahkikat komisyonları kurup Parlamentoyu susturmak, istemiştir. İşkence ve baskıya karşı halkın hak ve hürriyetlerini savunan basını susturmak gençliğin Amerikan emperyalizmine karşı bağımsızlık sesini susturmak istemiştir. Bütün bunları başarmak için diktatör olmak gerekti. Ama tarihi gelişme, dünyayı diktatörlere bırakmadı, yıkıldılar. Ama devlet içinde yuvalanmış zorbalar temizlenmediğinden, o günden bu güne, devlet terörü ve işkence bir kurum olarak varlığını devam ettirdi. Bu devlet içinde yuvalanmış karanlık güçler, varlıklarını devam ettirmek ve devleti tamamen kontrollerine almak için, yaratılan her fırsattan yararlanıp, katliam girişimlerinde bulundular. MHP'nin yurt çapında başlattığı saldırı ve terör, bu devlet içinde yuvalanmış karanlık güçlerin terörüyle birleşerek devlet terörüne dönüşmüştür.

İktidar, başkanlık sistemine geçmeyi istemekte savaş hali kanunları çıkartıp, basını susturmak, halkı susturmak, gençliği susturmak ve hatta Parlamentoyu feshettirme gibi, sonu olmayan bir çılgınlık içerisindedir. Ülkemiz halkı, aşı ekmeği gibi özgürlüklerini korumasını bilen bir halktır. İktidar baltayı ayağına vuracaktır. Devlet içindeki, yasa tanımaz, dikta heveslisi zorbalar, zorbalıklarını bugünlerde doludizgin devam ettirmekte ve yurdun her yerinde iniltiler gelmekte, işkence ve devlet terörü uygulamaktadırlar. Bu yapılan zorbalık devletin resmi kuralı haline getirilmek istenmektedir. Vatandaşın can güvenliğini korumakla görevli olan devlet kurumları, can güvenliğini tehdit eder hale getirilmiştir. Vatandaşın devlete olan güveni sarsılmıştır. Devletin koruyucu şemsiyesi zorbaların eline terk edilmiş, bu durumda vatandaş kendi can güvenliğini kendisi sağlamak zorunda bırakılmıştır.

Gaziantep'te işkence ile öldürülen iki genç için soruşturma açılması şöyle dursun, bizzat 5. Zırhlı Tugay Komutanlığında, Kurmay Başkanlığı odasında görevli Kurmay Yüzbaşı işkence iddiaları konusunda şöyle demiştir: "Suç işleyeni ya da suçlu sandığın adamı nasıl konuşturacaksın. Çay ikram ederek değil" Görevli albay da şöyle diyor: "Eğer suçluyu konuşturmak için, işkence yapılıyorsa, bu işkence sayılmaz."

Anayasa işkence şu hallerde yapılır, şu hallerde yapılmaz demiyor. "Eziyet ve işkence yapılamaz" diyor. "Suç işleyeni karakola getir ya da dağa çıkar, istediğin eziyeti, işkenceyi yap" demiyor. "Onun suçunu yasanın ve kanunla 'n gösterdiği şekilde araştır, mahkeme önüne çıkar" diyor. Yargı ve infaz yetkisi ne zamandan beri keyfi idareye, zorbalara terk edildi.

Kişi hürriyetini ortadan kaldırarak ve zorbalık uygulayarak, halkı birleştirmeye ve anarşiye karşı mücadele etmeye imkan yoktur. Görülüyor ki, bazı yetkililer, Anayasanın tanımış olduğu hak ve hürrivetleri duymazlıktan, görmezlikten gelerek, kendinde keyfi ve gönlünce, hareket etme serbestliği görmektedir. Yetki ve sorumluluk Anayasa ve kanunlarla ı sınırlıdır, kimse bunun üstüne çıkamaz.

Eğer ülkenin esenliği isteniyorsa, 1961 Anayasasına saygılı olunması gereklidir. Anarşinin kaynağı anayasal hak ve hürriyetler değil, onları ortadan kaldırmak isteyen zorbalıktır. Anayasaya saldıran zorbalık devlet kurumlarından sökülüp atılarak, halkın devlete olan güveni sağlanmalıdır; çünkü bu yapılmazsa ülkemiz daha büyük felaketlere sürüklenecek, cepheleşme keskinleşecek ve iç savaş başlıyacaktır.

Yetkili merciler işkence iddialarına eğilmeli, sorumlular ve göz yumanlar hakkında gerekli yasal işlem yapılmalıdır.

İslahiye'den Mehmet Özdemir

İ L A N
TOPRAKSU BALIKESİR BAŞMÜHENDİSLİĞİNDEN

İşin Yeri	İşin Cinsi	Keşif Bedeli Tl.	Geç. Tem. Tl.	İhale Tarihi	İhale Saati
1. Balıkesir TOPRAKSU Baş Müh. binası ihata duvarı	Duvar inş.	500.000.00.-	15.000.00.-	7.7.980	10.30
2. Balıkesir-Edremit-Avcılar 1 ks.	Sulama tesisi	3.999.999,89.-	120.000.00	7.7.980	11.30
3. Balıkesir-Kepsut-Merkez	Yüzey drenaj	1.658.852.55.-	49.765.58	7.7.980	15.00
4. Balıkesir-Susurluk-Merkez Göleti II. ks.	Sulama kanalı	1.976.478.53	5 9.294.36	7.7.980	16.30

Yukarıda yazılı işler, 2490 sayılı kanunun 31. maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile Balıkesir TOPRAKSU Başmühendisliği Sümerbank İşhanı Kat 3'deki verinde eksiltmeve cıkarılmıstır.

İşlere ait eksiltme dosyaları TOPRAKSU Başmühendisliğinde mesai saatleri dahilinde ücretsiz görülebilir.

İsteklilerin ihaleye girebilmeleri için 2.7.1980 Çarşamba günü saat 17.30'a kadar Başmühendisliğimize her iş için ayrı ayrı dilekçe ile müracaat ederek ihaleye giriş belgesi almaları gerekmektedir.

İsteklilerin dilekçelerine:

1. İşin en az keşif bedeli kadar A, B, C grubu müteahhitlik karnesini

2. Yapı araçları bildirisi (Eksiltme dosyasında belirtilen araçların kendisine ait olduğunu belirtir noter tasdikli belge veya bu makinaları kiralayacak ise noter tasdikli kira mukavelesi)

3. Bankalardan alınmış banka kredisi mektuplarının ekli olduğu mali durum bildirisi,

4. Müteahhidin bu işte çalıştıracağı teknik personele ait teknik personel bildirisi.

5. Dilekçenin veriliş tarihinde müteahhidin son iki yılda bitirdiği ve dilekçesinin verildiği tarihde adına taahhüde bağlanmış veya bağlanacak olan işleri kanıtları ile açıklayan taahhüt bildirisi.

7. Kanuni ikametgah belgelerini ekleyerek bu iş için yeterlik belgesi almaları lazımdır.

6.İsteklilerin işyerini görüp tetkik ettiklerine dair işin ait olduğu kontrolluktan alınmış tasdikli belge.

Yukarıda 2, 3, 4 ve 5 No.da yazılı belgelerin bizzat müteahhit tarafından imzalanması ve 5 Eylül 1979 tarih ve 16745 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan yapı, tesis ve onarım işleri ihalelerine katılma yönetmeliğine göre hazırlanması şarttır.

İhaleye gireceklerin yeterlik belgeleri ile birlikte usulüne uygun olarak alınmış geçici teminat makbuz veya banka mektubunu aslı veya noterden tasdikli 1980 yılı Ticaret ve Sanayi Odası belgesini usulüne uygun olarak 2490 sayılı kanun gereğince hazırlayacakları teklif mektuplarını en geç ihale saatinden bir saat önce Komisyon Başkanlığına vermeleri lazımdır.

Postadaki gecikmeler ve telgrafla yapılan müracaatlar dikkate alınmaz, duyurulur.

(Basın: 16127-705)

---

hukukçu gözüyle

ÖZGÜR AYDINER

İşkence yapılmadı mı?

Gazetelerde okumuşunuzdur. 5 Mayıs günü Eminönü'ne gelmekte olan bir belediye otobüsü aranır ve beş adet tabanca ele geçirilir. Tabancalarla ilgili olarak bazı yolcular gözaltına alınır. Bunlardan biri de Osman Mehmet Önsoy adında üç yıl önce İktisat Fakültesini bitirmiş 28 yaşındaki bir kişidir.

Yolcular ve Osman Mehmet Önsoy günlerce gözaltında tutulur, sorguya çekilir. "Yakalanan veya tutuklananların bu durumları yakınlarına hemen bildirilir" diyen yasa hükümlerine karşın Osman Mehmet Önsoy'un ailesi günlerce haber alamazlar oğullarından. Haberli olur olmaz PTT emeklisi baba Önsoy, 1. Şubeye gider ve oğluyla görüşmek ister. Yakınlarının bildirdiklerine göre, oğluyla gözleri bağlı olarak konuşmak istemeyen baba ertesi gün ailenin öteki fertleriyle birlikte yine gider Gayrettepe'ye. Ancak bu kez bir miktar para ile bir not gönderebilirler. Ne yazık ki oğlu gönderilenleri "almak istememiştir" polislerin bildirdiklerine göre.

5 Mayısta oldukça sağlıklı biçimde gözaltına alınan Mehmet Önsoy sorgulama sırasında "hastanelik olur" ve 17 Mayısta Haydarpaşa Askeri Hastanesine kaldırılır. Tüm kurtarma uğraşılarına karşın 25 Mayısta ölür.

O Mehmet Önsoy suçlu muydu, değil miydi? Otobüste ele geçirilen beş tabanca onun muydu, değil miydi? Bütün bunlar tartışılabilir.

Ancak, 5 Mayısta gözaltına alınan Mehmet Önsoy'un yakınlarına ne zaman haber verilmiştir? Gözaltında tutulduğu süre içinde yakınlarıyla neden görüştürülmemiştir? Hastaneye hangi rahatsızlığından ötürü kaldırılmıştır ve hastanade rahatsızlığına ne gibi bir tanı (teşhis) konulmuştur? Doktor raporlarına göre ölüm sebebi nedir? Bütün bunlar, basında ele alındığı gibi "işkence" kavramıyla açıklanabiliyorsa, sorumlu makamlarca ne gibi bir işlem yapılmıştır?

Anayasamızın "Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz" diyen 14. maddesine ve TCK. "...hükümet memurlarından biri maznun bulunan kimselerin cürümlerini söyletmek için işkence eder yahut zalimane veya gayri insani veya haysiyet kırıcı muamelelere başvurursa..." diyen 243. maddemizin açık anlatımı karşısında işkenceciler tespit edilmeli ve cezalandırılmalıdır.

Ülkemiz insanları, yaşadıkları birçok anormallikleri "olağan karşılama" kayıtsızlığına alıştırılıyor son yıllarda. Gerçekten, her gün onlarca yurttaş katlediliyor, işkencecilik, partizanlık almış yürümüş, bütün bunlara karşın sorumlu makamlarda bulunan sorumsuzların "pişkinlikleri" topluma da yaygınlaştırılmak isteniyor adeta.

Halkın başta yaşama ve en temel hak ve özgürlükleri olmak üzere tüm anayasal haklarını korumakta kararlı olanların azımsanmayacak kadar çok olduğunu biliyoruz.

İ L A N
İZMİR TELEFON BAŞMÜDÜRLÜĞÜ'NDEN

1 — Teşekkülümüz ihtiyacı için 5 kalem takaz donanım malzemesi, kapalı yazılı teklif alma suretiyle yaptırılacaktır.

MALZEMENİN CİNSİ	MİKTARI
a) 8 pinli ahşap takaz için düz pin No:2 (2 pullu)	26.800 Ad.
b) Ahşap takaz kruvazman demiri (4 pinli)	10.800 Ad.
c) Takaz kruvazman demiri pini No:2 (2 pullu)	36.500 Ad.
d) Ahşap takaz lama demiri tespit civatası (3/8x4) somunlu 2 pullu	24.800 Ad.
e) Ahşap takaz kruvazman demiri tespit civatası (5/8x5) somunlu ve pullu	21.350 Ad.

2 — Bu işe ait İdari ve teknik şartnameler 100.- lira bedelle Başmüdürlüğümüz, Ankara ve İstanbul Telefon Başmüdürlüğü veznelerinden temin edilebilir.

3) İhalesi 2.7.1980 günü saat 15.00'de Başmüdürlüğümüz Satınalma Komisyonu huzurunda yapılacaktır.

4— Teşekkülümüz 2490 sayılı kanuna tabi olmadığından, ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

5 — Postada vaki gecikmeler dikkate alınmaz.

6 — Tamamlayıcı bilgi 25 24 72 veya 14 99 40/11 4 7 no.lu telefonlardan alınabilir.

(Basın: -1988-16256-707)

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş.
adına sahibi ve
Genel Yönetmen
ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOGAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cagaloğlu/İstanbul.
Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtvol Tel: 38 57
ADANA: Kızılay Cad. 104 Sok. No: 23 Tel: 10J 42

İLAN TARİFESİ-ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

IMF "Niyet Mektubu"nu görüştü

Hükümet, IMF'ye sürekli zam taahhüt etti

- ● Anlaşmaya göre bu yıl 598 milyon dolar kredi verilecek
- ● İthalatta miktar kısıtlamasına da son verilecek
- ● Destekleme fiyatları tümüyle tüketiciye aktarılacak.
- ● Petrol zammı ve kur ayarlamalarından doğan farklar derhal iç fiyatlara yansıtılacak.

HABER MERKEZİ

ULUSLARARASI Para Fonu(IMF) Yönetim Kurulu Demirel hükümetinin 2 Haziran 1980 tarihli "niyet mektubu"nu karara bağlamak üzere dün New York'taki merkezinde toplandı. Maliye Bakanlığı yetkilileri IMF toplantısında niyet mektubunun onaylanmasının ve yeni Stand-by anlaşmasının karar altına alınmasının beklendiğini söylediler.

NE GELECEK?

IMF ile Türkiye arasında imzalanacak olan üç yıllık yeni anlaşma Türkiye'ye birinci yıl 598, ikinci yıl 520 ve üçüncü yıl 507 milyon dolar kredi verilmesini öngörüyor. Bu krediler her yıl taksitler halinde verilecek. IMF, her kredi dilimini vermeden önce niyet mektubunda vadedilen ekonomik önlemlerin alınıp alınmadığını ve sonuçlarını inceleyerek yeniden

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

Borç erteleme görüşmeleri sürüyor

Turgut Özal, OECD toplantısına katılmak için Paris'e gitti

● "IMF'den karar çıkmazsa bunun tek manası vardır: Türkiye'de siyasi kargaşa"

ANKARA (AA)

BAŞBAKANLIK Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal, salı günü Paris'te başlayan OECD toplantısına katılmak üzere çarşamba günü uçakla Paris'e gitti. Türkiye'nin OECD çerçevesinde borçlarının ertelenmesi konusunun ele alındığı toplantıya katılan heyete, Maliye Bakanlığı Müsteşarı Turgut Kıvanç başkanlık ediyordu. Özal geçirdiği kalp rahatsızlığı yüzünden toplantının açılışına katılamamıştı.

OECD toplantısında Türkiye'nin 3 milyar dolarlık borç erteleme talebi ele alınacak. Toplantı bugün sona erecek.

ÖZAL'IN DEMECİ

Paris'e hareketinden önce havaalanında bir demeç veren Turgut Özal "Bu kritik devrede, dışarıya karşı siyasetten de olsa memleketi olduğundan zayıf göstermeye kimsenin hakkı yoktur" dedi. Özal şöyle konuştu: "Laçkalaşan ve rayından çıkan Türk ekonomisini yerine oturtmak ve ülkenin bir daha 1978-

(Devamı Sa. 6 Sü.2)

Carter, Kral Hüseyin'i ikna edemiyor

WASHINGTON

CAMP David Anlaşmasından sonra ilk kez ABD'ye giden Ürdün Kralı Hüseyin ABD'li yetkililerle temaslarını sürdürüyor. Önceki gün Washington'da Başkan Carter'le bir görüşme yapan Kral Hüseyin'in eski tutumunda ısrar ettiği bildirildi. Ortadoğu barışı konusunda Hüseyin'i ABD tezi doğrultusunda ikna etmeye çalışan Carter'in bu girişiminde başarısız olduğu belirtiliyor.

BBC Radyosunun haberine göre, ABD'li yetkililer anlaşmaya varılamamasına rağmen Kral Hüseyin'in yeniden ABD'ye gelmesinden memnunlar.

Bu arada Kral Hüseyin, Pentagon (Savunma Bakanlığı) yetkilileriyle de Ürdün'ün askeri gücünü modernleştirmesine ABD'nin yapacağı yardımlar üzerine bir görüşme yaptı.

KRAL HALİD BATI ALMANYA'DA

Öte yandan Suudi Arabistan Kralı Halid Batı Almanya'ya giderek Başbakan Schmidt ile görüştü. Halid-Schmidt görüşmesinde özellikle Ortadoğu sorunu üzerinde durulduğu belirtilirken, enerji ve petrol sorunlarına da değinildiği bildirildi. Görüşmelerden sonra bir ortak bildiri yayınlanması bekleniyor.

Erzurum'da besiciler, Et ve Balık Kurumuna hayvan satımını durdurdular

ERZURUM (AA)

ET ve Balık Kurumunda alacaklarını alamayan besiciler kuruma ait kombinaya hayvan satışını durdurdular.

Konuyla ilgili demeç veren Et Balık Kurumu Et Kombinası Müdürü Kazım Keven "üretici, alacağı ödenmediği için canlı hayvanını kombina yerine peşin para karşılığında kasaplara satmaktadır. Bu nedenle kombinada su anda tek bir hayvan bile kesilememektedir" dedi.

Salı günleri İstanbul Vilayeti iş bulma bürosuna dönüyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

İş arayan Valiye koşuyor

●Haftada bir gün dert dinleyen valiye en çok başvuru işsizlik konusunda

İSTANBUL (ÖZEL)

HER hafta salı gününü halkla görüşmeye ayıran İstanbul Valisi Nevzat Ayaz'a başvuranların yüzde 85'ini iş arayanlar oluşturuyor.

Bir süreden beri haftada bir gününü halkla görüşmeye, onları dinlemeye ayıran Vali Nevzat Ayaz'a çoğunlukla çeşitli devlet kuruluşlarında iş bulmak isteyenler başvuruyor. Başvurularda ikinci sırada ise tayinlerinin durdurulmasını isteyen öğretmen ve diğer memurlar alıyor. Daha sonra sırasıyla, askeri okullara girmek isteyenler ve silah ruhsatı alma talepleri geliyor.

Sorunları tek tek dinleyen Vali Ayaz, vilayet olanakları çerçevesinde, ilgili kuruluşlarla temasa geçerek sorunlara çözüm getirmeye çalıştıklarını belirtiyor.

Bir İsveç gazetesi:

Türkiye'de işkenceler görülmemiş derecede arttı

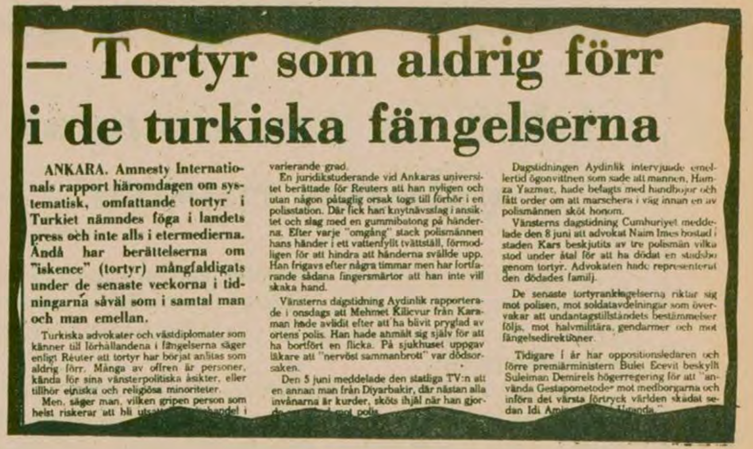

– Tortyr som aldrig förr i de turkiska fängelserna

ANKARA. Amnesty Internationals rapport häromdagen om systematisk, omfattande tortyr i Turkiet nämndes föga i landets press och inte alls i etermedierna. Ändå har berättelserna om "iskence" (tortyr) mångfaldigats under de senaste veckorna i tidningarna såväl som i samtal man och man emellan.

Turkiska advokater och västdiplomater som känner till förhållandena i fängelserna säger enligt Reuter att tortyr har börjat anlitas som aldrig förr. Många av offren är personer, kända för sina vänsterpolitiska åsikter, eller tillhör etniska och religiösa minoriteter.

Men, säger man, vilken gripen person som helst riskerar att bli ut[illegible] handel i varierande grad.

En juridikstuderande vid Ankaras universitet berättade för Reuters att han nyligen och utan någon påtaglig orsak togs till förhör i en polisstation. Där fick han knytnävsslag i ansiktet och slag med en gummibatong på händerna. Efter varje "omgång" stack polismännen hans händer i ett vattenfyllt tvättställ, förmodligen för att hindra att händerna svällde upp. Han frigavs efter några timmar men har fortfarande sådana fingersmärtor att han inte vill skaka hand.

Vänsterns dagstidning Aydinlik rapporterade i onsdags att Mehmet Kilicvur från Karaman hade avlidit efter att ha blivit pryglad av ortens polis. Han hade anmält sig själv för att ha bortfört en flicka. På sjukhuset uppgav läkare att "nervöst sammanbrott" var dödsorsaken.

Den 5 juni meddelade den statliga TV:n att en annan man från Diyarbakir, där nästan alla invånarna är kurder, sköts ihjäl när han gjor[illegible] mot polis.

Dagstidningen Aydinlik intervjuade emellertid ögonvittnen som sade att mannen, Hamza Yazmaz, hade belagts med handbojor och fått order om att marschera i väg innan en av polismännen sköt honom.

Vänsterns dagstidning Cumhuriyet meddelade den 8 juni att advokat Naim Imes bostad i staden Kars beskjutits av tre polismän vilka stod under åtal för att ha dödat en stadsbo genom tortyr. Advokaten hade representerat den dödades familj.

De senaste tortyranklagelserna riktar sig mot polisen, mot soldatavdelningar som övervakar att undantagstillståndets bestämmelser följs, mot halvmilitära, gendarmer och mot fängelsedirektörer.

Tidigare i år har oppositionsledaren och förre premiärministern Bulet Ecevit beskyllt Suleiman Demirels högerregering för att "använda Gestapometoder mot medborgarna och införa det värsta förtryck världen skådat sedan Idi Am[illegible] Uganda."

STOCKHOLM(ÖZEL)

İSVEÇ'in büyük gazetelerinden "Sydsvenska Dagbladet"te, "Türkiye'deki hapishanelerde işkenceler görülmemiş derecede arttı" başlıklı bir yazı yayınlandı. Yazıda Uluslararası Af örgütünün Türkiye'deki işkenceler konusunda yayınladığı son rapor ele alınıyor. Gazete bu raporun Türkiye'deki basın ve haberleşme araçlarına hemen hemen hiç yansımadığını belirtiyor.

Reuter Haber Ajansının Türkiye'de artan işkenceler konusunda verdiği haberlere de değinen gazete, "Solun günlük gazetesi" diye söz ettiği gazetemiz Aydınlık'tan bazı işkence ve cinayet haberlerini aktarıyor. Yazıda Diyarbakır'da Hamza Yazmaz'ın elleri kelepçeli iken, ailesinin gözü önünde öldürülmesi olayı da anlatılıyor.

Bilindiği gibi Uluslararası Af Örgütü, Türkiye'de işkenceler konusunda yaptığı araştırmaları bir rapor halinde yayınlamıştı.

BBC, Uluslararası Af Örgütünün bu raporunu geniş bir şekilde yayınlamış, Avrupa Parlamentosunda da bazı milletvekilleri konunun ele alınmasını istemişlerdi. İşkenceler konusunun Batı basınında da geniş biçimde yer alması üzerine bir açıklama yapan İçişleri Bakanı Gülcügil, Af Örgütü raporunun dikkate alınacağını söylemişti.

Kütahya Eğitim Enstitüsünde, kabartma Atatürk resimleri kazınıp kurt resimleri çizildi

KÜTAHYA (ÖZEL)

KÜTAHYA Eğitim Enstitüsünde yoğun baskılar sürüyor. Okulun tüm öğretmen ve idareci kadrosunun değiştirilmesinden sonra, öğrenciler üzerindeki baskılar yoğunlaştırıldı.

Mehmet Ozan Semerci'nin okul Müdürlüğüne atanmasıyla okuldan ayrılan bir grup öğrenciden sonra, geçen hafta da onun üzerinde bir öğrenci grubu, okula ihbarname göndererek ayrıldılar. Öğrenciler daha önce de valiliğe bir dilekçe ile başvurarak "can güvenliği" istemişlerdi.

Okul Müdürü ve idaresi ile öğretmenlerin gözetimindeki faşistlerin, tüm öğrencileri "ülkücü" derneklere üye olmaya zorladığı, üye olmayanların okulu terketmelerini istediği bildirildi.. Terketmeyenler ise sürekli ölümle tehdit ediliyor.. Eğitim Enstitüsünde devam edebilen "normal öğrenim" öğrencilerin sayısının çok azaldığı, okula yerleştirilen 750 dolayındaki eski öğrencinin, sadece okulda değil şehrin değişik semtelerinde de halka ve devrimcilere saldırılarının sürdüğü görülmektedir

Özellikle Gün Sazak'ın ölümünden sonra zorbalıklarını artıran faşistler hiç bir bayide Aydınlık, Cumhuriyet ve Demokrat gazetesi sattırmıyor ve Milli Eğitim Bakanlığının izni olmadığı halde, Kütahya Eğitim Enstitüsü yatakhanelerinde barındırılıyor.

Okulda ayrıca Atatürk ve Atatürk devrimcileri düşmanlığı tüm hızıyla sürdürülüyor. Son olarak da, okul duvarlarında bulunan kabartma Atatürk resimleri kazındı ve yerine kurt resimleri çizildi. Görüşüne başvurduğumuz bir öğretmen okulda yapılanlara çok üzüldüğünü ve tasvip etmediğini ve hatta beden eğitimi öğretmeni Mustafa Sağlam'ın ülkücülere "Okul içinde fazla bir şey yapmayın, müdahale etmek zorunda kalıyoruz. Okul dışında hesaplarını görün" deyişine bir anlam veremediğini söyledi.

Tazminatlarla ilgili kararname yayınlandı

Yan ödemeler iki taksitte ödenecek

- ● Kararname 1 Mart 1980'den itibaren geçerli olacak.
- ● Tazminata esas olacak miktar tespit edilecek puanların 6 katı olacak. İş güçlüğü zammı ayda 1200 puanı, mali sorumluluk tazminatı 400 puanı geçmeyecek.

ANKARA (AA)

KAMU kuruluşlarında görevli memurların yan ödemelerini düzenleyen Bakanlar Kurulu kararı Resmi Gazetede yayınlandı.

2 Mart 1980 tarihinden geçerli olmak üzere, 1 Temmuz 1980 tarihinde yürürlüğe girecek kararnameye göre, ödemeler iki taksitte yapılacak. Kararname, taksitlerin 11 Ağustos ve 15 Eylül

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

●●●

"Birbirini tamamlayan yedi sözcük, bahar, yaz, rahatlık, şıklık, gömlek moda, Vakko" diyor gazetelere verilen boy boy Vakko reklamları.

Vakko grevcileri için ise, Vakko adı, baharı, rahatlığı ve modayı değil, sömürü, açlık, mücadele, dayanışma ve grev sözcüklerini çağrıştırıyor sadece...

●●●

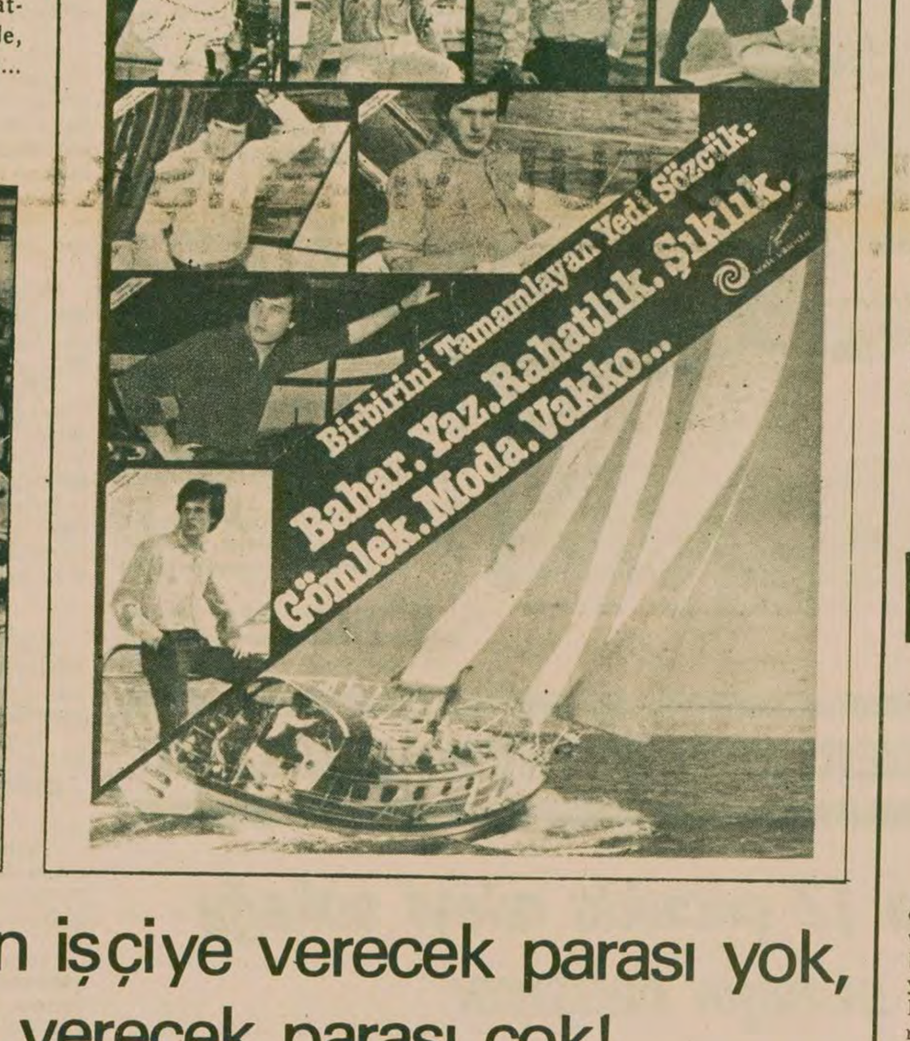
Birbirini Tamamlayan Yedi Sözcük:
Bahar. Yaz. Rahatlık. Şıklık.
Gömlek. Moda. Vakko...

Tekstil patronlarının işçiye verecek parası yok, reklamlara verecek parası çok!

İŞÇİ SERVİSİ

TEKSTİL işverenleri tekstil işkolunda üç aydır süren grevlere rağmen, uzlaşmaz tutumlarını sürdürür ve işçi ücretlerini yükseltmeye yanaşmazken, reklam harcamalarını gittikçe artırıyorlar.

Fabrikaların grevde olması ve üretim yapılmamasına rağmen, işverenlerin son aylarda reklam harcamalarını artırdıkları tespit edildi.

Tekstil işverenleri, geçtiğimiz dört ay içinde yalnızca gazete ve dergilerde yaptıkları reklamlar için 60 milyon lira harcadılar. Bu harcamalara, radyo ve televizyonda yapılan reklam harcamaları da eklenirse, toplam reklam giderleri çok daha yüksek miktarlara ulaşıyor.

Yapılan hesaplara göre, tekstil işverenleri geçen yılın Nisan ayında, dergi ve gazetelere verdikleri reklamlara toplam 8 milyon lira civarında harcama yaparken, 1980 Nisanında yaptıkları harcama 22 milyonu aştı.

Aksu, Yeni Karamürsel, İntex, Butik, Altınyıldız ve Sezak gibi firmalar, yüksek reklam gideri olan firmaların başında yer alıyor.

21 Haziran mitingi öncesi

Kocaeli'de MHP saldırıları yoğunlaştı

TİKP Kocaeli İl Örgütü, bütün demokrasi güçlerini MHP'nin zorbalığına karşı eylem birliğine çağırdı.

İZMİT (ÖZEL)

MHP'nin 21 Haziranda İzmit'te yapacağı miting öncesi komandoların Kocaeli'nde ve ilçelerinde saldırıları yoğunlaştı. Bu konuda bir açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi Kocaeli İl Başkanı Nazmi Bayram, Kocaeli halkını MHP'nin zorbalığına karşı direnmeye ve bütün demokrasi güçlerini eylem birliği yapmaya çağırdı.

MHP'LİLERİN ÇIKARTTIĞI OLAYLAR

21 Haziran mitingi öncesi saldırılarını yoğunlaştıran MHP'liler, 14 Haziran Cumartesi günü Gölcük'te polisle çatıştılar. Polise silah çeken komandolar aynı gün saat 17.00 sularında TİKP Kocaeli İl Başkanı Nazmi Bayram'a da saldırdılar.

15 Haziran Pazar günü ise MHP'lilerin ihbarı sonucu, TİKP Karamürsel İlçe Başkanı Mehmet Kavurma ile Merkez İlçe yöneticisi Ali Türkmen silah bulundurdukları gerekçesiyle gözaltına alındılar.

Kısa bir süre önce Kandıra'da bir öğrenciyi öldüren, Gölcük'te CHP'li yöneticilerin ve yurttaşların işyerlerini tahrip eden MHP'liler,. 9 Haziran günü TİKP İl Örgütünün giriş kapısındaki tabelayı söktüler. 11 Haziran Çarşamba günü ise TİKP Kocaeli İl Örgütü sabaha karşı 05.00 sıralarında komandolar tarafından silahla tarandı.

TİKP'NİN "EYLEM BİRLİĞİ" ÇAĞRISI

MHP'nin miting öncesi artan saldırıları konusunda bir açıklama yapan TİKP Kocaeli İl Başkanı Nazmi Bayram, "21 Haziranda Türkeş'in İzmit'e neye geldiği anlaşılmıştır. Halk sokağa çıkamaz hale gelmiştir. Esnaf tedirgindir. Can ve mal güvenliği kalmamıştır." dedi. Nazmi Bayram daha sonra Kocaeli halkını MHP'nin zorbalıklarına karşı direnmeye çağırarak, demokrasiden yana güçlerin eylem birliğinin kaçınılmaz hale geldiğini belirtti. Bayram, TİKP'nin moral, ideolojik ve siyasi bakımdan MHP'nin heveslerini kursağında bırakacak güç ve yetenekte olduğunu sözlerine ekledi.

«TOPRAKSIZLAR GÜNÜ»NÜ TOPRAKAĞALARI KUTLADI

AKÇAKALE (ÖZEL)

AKÇAKALE'de "Topraksızlar Günü"nü, devletin kamulaştırıp bedelini ödediği ve sonra tekrar toprakları iade edilen toprakağaları "Tarla Günü" olarak kutladılar.

Kaymakamın başkanlığında yapılan toplantıda topraksız köylülerin sorunlarının ele alınmadığı, toplantıya hiç bir topraksız köylünün kabul edilmediği öğrenildi.

Kaymakamın başkanlığında kutlanan "Topraksızlar Günü"nde toplantıya katılan Akçakale Ziraat Odası Başkanı ve Urfa Toprak Su Araştırma Kurulu yetkililerinin, toprakağalarına Harran Ovasında verimin daha da artması için yardımlarını esirgemeyeceklerini, verimin kontrol edilmesi için Toprak Su Laboratuvarlarında bedava analiz yapılacağını söyledikleri öğrenildi.

Irkçı G.Afrika polisi, 15 siyahı katletti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

GÜNEY Afrika'da Soweto katliamının 4. yıldönümü dolayısıyla Cap kentinde ırkçı yönetimi protesto eden binlerce siyahla polis arasında çıkan çatışmalarda resmi makamlara göre 15 siyah öldü. 50 siyah ve çok sayıda polis yaralandı.

Cape Town bölgesinde protesto gösterisi yapmak isteyen siyah halka ateş eden ırkçı polisin resmi rakamlardan çok daha fazla sivili öldürdüğü sanılıyor.

Bu arada Güney Afrika'daki olaylar üzerine bir yorum yapan ABD Dışişleri Bakanlığı G. Afrika'da halkın meşru haklarının tanınması için reformlar yapılması gerektiğini belirtti.

Öte yandan Cape Town yakınlarında siyahların yoğun olduğu kasabalarda Güney Afrika'nın ırkçı eğitim sistemini protesto etmek amacıyla okullar uzun süredir boykotta. Bir basın toplantısı düzenleyen Güney Afrika polis sözcüsü ise, gösteriler boyunca gazetecilerin, olayların yoğun olduğu bölgelere girişlerinin yasaklandığını söyledi.

Akıncılar Fatih ve Unkapanı'nda halka baskı uyguluyor

İSTANBUL (ÖZEL)

AKINCILAR adlı dinci grubun son zamanlarda üslendikleri Fatih ve Unkapanı semtlerinde saldırılarını yoğunlaştırdıkları ve halka baskı uyguladıkları bildirildi.

Akıncıların saldırılarının kandil gecesi günü Atatürk'e "yuh" çekildiği günden başladığı öğrenildi. Kandil gecesi semtteki kahvehaneleri dolaşan Akıncılar, kahvehanelerdekileri "Kahveleri kapatın, burada ne işiniz var, camiye gidin oyun oynamayın, te-

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

günlük

Dev-Yol ile Kurtuluş grupları arasındaki çatışmaya son verilmelidir!

Devrimci Yol ile Kurtuluş grupları, Ankara'nın çeşitli yerlerinde birbirleriyle silahlı çatışmaya giriyor. Okul yurtlarını tarıyorlar. Bugüne kadar Ankara'da 3 genç bu çatışmalarda öldürüldü.

Genç insanların birbirlerini öldürmeleri ile nereye varılacaktır? Çatışmaların halka ne büyük zarar verdiğini görmemek mümkün müdür? Bu tip olayların halka saldırı halinde bulunan MHP'yi nasıl sevindirdiği ortada değil midir? MHP'nin saldırısı şartlarında tam bu zamanda girişilen bu tür hareketler, bir tertip ve kışkırtma olduğu ihtimalini akla getirmektedir. Grup sorumluları acaba bu kadar basit ve açık gerçekleri görmüyorlar mı?

Bundan 12 yıl önce halk içinde şiddet uygulanmasına karşı çıktık. O zaman bu hatalı yolun nerelere varacağını, ne büyük provokasyonları doğuracağını açıkça ortaya koyduk. Daha o günden halka karşı sorumlu, akliselim sahibi bir tutum takınılmış olsaydı, herhalde bugün buraya gelinmezdi.

Şimdi bu grupların sorumlularını bir kere daha uyarıyoruz. Çatışmalar, MHP'nin saldırısının yolunu açmakta, halk kitlelerinin soldan uzaklaştırılması sonucunu vermektedir. Bu çatışmalara, derhal son verilmelidir. Kan davası gütmek, intikam almak gibi eğilimleri saflarınızda mahkum ediniz, kışkırtıcı unsurları açığa çıkartıp etkisiz hale getiriniz.

Son olaylar bütün gruplar için olumsuz bir öğretmen olmalıdır. Kendini sol kabul eden herkesi, gruplar arasında şiddet uygulanmasını mahkum eden bir tutum almaya çağırıyoruz.

örse çekiç

Gülay Göktürk

DİSK'in yazılamayan çalışma raporu

Biliyorsunuz sendikalar, dernekler, partiler hep genel kurullarına bir raporla gelirler. Örgütün yöneticileri o raporda üyelere, geçen genel kuruldan bu yana yürüttükleri faaliyete dair hesap verirler.

Yakında DİSK'in 7. Genel Kurulu için hazırlanan çalışma raporu da elimize geçecek. Örgüt yöneticilerinin son iki buçuk yıllık çalışmalarının değerlendirilmesini uzmanların kaleminden okuyacağız.

Acaba bir çılgın uzman çıksaydı, ya da iki yıldır lafı eveleyip gevelemekten usanan bir yönetici çıkıp bütün açıkyürekliliğini toplayıp kaleme sarılsaydı, nasıl bir rapor yazardı?

İşte biz bugün uzmanların yazamadıkları, yöneticilerin söyleyemedikleri o gerçek çalışma raporundan birkaç pasaj sunmak istiyoruz sizlere.

Rapor herhalde şöyle başlardı:

"İşçi sınıfının biricik demokratik ve kitle örgütü olan DİSK'in geçtiğimiz dönemde yaşadığı en yakıcı sorun, örgütümüzün politik ve ideolojik çizgisini saptamakta çektiğimiz zorluklar olmuştur. Bu konuda yürütülen kesintisiz çabalara karşın, örgütümüz kendine özgün bir politik ve ideolojik çizgi tutturamamış, gerek politik alanda, gerekse eylem planında genellikle şu ya da bu politik parti ya da yoğunluğun peşine takılmış, çoğu kez de Sayın Bilen'in kuyruğundan ayrılamamışızdır.

"İçine düştüğümüz bu politik kargaşanın sonuçları kendini eylem planında da göstermiş, son iki yıl içinde konfederasyonumuzca girişilen bütün eylemler fiyasko ile sonuçlanmıştır.

Şöyle ki;

"Yönetime gelişimizden kısa bir süre sonra 1 Mayıs 1978'de işçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışma gününün DİSK'in önderliğinde kitlesel olarak kutlanması için gereken bütün tedbirler alınmış ve bu çalışmaların bir sonucu olarak 1 Mayıs İşçi Bayramı Taksim Meydanında görkemli bir şekilde kutlanmıştır. Ancak ne yazık ki mitinge katılan bazı sendika ve grupların taşıdıkları pankart ve flamaların, attıkları sloganların alana hakim olması yüzünden, kamuoyu bu görkemli kutlamayı DİSK'in tertinlediğini anlayamamıştır.

"1978'in Ağustos ayında toplanan Yönetim Kurulumuz emperyalizmin tezgahladığı yeni oyunlara ve faşist saldırıların voğunlasmasına karşı Maocular dışında tüm ilerici, demokrat, devrimci ve sosyalist güçlerin ilkeli ve programlı mücedele birliğinin güncel görev olduğunu saptamış ve buna giden yolda 6. Genel Kurulun 1 Nolu cephe kararının ışığında 'demokratik platform' oluşturulmasına karar vermiştir.

"Demokratik platform çalışmalarının yürütülmesi sırasında konfederasyonumuzun giriştiği cephe çalışmasının UDC ile karıştırılmaması için son derece duyarlı davranılmışsa da UDC sloganını kullanan grupların bu platformu çok benimsedikleri ve DİSK'in platform çalışmaları içinde etkinlik kurmaya çalıştıkları dikkati çekmiştir.

"Konfederasyonumuz bu grubun bölücü çabalarına karşın demokratik platform çalışmalarını kararlılıkla sürdürmüş, ancak bir süre sonra düzenlenen toplantılara gelen dernek sayısı bir-ikiye düştüğünden ve de bu dernekler kamuoyunca pek bilinmediğinden demokratik platform çalışmalarına sessizce son verme kararını almıştır.

"DİSK Başkanlar Konseyi ve Genel Yönetim Kurulumuz 1 Mayıs 1979 öncesinde, TKP'nin Sesi ve diğer bazı yayın organlarının 1 Mayıs 1979'u İstanbul Taksim Meydanında kutlama çağrılarının ışığında bir değerlendirme yapmış ve 1 Mayıs'ı TKP'ye kaptırmama kararı almıştır. Bu kararın bir gereği olarak "1 Mayıs'ta Taksim Alanına" bilgisini TKP'den daha yükseklere kaldıran konfederasyonumuz, doğal olarak burjuvazinin yoğun saldırıları ile karşılaşmıştır. Burjuvazinin 1 Mayıs alanını işçi sınıfına kapatma kararını hiçe sayarak Taksim'e gitmeye hazırlanan konfederasyonumuz ne yazık ki son dakikada Taksim'e gideceğiz diyenlerin rota değiştirip İzmir'e gittiklerini haber almıştır. Kendilerine işçi sınıfının temsilcisiyim diyenlerin bu unutulmaz ayakoyununa rağmen kararlılığını yitirmeyen DİSK, son güne kadar Taksim'e gitme kararından vazgeçmemişse de maalesef gidememiştir.

"Örgütümüzün bu çalışma döneminde ele aldığı önemli konulardan biri de işçi sınıfı hareketinin siyasal birliğinin sağlanması için yürütülen çalışmalar olmuştur.

"Uzun süre yürütülen kulis çalışmalarından sonra nihayet 1979 yılının Kasım ayında DİSK'in bir siyasi parti kuracağı açıklanmış, ancak açıklanır açıklanmaz da pişman olunmuştur. DİSK'in parti kurma kararının kamuoyunda duyulması ile birlikte özellikle Sovyet tandanslı partilerden gelen yoğun itirazlar üzerine Yürütme Kurulumuz ağız değiştirmek zorunda kalmış ve söz konusu partileri ayrı bir parti kurmayacağımıza ikna edene kadar da göbeğimiz çatlamıştır.

"Son olarak üzerinde önemle durmak istediğimiz faaliyetimiz, Ören'de aldığımız tarihi genel grev kararıdır.

"DİSK'in, TKP'nin o dönemde izlediği cepheleşme ve iç savaş kışkırtıcılığı siyasetinden aşağı kalmamak gerektiğinin bilincinde olan örgütümüz aldığı bu tarihi kararla örgütün varlığını da tehlikeye atarak, dünya 'sosyalist' sisteminin vefalı bir dostu olduğunu bir kere daha kanıtlamıştır.

"Ne var ki örgüt tabanının bu karara pek itibar etmemesi kamuoyunun karşımıza dikilmesi ve bazı 'heyecanlı unsurların' vaktinden önce harekete geçip işleri berbat etmeleri yüzünden bu kararımızı hayata geçirmemiz mümkün olmamıştır. Bu durumu değerlendiren yönetici organlarımız, genel grev sözünü bir daha ağızlarına almama kararı almış ve bu karar başarılı bir şekilde uygulanmıştır.

"İşte 1977 sonundan Genel Kurula kadar yürüttüğümüz çalışmaların başlıcaları bunlardır.

"Başarılarımızın yetersiz olduğunun farkındayız. Önümüzde daha çok çetin görevlerin bizleri beklediğinin bilincinde olduğumuzu belirtir, saygılarımızı sunarız.

"Yaşasın birlik dayanışma ve Çizgisi Belirsiz Sosyalizm' mücadelemiz.

"Yaşasın, yumuşama, barış ve TKP'yle yarış çizgimiz..."

İSTANBUL TELEFON BAŞMÜDÜRLÜĞÜNDEN
BAYAN VE ERKEK KOL SAATİ SATIN ALINACAKTIR

Başmüdürlüğümüzce, emekli olan personele verilmek üzere 32 adet bayan, 20 adet erkek kol saati kapalı teklif alma suretiyle satın alınacaktır.

Bu işe ait şartname Gayrettepe Yıldız Posta Caddesinde bulunan Başmüdürlüğümüz Malzeme Müdürlüğünde görülebilir.

İstekli olanların kapalı teklif mektuplarını en geç 10.7.1980 Perşembe günü saat 11.00'e kadar Malzeme Müdürlüğüne vermeleri ilan olunur.

(B—16496)

DERDE DÜŞMÜŞ DERT EVLERİ

HASTANELER

①

METİN GÖKTÜRK

- ● Hemşire "Hemşireler iyidir, sen hastaların dediğine bakma" dercesine iyi idi.
- ● "O doktorların, o hemşirelerin bize ettiklerini yaz. Zaten yeminim vardı, onları gazeteye verecektim"
- ● "Beni hastanın gözyaşları değil, karnındakı virüs ilgilendirir"

«Devlet bana «Öl» dedi»

ASFALTIN kenarına çökmüş kalmıştı. İhtiyar titrek parmakları yorgun dizlerini ovuyordu. Perdeli gri gözleri yerde... Üç beyaz etek hızla yanından geçti; bir iki adım gitti, durdu ve üç beyaz etek geri döndü, yanı başına dikildi.

—Neyin var amca?...Hasta mısın?...Neden burada oturuyorsun?...

Başucunda bekleyen karısı cevap verdi.

—Hastayız kızım. Ilaca paramız çıkışmadı. "Gidelim" dedi. "Hele dur" dedim. "Gidelim" dedi. "Dur hele ağlama" dedim. Gözünden yaş da çıkmaz. Bir ben anlarım, ağladığını. "Gidelim" dedi.

Üç beyaz etek daha yaklaştı.

—Hastalığın neymiş baba?... Ne ilacı vazdılar?...

— Cevap vermiyor kızım. "İlacını al gel, yatıralım seni" dediler. Alamadık kızım. Gözünden yaş da çıkmaz, ama ben anlarım. "Gidelim" diyor, başka demiyor.

—Gel amca, gel seni servise götürelim. Birşeyler yaparız, üzülme.

Perdeli gri gözlerini karısına çevirdi. "Gidelim" dedi. Onun koluna tutunup doğruldu. Üç hemşire koluna girdiler, ısrar ettiler, yalvardılar, zorladılar...olmadı. Çapa Hastanesinin giriş kapısında polis odasının önünde geri döndü. Gözleri yerde öylece durdu.

—Gidip öleceğim. 78 yaşındayım. Devlet bana, "Git öl" dedi. "Sen ihtiyarsın, paran yok, sen git" dedi. Devlet bana, "Öl" dedi

Kliniklerde yer kalmayınca ağır hastaların bile koridorlarda yatması sık sık rastlanan bir olay.

* *

Bu acı hikayeyi bana anlatan hemşire, yani o üç beyaz etekten biri, iyi bir himşire idi. "Hemşireler iyidir, sen hastaların dediklerine bakma" dercesine iyi idi. Böyle dercesine iyi olan doktorlarla, hastabakıcılarla da konuştum. Onları işbaşında izledim.

Sonra yeni taburcu olmuş hastalarla konuştum, "Bir güzel benzet o doktorları, o hemşireleri. Onların bize ettiklerini çekinmeden yaz. Ahdım var mahkemeye de vereceğim. Zaten yeminim vardı, hatta yüzlerine karşı da söyledim, sizi gazetelere vereceğim dedimdi!"

* * *

Öğlen sıcağında için için, derin derin inliyordu. Demir kapılar, beyaz fayanslar, buruşmuş kanlı çarşaflar, şeffaf plastik boruda serum damlası, ameliyathane duvarları ve beyaz gömlekte "Dr......" etiketi inliyordu. Poliklinik önünde perişan kuyruk sancıyordu. "Acil"in önündeki banklar, kirli sedyeler, beyaz ecza dolapları, beyaz muşamba masalar ve cerehatli beyaz sargılar sancıyordu. Öğlen sıcağında koca kentin ortasında hastane binaları kronik ve sinsi ilietlere batmış sessiz sessiz uğunuyordu. Ambülansın sireni ve çok uzaklarda dağ yollarında katır sırtında lekeli al yeşil bir basma ağlıyordu, ağlıyordu.

Hasta olmuş bir doktor kadar umut kırıcı ne olabilir? Ne olacak, hasta olmuş bir hastane ve onulmaz illetlere düşmüş bir sağlık düzeni. Habis bir virüs tüm gövdeyi sarmış, yiyor, kemiriyor, bitiriyor. Koca kentlerin göbeğinde, koca kentler gibi yükselen dev hastanelerden, en ücra kasabadaki tek göz sağlık ocağına kadar tek tek her hücresi ürkütücü ürpertilerle seyrediyor.

"Hastane" deyip girdiğim her kapının ardında bunu gördüm, konuştuğum her insandan bunu dinledim.

Sırtımda bir beyaz gömlek, yakamda bir doktor etiketi bile yok. Bu alamet hastaya teşhis koymak, tedavi etmek benim işim değil. Teypin mikrofonunu steteskop* farzedip kalbinden başlayıp biraz dinleyebilirim, o kadar.

DOKTOR EX

KARA gözlü Ayşem'e neler oldu? Nazar değdi, göze geldi güzelim. Çeyiz sandığı köşede; terlikleri eşikte durur. Uçtu o. Uçmaz bilirim ama uçtu, meleklere karıştı. "Hayat hükmünü sürdürecek, hayat üstün gelecek" Ama o meleklere karıştı. Ben ne edeyim, ne edeyim Caneriğini severdi cancağızım, vişneleri, şeftalileri. Ben ne edeyim, ben hayatı nedeyim?...

* * *

—17 numara ex** oldu doktorcuğum.

—Efendim?...

—Ex oldu 17 numara. Exitus letalis.

—Çay içsene. Sana zahmet raporu yazıver. Bak okuyorum. kesmeyeyim. Çok enteresan bir bölüm. Kafa travmalarında korti zon terapisi konusunda öyle değişik örnekler veriyor ki...

Raporun yanlış doktorcuğum Kara gözlü Ayşem exitus falan olmadı. O meleklere karıştı. Cennete uçtu. Kalbimde, tam kalbimde yakar yakar bir ateş bıraktı o. Çeyizi...terlikleri... erikleri, canerikleri

* * *

Gece saat üç, genç doktor kitabına kapanalı 4 saat oluyordu. Daha bu yaşta işinin ehliydi. 17 numaranın nabzını şöyle bir tutmuş ve sonucu görmüştü. Sonra odasına çekilmiş, 17 numarayı ve diğer bütün numaraları unutmuş, kitabına dalmıştı.

Sabaha karşı gözleri ağırlaştı Başı kitabının üstüne düştü, uyudu. Genç, yakışıklı yüzü çocuklaştı, pembeleşti...

Bahardı, yeşil bir bahçeyi uçarak geçti, ağaçların arasına süzüldü. İri iri, sulu sulu caneriklerı, yanaklarına, parmaklarına sürünüyordu. Avuçları canerikleri doluydu... En sevdiği yemişti caneriği. Deli deli uçuşlu kuşlar girdiler bahçeye. Sarı, yeşil, al kanatlı. Çığlık, çığlığa...

* * *

Çığlıklar odayı dolduruyordu Silkinerek uyandı. Şaşkın, şaşkın avuçlarına bakındı. Erikleri canerikleri yok olmuştu. Güldü. 17 numaranın yakınları doldurmuştu servis kapısının önünü. Çığlığın ağıdın sonu gelmiyordu.

* * *

Kaldığı sayfayı kıvırıp, kitabını kenara ittim. Bir sigara uzattım. Uykulu, uykulu yüzüme baktı, sigarayı aldı.

—Siz gazeteciler hep aynı şeyi yazarsınız. Doktor hastayla ilgilenmez, hemşire azarlar, hastabakıcı bakmaz. Hasta inler, onlar güler. Hasta yalvarır, onlar odalarında keyifte...Onbinlerce sağlık emekçisi hep kötü huylu, vicdansız insanlar arasından mı seçiliyor?

Böyle şey olur mu? Tabii eli hastanın nabzında değil cebinde olanlar da vardır. Böyleleri için Hipokrat yemininin yerini kutsal para almıştır. Ama çoğunluk böyle değildir. Olamaz da. Ben hastaya haksız demiyorum. Acıyı korkuyu o çekiyor, o ölüyor. Ama ben doktorum. Hasta bir kere geliyor buraya, ama ben hep buradayım. Benim de onunla birlikte acı çekmeme ne olanak var ne de gerek var. Beni hastanın gözyaşları değil, karnındaki virüs ilgilendirir. Hastayla uğraşırsam, meydan virüse kalır Bu psikolojik durum bir meslek gereğidir.

Bak eğer doğru, dürüst bir şeyler yazmak istiyorsan, doktorlara bir küfür de sen savurma. Meseleye hasta açısından bakmakla yetinme. Bir de biz doktarların açısından bak.

—Acaba doktorcuğum, hasta ile acılarınız ortak olsa. Açılarınız da ortak olmaz mı?

DEVAM EDECEK

---

*Steteskop: Doktorların iki ucunu kulaklarına takarak hastanın göğsünü, sırtını filan dinlemekte kullandıkları alet.

**Ex: Latince "Exitus Latelis"—"Ölü" sözcüğünün kısaltılmışı. Doktorlar hasta yakınlarının yanında "ölüm" sözcüğü yerine onların anlayamaması için "ex" sözcüğünü kullanıyorlar. Ama her nedense kendi aralarında da böyle konuşuyorlar!...

YURT HABERLERİ YURT HABERLERİ

Zahir Ağa 12 çocuklu aileyi sokağa atmaya çalışıyor

VAN (ÖZEL)

Van'ın Akköprü Mahallesinde 12 çocuklu bir aile ortağı oldukları ve üzerinde ev yaptıkları arsadan Haydari aşireti ağalarından Zahir Atabay tarafından zorla çıkartılmak isteniyor. Zahir ağanın sözkonusu arsayı satışa çıkarmak istemesi karşısında bir açıklama yapan Yakmaz ailesi reisi, "Ben ve 12 çocuğum sokakta kalırsam, çıkacak olaylardan başta Zahir ağa olmak üzere devlet ve yetkililer sorumlu olacaklardır" dedi.

Arsayı 1974 yılında satın aldığını, ancak daha sonra yarısını Zahir ağaya satmak zorunda kaldığını söyleyen Kazım Yakmaz şunları söyledi:

"Ben 7 yıldan beri hissemde ev yapıp içinde oturmaktayım. O günden beri aramızda bir anlaşmazlık yoktu. Şimdi ise hisseme emek verip değerlendirdiğimi görünce arsama göz dikti. Benden satın almak için defalarca istedi. Sonunda benden ret cevabı alınca, arsama göz diken ağa, yapmış olduğum evi ve meyvesini iki yıldır yediğim ağaçları "Benden habersiz yapmıştır, dikmiştir" deyip, beni izaley-i şuyudan mahkemeye verdi. Niyeti çok kötüdür. Gaye ortaklığın giderilmesi değil, arsamı ihaleye çıkarmak ve hissemi elimden alıp hissesine katmaktır. İhaleye girebilmesi için tapuyu kardeşlerinin üzerine çevirmiştir. Arsamız mücavir saha olduğundan, imar planı içerisine dahil olmamasından faydalanarak, 8 dönümlük (8000 metrekare) arazimize, Van Belediyesi Fen Memuru Mustafa Çavaz'la işbirliği yapıp taksime kabil değildir diye mahkemeye yazı göndertti.

Zahir Ağa daha önce de bana hakaretlerde bulunmuştur. Patnos'ta fedailerine yolumu kestirerek dövdürtmüştü. Ben bu olay üzerine 16 günlük rapor almıştım. Şimdiye kadar işleme konmadı. Bana saldıran karanlık kişiler sorguya bile çekilmedi. Şimdi yetkililere soruyorum. Devlet saldırıya uğrayan mazlumu mu savunacaktır. Yoksa saldırganı mı ödüllendirecektir. Bana saldıranlar sen "Kürdistan" hainisin Zahir Ağaya kafa tutuyorsun dediler. Türkiye'yi Rusya'ya satmaya çalışanlar mı haindir, yoksa zorbalığa boyun eğmeyenler mi haindir."

Zahir Ağa'nın arsayı satışa çıkartarak yok pahasına satın almayı amaçladığını anlatan Yakmaz ailesi reisi, arsanın adilane bir şekilde taksim edilmesini isteyerek, "Yetkililerin bizi mağdur etmeyeceklerini ümit ediyoruz" dedi.

Bir türlü yapılamadı

Bilecik'te "Sekiz değirmen" diye isimlendirilen yerlerdeki Karasu nehri üzerinde yapılması planlanan köprü bir türlü yapılamadı. İki sene önce ihaleye çıkartılıp bir müteahhite verilen ancak şimdiye kadar bir türlü yapılamayan köprü nehrin öbür yakasındaki tarlalarına gitmek isteyen yüzlerce köylünün de işine mani oluyor Bilecikliler birkaç kilometre fazla yol yürümek zorunda kalıyorlar.

(Fotoğraf: Can Hacıoğlu)

GÜNDEM dışı

Sağolasın Bayülkem

Geçen günlerde Bayülkem "Çıldırmamak için neler yapılması" gerektiğini açıkladı. İyi ki de açıkladı...Yoksa hükümetin bir söylediklerine bir yaptıklarına bakmaktan milletin tümü aklından olacaktı. Ancak Bayülkem'in de önerileri biri dışında kurtarıcı değil.

Birinci öneri: "Hoşgörülü olun, çevreyle iyi ilişkiler kurun"...Ve bir örnek: "Oh...oh. elinize sağlık çocuklar ne güzel yapmışsınız. Aferin Türkeş'e iyi ki sizleri yetiştirmiş. Bir de kafasını koparsaydınız bari"... "İyi ama senin de oğlun solcu"... Sonrası mı?... "Güm, pat, çat"....Sonra "nıı" diye bir cankurtaran sesi.

İkinci öneri: Belirli saatlerde yatıp, kalkmalı, günlük çalışmalar bir plan dahilinde yapılmalı... Bu da olmaz. Sanki Bayülkem İstanbul'un otobüslerini, telefonlarını ve aramalarını bilmiyor...

Üçüncü öneri: "Tartışmalardan uzak kalmalı, sinirlere hakim olmalı"... Ve bir manzara. Bütün gün tartışmalardan uzak kaldıktan sonra, şöyle dinlenmek için TV'sinin başına oturmuş bir vatandaştan çıkan sesler.. "Gırrrç... Garççç...Hırrr...Yeter be yeter"...

Dördüncü öneri: Hafta sonları deniz kenarı, kır gibi yerlere gidip piknik yapınız"... Ve Bayülkem'in sözüne uyup da Adalara piknik'e giden bir ailenin öyküsü: Gidiş, dönüş 5 kişi 300 lira, biraz yemek, nevale 500 lira, otobüs parası 50 lira hop birader buna bütçe mi dayanır...

Beşinci öneri: "Kısıtlı bütçeye sahipseniz, ayağınızı bütçenize göre uzatın"...Peki kardeşim pamuk fiyatlarına yapılan zamdan sonra sanki ayaklarımıza göre yorgan mı kaldı. Bir yorganı bozdurup iki yorgan yaptık.

Ancak Bayülkem'in önerileri içinde bir tanesi gerçekçi Ne diyor altıncı öneri için Bayülken: "Rakı, sigara, çay kahve gibi şeyleri aşırıya kaçmadan içiniz"... Zaten bulunmuyordu, son zamlardan sonra da zaten içecek hal kalmadı. Sağolasın Bayülkem'in

GEDİK

İki Fransız turist Türkiye'ye gelmiş ve bir gazetenin haberine göre giderken de şöyle demişler:

"Birbirinizi öldüreceğinize sinekleri öldürün"

Keşke bunu hiç söylemeselerdi.

Çünkü bazılarının gözünde insanlarımızın sinek kadar bile değeri yok da...

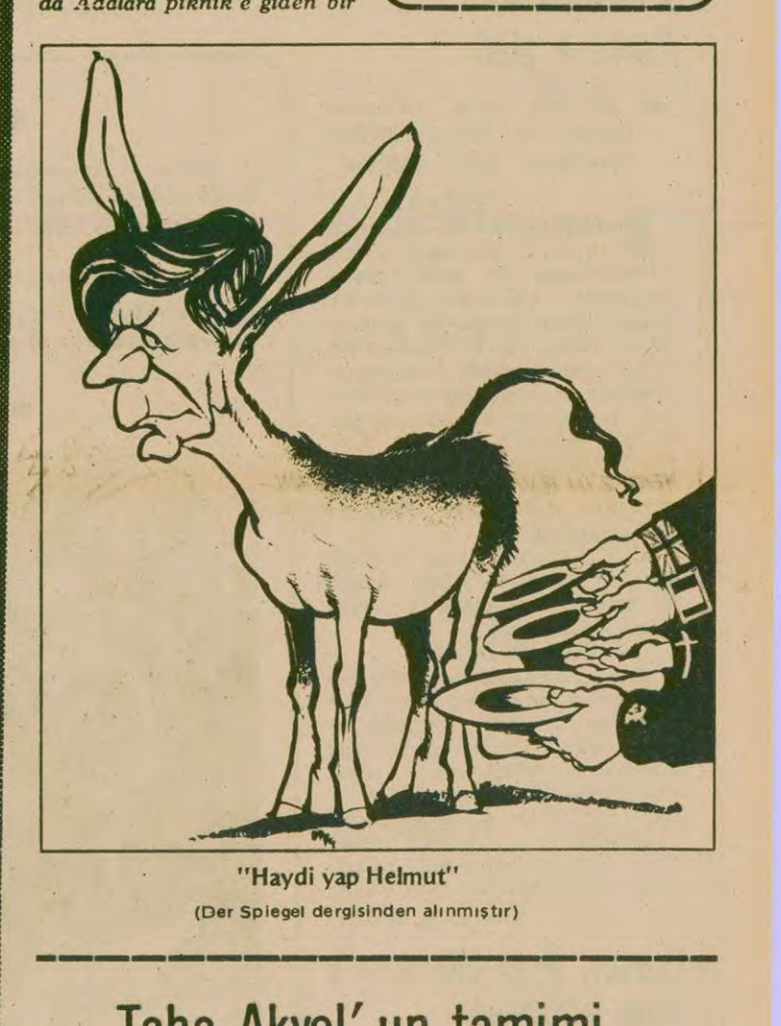

"Haydi yap Helmut"

(Der Spiegel dergisinden alınmıştır)

Taha Akyol'un tamimi

MHP Genel İdare Kurulu Üyesi Taha Akyol ne demiş bakalım:

"MHP, Ecevit hükümeti kurulduktan sonra üç ay müddetle etkili muhalefet yapmamış ve teşkilatına tamim göndererek o hükümetin de Cumhuriyet hükümeti olduğunu ve saygıyla karşılanmasını bildirmiştir" demiş.

Peki MHP'nin etkili muhalefete geçtikten sonra neler olmuş. Onu da gazete haberlerine bakarak araştırdık. Ortaya çıkan sonuç şu:

1977 Eylülünde bütün Türkiye'de 17 kişi katledilmiş, Ekim 1977'de 7 ve Kasım 1977'de ise 17...' Ecevit hükümetinin kurulduğu 1978 Ocak ayında katledilenlerin sayısı 60'a çıkmış. Tam bu sırada Akyol'un söylediği "saygılı olun" tamimi yayınlanmış. Ve ölü sayısı 1977'nin 17 kişisinden birden 60'a fırlayıvermiş. Sonra Akyol'un söylediğine göre etkili muhalefet yapmaya başlamışlar Tarih Ecevit'in işbaşına gelmesinin üçüncü ayı...Yani 16 Mart, yani Üniversite bahçesinde bombalarla 7 öğrencinin katledildiği tarih... Etkili muhalefet sürüyor. Ve mart ayında katledilenlerin sayısı 50, Nisan 40, Mayıs 47, Haziran 51, Temmuz 56, Ağustos 69...Ve Aralık sonu Kahramanmaraş'ta "Yaşasın Türkeş" diye bağıran saldırganların katlettiği 105 vatandaş...

Şimdi Taha Akyol'a soruyoruz. Bir de "etkili muhalefet"e başladıktan sonra teşkilata gönderdiğiniz tamimi açıklar mısınız?

Gözden kaçmayanlar

●SİGARA ve içkiye zam yapıldı. Gerçi Bakanlık işi "şifreli telgraf"la tezgahlamıştı, ama, kokusu ve gürültüsü duyuldu. Oysa bundan iki gün önce alkolsüz içkiler sessiz sedasız yüzde yirmilik bir zam görüvermişti. Gördünüz mü işini bilen özel sektörü? Sessiz sedasız hallediverdi işini... Hükümet bunu da yüzüne gözüne bulaştırdı. "Özel sektör"cüyüz diyorlar... Ama onu da doğru dürüst yapamıyorlar.

●TAM GÜN tartışmaları yine başladı... Ama biz başka bir olay üzerinde duralım. Hani Sağlık Bakanı Münif İslamoğlu işe başlar başlamaz "İlk işim hastanelerde muayene ücretlerini 5 liraya indirmek olacak" demişti ya... Sonra ne olmuştu? Hastane ücretlerine birden bir zam binip 100 liraya çıkmıştı.

Bir defa hastane ücreti 5 lira olur mu? Piyasada sanki beş lira var da... Sonra millet hastane ücretini ya ciklet, kibrit gibi şeylerle ödemeye kalksaydı ne olurdu? Neyse İslamoğlu sözünde durmayıp ücretleri 100 lira yaptı da bu durumdan kurtulduk...

İslamoğlu'nun hakkını yemememizi gerektiren bir nokta daha var. İslamoğlu "5 lira" dediğini avlar sonra unutup zam yapmıştı. Ya Nuri Bayar 15 Mayısta "Şekere zam yok" dedi. 17 M yısta zam yaptı. Bayar'a bakarak İslamoğlu'nu ne kadar övs az değil mi?

Hiç olmazsa verdiği sözü iki günde değil, aylar sonra unu yor.

Açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Durmayanın vurulması

Sokakta polisi, jandarmayı görünce "tıp oyunu" oynuyormuş gibi heykel kesilip olduğumuz yerde kaskatı mı olsak,ne yapsak?

"Durmayanı vurun" emri çıktığından beri durmadığı için öldürülenlerin sayısı gün geçtikçe artıyor.

Geçen yıl sivil polisler bir işadamının arabasını durdurmaya çalışmışlar, işadamı polisleri anarşist sanarak gaza basıp kaçmaya kalkışmış, bunun üzerine polisler de onu anarşist sanıp durmadığı için vurup öldürmüşlerdi. O zaman çok garipsediğim bu olayın örneği o kadar çoğaldı ki, neredeyse bunu da kanıksadık.

Son olarak Hisar'da öldürülen genç kızdan sonra iki Belçikalı turist de "durmayanı vururlar" uygulamasından nasibini aldı. Türkçe bilmedikleri için "dur" ihtarını anlamamışlar; açılan ateş sonucu biri ölmüş.

Bence Avrupa'da dağıttığımız cicili bicili turistik broşürlerin kapağına önce kocaman bir "dur" kelimesi yazmalı. Bunun yanına da bir tabanca veya tüfek resmi yapılmalı. Türkiye'ye gelmek isteyen turistlere, öğrenmeleri gereken ilk Türkçe kelimenin "dur" olması gerektiğini anlatmalı.

Sonra da sınır kapılarında Türkiye'ye giren her yabancıyı "durma" sınavından geçirmeli. Türkçe "dur" deyince durup ellerini havaya kaldırmasını öğrenmemiş olanı içeri sokmamalı ki sonra başına bir kaza gelmesin.

Amerika'da bir İspanyol bankası böyle anlaşmazlıktan doğan kazaları önlemek için bir yol bulmuş. Soygunlara veznedar dayandıramadıkları için veznenin önüne bir tabela asmışlar, tabelada şöyle yazıyormuş:"Sayın soyguncular!

"Veznedarımıza silahınızı uzatıp kasadaki paraları istediğiniz zaman vermezse direndiğini sanıp hemen ateş etmeyin. İngilizce bilmediği için anlamamıştır."

Belki biz de bu örnekten yararlanabiliriz. Mesela turistlerin göğsüne yabancı olduklarını belirten tabelalar asalım. Üstüne de şöyle yazarız: "Dikkat Türkçe bilmez,dur deyince durmazsa vurmayın"

* * *

İnciraltı Yurdu katliamının sorumlusu olarak bir çavuş gözaltına alınmış, buna da şükür.

Peki ya ötekiler? Sırtında üniforma var diye, keyfinin istediği gibi adam öldüren öteki "güvenlik görevlileri"?

Kavaklıdere'de Sinan Sümer'i öldüren Cengiz Gökçek'in koruma polisi hakkında dava bile açılmadı.

Kimbilir belki de ödüllendirilmiştir!

Çorum'da MHP terörü başladığında Emniyet Müdürü ile Valinin neden görevden uzaklaştırıldığı da hâlâ açıklanmadı. MHP öyle mi istemişti?

Ankara Emniyet Müdürlüğü hâlâ vekaletle idare ediliyor. "Ne yapalım canım,İçişleri Bakanlığı da,hatta Cumhurbaşkanlığı bile vekaletle idare ediliyor. Bir Emniyet Müdürlüğünden ne çıkar" deyip geçelim.

Eğer o vekilin her istenene boyun eğmediği, MHP terörüne istendiği kadar gözyummadığı için vekaletten asalete geçirilmediği söyleniyorsa, öyle deyip geçemeyiz.

Emniyet görevlilerine "durmayanı vurun" yetkisini vermek zaten son derece tehlikeli ve sakıncalı bir uygulama.

Bir de bu yetki iyice laçkalaşmış anarşiye ortak olmuş görevlilere verilirse sonu ne olur?

Sonu işte her gün gazetelerde gördüğümüz manzara gibi olur.

HAKYEMEZ HAKKI'NIN MACERALARI

ERHAN YALVAÇ

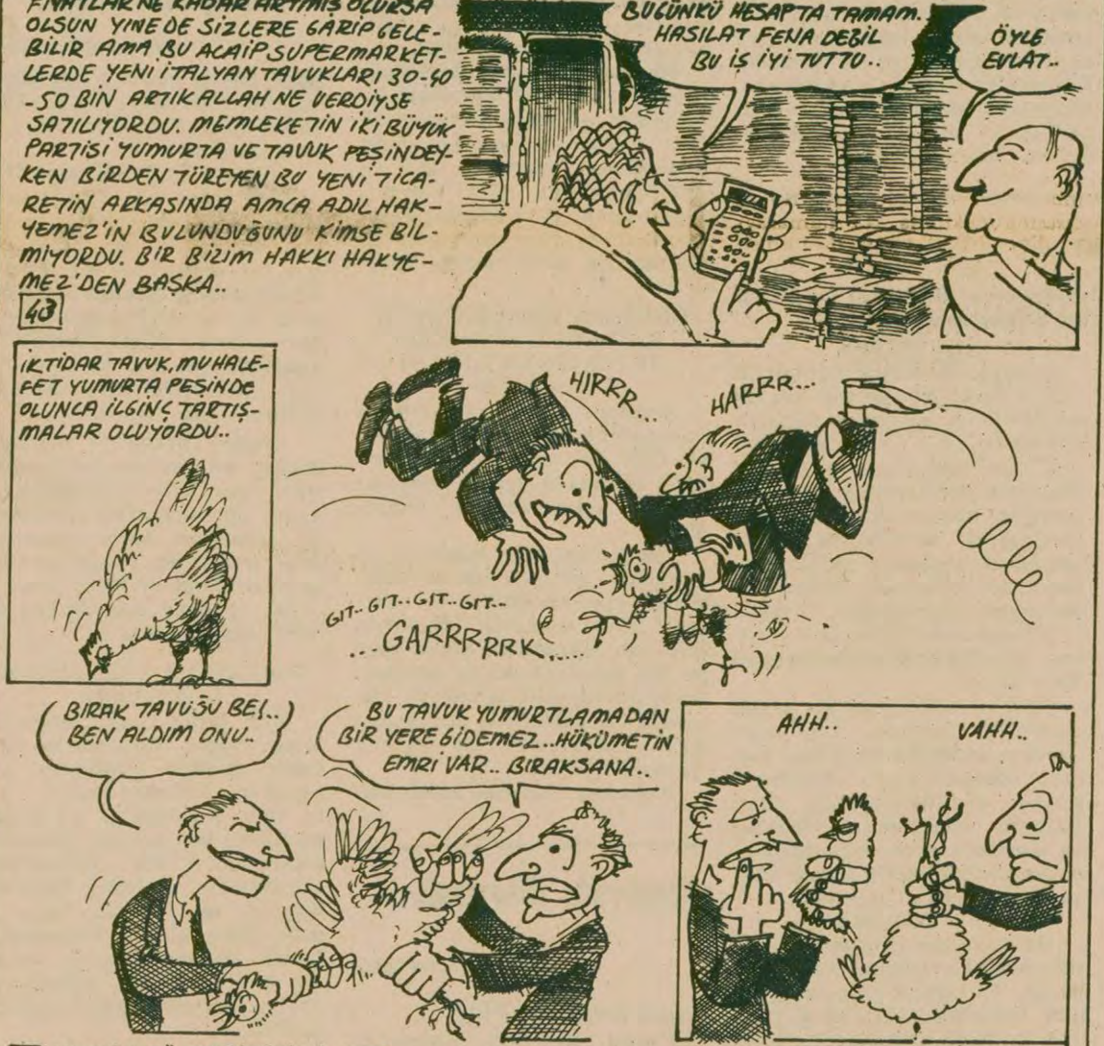
FIYATLAR NE KADAR ARTMIŞ OLURSA OLSUN YINE DE SİZLERE GARİP GELEBİLİR AMA BU ACAİP SUPERMARKETLERDE YENİ İTALYAN TAVUKLARI 30-40-50 BİN ARTIK ALLAH NE VERDİYSE SATILIYORDU. MEMLEKETİN İKİ BÜYÜK PARTİSİ YUMURTA VE TAVUK PEŞİNDEYKEN BİRDEN TÜREYEN BU YENİ TİCARETİN ARKASINDA AMCA ADIL HAKYEMEZ'İN BULUNDUĞUNU KİMSE BİLMİYORDU. BİR BİZİM HAKKI HAKYEMEZ'DEN BAŞKA..
43
BUGÜNKÜ HESAPTA TAMAM. HASILAT FENA DEĞİL BU İŞ İYİ TUTTU..
ÖYLE EVLAT..
İKTİDAR TAVUK, MUHALEFET YUMURTA PEŞİNDE OLUNCA İLGİNÇ TARTIŞMALAR OLUYORDU..
HIRRR...
HARRR...
GIT.. GIT.. GIT.. GIT..
...GARRRRRK
BIRAK TAVUĞU BE!.. BEN ALDIM ONU..
BU TAVUK YUMURTLAMADAN BİR YERE GİDEMEZ..HÜKÜMETİN EMRİ VAR.. BIRAKSANA..
AHH..
VAHH..
GÖRDÜN MÜ MARİFETİNİ?
PEKİ YUMURTASI NE OLACAK??!
VATAN HAYINI.. ALÇAK..
BU TAVUK İÇİN... BUDA... N'ÖLCEKLAN SİMDİ!?
PEKİ.. YUMURTALAR N'ÖLCEK?

(DEVAMI YARIN)

BULMACA

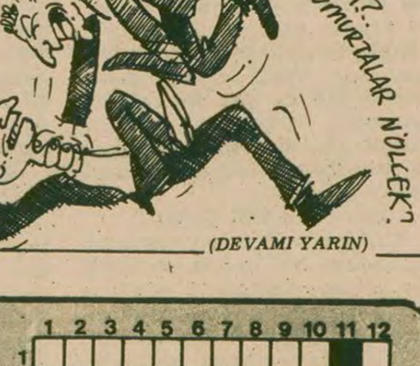

SOLDAN SAĞA – 1)Demir Döküm'den Maden-İş'i kovan sendika 2)TERSİ başörtülerin kenarına işlenen ince süsleme - Eski dilde profesör 3)Irmakların denize dallanarak dökülmesiyle oluşan coğrafi şekil - Bengaldeş'in başkenti 4)Bir metanın üretim süreci sonunda kapitalistlerin işçilerin sırtından aldıkları pay 5) En kısa zaman parçası - TERSİ anne ve babadan alınan aynı özellikle ilgili iki genden etkisi saklı olanı 6)Haber toplayıp abonelerine satan kuruluş - TERSİ bir şeyi kaynak göstermek 7)Genişlik - Orta Afrika'da bir devlet 8)Saklanması gerekli şey - TERSİ bir göz hastalığı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA -1) Doğu'da özellikle Erzurum'da babayiğit anlamında kullanılan bir sözcük - Müzikte dur işareti 2) Binek hayvanlarının sırtına konan - Hatıra 3)Elektrikte gerilim 4) Savrulmak üzere hazırlanmış ekin yığını 5)TERSİ bir oyun - TERSİ şafak vakti 6)Tavlada iki - Tam olmayan 7)TERSİ bir harfin okunuşu - TERSİ iplik eğirmekte kullanılan bir araç - Eski Mısır'da bir tanrı 8)Sebep - Asker 9)TERSİ kaçak 10)TERSİ kuruşun kısa yazılışı · Kuş cinsinden hayvanları kovalamak için kullanılan bir sözcük 11)TERSİ birşeyin yarattığı karşılık 12) Baston - Kenarları dişli tekerlek.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA–1)Fanatik - At 2)İlik -Laponya 3)lısaF - redO 4)İn - Lassalle 5)Step - Daima 6) tıK - Tnt - kriS 7)İvecen - Erk 8) Nen - Kısmet.

YUKARIDAN AŞAĞIYA–1) Filistin 2)Alıntı 3)Nis - Ekin 4) akalP 5)Fa - Tek 6)İl - Sancı 7) Kars - teS 8)Ad - nM 9)Torlak 10)nelireT 11)Aydemir 12)Tao-Askı.

Uluslararası Stratejik Araştırmalar Enstitüsü 1979 Yılı Raporu:

Uluslararası gerginlik artma eğilimindedir

- ●1979 yılının en önemli olayı, İran Şahının devrilmesi ve Afganistan'ın Sovyetler Birliği tarafından işgalidir
- ●Bölünmüş bir Batı, 1980 yıllarının muhtemel tehlikelerine karşı koyamaz
- ●Sanayileşmiş dünyanın petrol kaynaklarına olan bağımlılığı, Körfez bölgesinin istikrarına yönelik tehditleri uluslararası güvenliğe yönelik tehditlere dönüştürdü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ULUSLARARASI Stratejik Araştırmalar Enstitüsü 1979 yılına ilişkin raporunda uluslararası gerginliğin artma eğiliminde olduğunu belirtti.

Raporda 1979 yılının en önemli iki olayının İran Şahının devrilmesi ve Afganistan'ın Sovyetler Birliği tarafından işgal edilmesi olduğu kaydedildi.

Raporda şöyle denildi:

"Sanayileşmiş dünyanın, güvenlikli petrol kaynaklarına olan bağımlılığı, Körfez Bölgesinin istikrarına yönelik tehditleri, uluslararası güvenliğe yönelik tehditlere dönüştürdü. Üçüncü Dünyadaki çatışmanın temelleri esas olarak iç nedenlere dayanmakla birlikte, bu çatışmalar dış güçlerin çıkarlarını etkilemekte, böylece kaçınılmaz olarak Doğu-Batı rekabetine ve çatışmasına yol açmaktadır."

ABD-SOVYET İLİŞKİLERİ

RAPORDA ABD- Sovyet ilişkileri üzerine şöyle deniliyor:

"Hem Moskova hem de Washington, farklı bakış açılarından hareket ederek, aralarındaki yumuşamanın hiç bir şeye tekabül etmediğine karar verdiler. Bu duygu ABD'de açıkça görülüyordu, ama Sovyetlerin Afganistan'ı işgal etme kararı vermelerinde de aynı görüşün rol oynadığını gösteren belirtiler var...

"Böylece Afganistan'ın işgali on yıl önce başlayan Doğu-Batı yumuşamasının sona erdiğini gösterdi. Bu durumu neyin takip edeceği henüz berrak değildir, ama 1970'lerin varsayımlarına ve beklentilerine dönülemeyeceği açıktır.

"Amacı ne olursa olsun Sovyetlerin bu hassas bölgedeki eylemi, bir bütün olarak uluslararası güvenlik üstünde derin etkiler yapacaktır. Bu durum, Batının, Üçüncü Dünya ile ilgili buhranların kendi mahalli ve bölgesel çerçevesi içinde ele alma eğilimini, bu buhranları global Doğu-Batı rekabetinin bir parçası olarak görme eğilimine dönüştürmektedir.

"Sovyetler Birliği'nin askeri gücünü, kendi sınırları dışında siyasi oldu bittiler yaratma amacıyla kullanmaya hazır olması, diğer ülkelerle ilişkilere de gölge düşürecektir."

SOVYET ASKERİ GÜCÜ

RAPORDA Sovyetlerin askeri gücündeki artış ve Sovyet donanmasının siyasi bir araç olarak kullanılması da tahlil edilmektedir... Sovyetler Birliği'nin askeri gücünü yararlı bir kaldıraç olarak görme eğiliminde olduğuna dikkat çekilmekte ve Üçüncü Dünyadaki çatışmaların arttığı bir dönemde, Sovyetlerin artan askeri ve deniz gücünün, askeri çatışma riskini artırdığı vurgulanmaktadır.

Raporda ayrıca ABD'de yeni bir anlayışın ortaya çıktığı belirtilmekte ve şöyle denilmektedir:

"İran ve Afganistan buhranlarının, bu durumun üzerinde derin bir etkisi olmakla beraber, bu olaylar, bu değişen tutumun nedeni değil değişikliği hızlandıran etkenlerdir. Bu olaylar bir süredir gelişmekte olan anlayışı berraklaştırmıştır. 1979 yılında meydana gelen olaylar, daha önceden farkedilmekte olan, askeri harcamaları ve ABD'nin ülke dışındaki varlığını artırma yolunda bir eğilimi gün ışığına çıkarmıştır."

Raporda, Varşova Paktının artan gücü karşısında NATO'nun askeri yetersizliğinin, müttefikler arasında orta menzilli nükleer silahları modernleştirme yolunda bir tartışma başlattığı ama bu sorunun henüz sonuçlanmaktan uzak olduğu kaydedildi. Raporda daha sonra şöyle denildi.

"Hiç kuşkusuz Sovyetlerin SS–20 füzeleriyle ilgili programı Avrupalıları derinden kaygılandırdı, ama kaygının büyük ölçüde altında yatan neden,ABD-Avrupa ilişkilerinin genel durumundan doğan siyasi huzursuzluktur."

BATI İTTİFAKINDA GERGİNLİK

RAPORDA, Batı ittifakındaki gerginlikle ilgili olarak şunlar belirtilmektedir:

"Avrupa'dan bakıldığı zaman, Carter yönetiminin siyaset hedefleri, zaman zaman ciddi bir şekilde istikrardan ve öngörüden yoksun olarak görülmektedir. Washington'dan bakıldığı zaman ise, Avrupa'nın yapıcı alternatifler önermeden ABD eylemlerini eleştirme eğilimi, yeterince dayanışma içinde olmamak ve destek sağlamamak olarak görülmektedir."

Raporda daha sonra şöyle bir uyarıda bulunulmaktadır:

"Eğer bölünme tehlikesi azaltılacaksa ve eğer 1980'lerde müttefik dayanışması işlerliğini sürdürecekse, her şeyden önce gerekli olan, ikinci dereceki çıkarlarla ilgili ayrılıkların, Batı dünyasının birincil ve ortak çıkarından, yani Sovyet tehdidi karşısında güvenlikten üstün gelmemesi için bilinçli bir çaba harcamaktır.

"Zorlu geçecek 1980'li yıllarda, ABD'nin müttefiklerinin liderlik için ABD'ye başvurması, bu sağlanamadığı zaman kendi ulusal çıkarlarını izlemeleri yeterli olmayacaktır. İttifakı sürdürmek için daha fazla ortak çaba sarfetmeleri gerekecektir. Bölünmüş bir Batı 1980'lerin muhtemel tehditlerine etkili bir şekilde karşı koyamaz."

SİLAH KONTROLÜ

RAPORDA silah kontrolü sorununun uluslararası gündemden kalkamayacağı, bununla birlikte günümüzde askeri rekabetin nasıl kontrol altına alınacağı konusunda büyük bir belirsizlik olduğu belirtilmektedir. Bu belirsizliğin kısmen Sovyetlerin tutumundan kaynaklandığı kaydedilmektedir.

ÇİN'İN ASKERİ POTANSİYELİ

STRATEJİK Araştırma Raporu, Çin'in savunma sanayine özel bir bölüm ayırmıştır. Burada, Çin'in askeri sanayi alanındaki zayıflığını değiştirmek için Batıdan teknik yardım aradığı belirtilmekte ve şöyle denilmektedir:

"Çin'in üç yıldır Batı teknolojisi talep etmesi, onun geniş çaplı geleneksel ve stratejik silah üretimini destekleyecek bir sanayi temeli kurmak amacında olduğunu göstermektedir."

ÜÇÜNCÜ DÜNYADAKİ ÇATIŞMALAR

RAPORDA Güneybatı Asya'daki olayların büyük stratejik öneme sahip olduğu belirtilerek, İran devriminin tüm Körfez Bölgesi için önemli sonuçları olduğu bildirilmektedir.

Raporda Şahlık rejiminin devrilmesinin, Sovyetlerin bölgede nüfuz kazanması için olanaklar yarattığı kaydedilmektedir. Öte yandan Şahın devrilmesinin ABD açısından artık bölgede istikrarı sağlamak için yerel devletlere dayanılamayacağı anlamına geldiği söylenmektedir. ABD'nin bölgede güvenliği sağlamak için bölgeye doğrudan müdahale yolunu izlemesinin "Yalnızca yerel rejimlerin iktidarının zayıflaması anlamına gelmekle kalmayıp, büyük devletler arasında çatışma tehlikesini de artıracağı" vurgulanmaktadır.

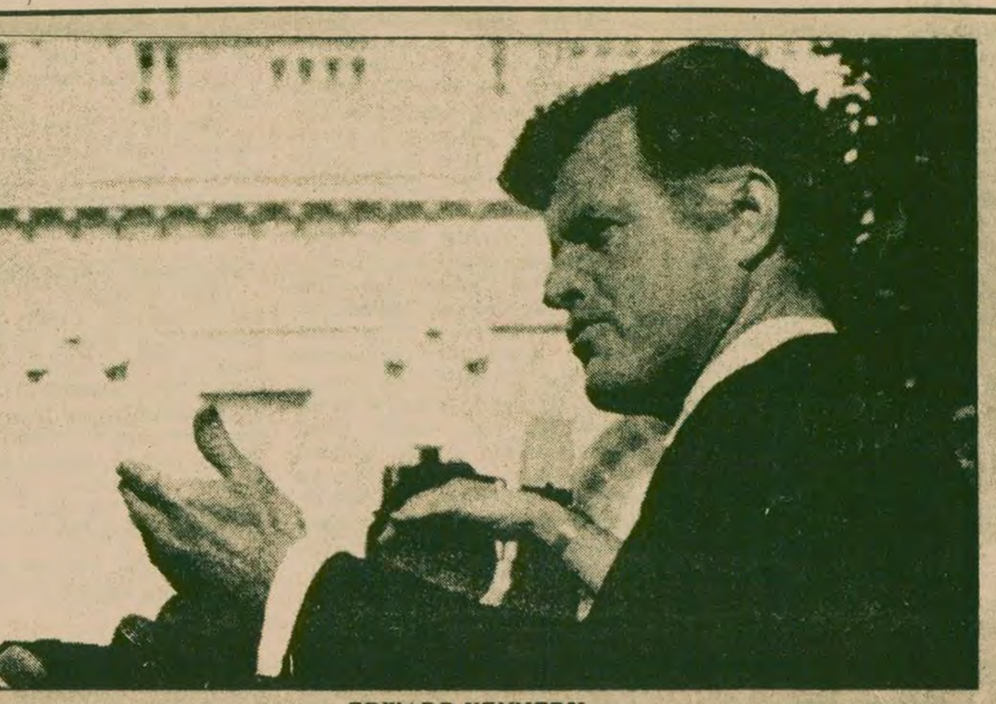

EDWARD KENNEDY

Sovyet yöneticileri ve basını ABD başkan adaylarını değerlendirdi

Kennedy'i tercih eden Moskova, Carter'a "ikiyüzlü, maceracı", Reagan'a "Tehlikeli konuşuyor" diyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

CARTER, Kennedy, Reagan. Önümüzdeki kasım ayında yapılacak Başkanlık seçimlerinde isimleri sık sık duyulan adaylardır. Geçenlerde Carter'in yine kendisinin partisinden(Demokrat Parti) Kennedy'i kesin olarak yenmesinden sonra şimdi iş seçimleri kazanmaya kaldı. Carter'in karşısında tek Başkan adayı olarak Cumhuriyetçi Partiden Ronald Reagan var.

Amerika'da Başkan adaylarının ne kadar tutulduğunu anlamak için kamuoyu yoklamaları yapılırken birçok kesimden yurttaşa Başkan adayları hakkında çeşitli sorular sorulur. Herkes tercihini yapar.

Sovyet yöneticileri de tercihlerini yapmışlar, Kennedy'i seçmişler. Ama gelin görün ki Kennedy, Carter ile yarışta geride kaldı. Artık Başkanlık seçimlerine katılması söz konusu değil.

Massachussetts Senatörü olan Kennedy, Sovyet yöneticilerinin yakından tanıdığı biri. Kremlin Sarayına birçok kez kabul edilmiş. Sovyet yöneticilerine göre Kennedy, Carter yönetiminin "tehlikeli iç ve dış siyasetini teşhir ediyor"

"TERCİHSİZLİĞİN TERCİHİ"

AMERİKA'da Başkanlık seçimleri üzerine bir yorum yayınlayan Sovyet yayın organı Pravda, Başkan adayları Carter ve Reagan için "tercihsizliğin tercihi" diyor.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesine bağlı başka bir gazete olan "Sosyalist Endüstri" ise, Başkan adaylarını tercih konusunda "Reagan'ın tehlikeli konuşmaları Carter'in da iki yüzlü maceracılığı"nı seçmek ile karşı karşıya kalındığını ileri sürüyor. Sovyet basınının Beyaz Saray yönetimine karşı böyle sert davranması yeni bir şey değil.

Moskova yöneticileri, uluslararası durumun gerginleşmesindeki sorumluluğu Carter ile Ulusal Güvenlik İşleri Başdanışmanı Brzezinski'nin üzerine atıyorlar. Novosti ajansının bir yorumcusu da geçenlerde, ABD-SSCB işbirliğinin bozulmasını Carter'in üzerine yıkmıştı. Tabii Sovyet yöneticileri ve basını, Afganistan'ın işgali ve işgal üzerine ABD'nin SSCB'ye karşı ambargo uyguladığından hiç söz etmiyor.

"AMERİKALILAR BAŞKANA İNANMIYOR"

PRAVDA gazetesi, seçmenlerin Carter'in siyasetinden memnun olmadığını yazıyor ve "Artık Amerikalılar, Başkana inanmaz oldular" diyor.

Başka bir yorumda Pravda, Carter yönetiminin çok tehlikeli bir dış politika izlediğini, suni krizler kışkırttığını, uluslararası gerilimi artırdığını ileri sürüyor. Gazete bunların birer seçim oyunu olduğunu da iddialarına ekliyor.

YA REAGAN?

KREMLİN yöneticileri Carter'in rakibi Reagan için ne düşünüyor? "Sosyalist Endüstri" gazetesi, "Carter'ın rakibinin niyetleri daha da şeytani" diyor ve "anti-Sovyetizm" yaptığını ekliyor.

Gazete Reagan'ın hesaplarını ABD'nin askeri üstünlüğü ve ABD-SSCB çatışması üzerine yaptığını söylüyor.

Ancak Sovyet yöneticileri ve basını, kasım ayındaki seçimlerde kim başa gelirse gelsin onunla işbirliği yapılabileceğini ima ederek, açık kapı bırakmayı da ihmal etmiyorlar.

---

sorunlar çözümler

Türkiye demir-çelik sektörü sorunları üzerine çözüm önerileri (2)

3. Ülkemiz demir cevheri bakımından zengin değildir. Düşük tenörlü ve küçük rezervler çoğunluktadır. Dolayısıyla,

a) Yüksek tenörlü cevher yerine, zenginleştirilmiş cevher kullanımına önem verilmelidir. Türkiye'nin en büyük cevher zenginleştirme projesi olan ve başlanırken 1975 yılında tamamlanması planlanan Divriği Konsantrasyon Tesisleri derhal tamamlanmalıdır. İkinci büyük proje olan Hasançelebi Projesine de derhal başlanmalıdır.

b) Özel kesime ait küçük rezervler devlet eliyle, portatif şantiyelerle havza işletmeciliği yapılarak işletilmelidir. Bu tür bir uygulama özel sektör elindeki yatakların devletleştirilmesini gerektirmez.

c) Tüm cevher araştırmaları devletçe desteklenmeli, planlı bir şekilde arama projeleri halinde yürütülmeli, yapılan araştırmalar ve sonuçları sağlıklı bir şekilde kayda geçirilmelidir.

4. Demir-çelik entegre tesislerinin üretimlerinin yaklaşık 4 katı hammaddeye ihtiyaçları vardır. Gerek hammaddenin tesislere, gerekse mamulün tüketiciye iletimi güç ve pahalıdır. Taşımacılığın kolaylaştırılması ve maliyetin düşürülmesi için demiryolları geliştirilmeli, öncelikle kurulu tesisler ile hammadde bölgeleri ve sanayi merkezleri arası, çift hat yapılmalı, yer yer elektrifikasyona gidilmelidir. Taşıma maliyetleri göz önünde tutularak taşımacılıkta yüksek güçlü özel lokomotifler kullanılmalı, yükleme, boşaltma ve taşıma maliyetleri etüd edilerek deniz yollarından yararlanma olanakları araştırılmalı, karayolu taşımacılığı minimum düzeye indirilmelidir.

5. Entegre tesislerinde demir cevherinden sonra en önemli ikinci hammadde koklaşabilir maden kömürüdür. Ülkemizde bu tür kömürün üretildiği yer ise Zonguldak havzasıdır. Maden kömürü üretimi DÇ tesislerinin ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır. Bunun yanı sıra, üretilen kömürün ancak yarısı DÇ sektörüne tahsis edilmekte, geri kalanı ulaştırma ve diğer sanayi sektörleri ile ısıtmaya verilmektedir. Herşeyden önce üretilen maden kömürü yalnızca DÇ sektörüne verilmeli, kömürün niteliğinin sektörün ihtiyacı doğrulutusunda iyileştirilmesi yüzde 13-14 dolayında olan kül oranının yüzde 9'a düşürülmesi için gerekli tesisler bir an önce kurulmalıdır. Genel olarak KİT'lerin bünyelerindeki maliyet artırıcı faktörler kömür üretiminde de geçerlidir. En kısa zamanda maliyet düşürücü önlemler alınmalıdır.

6. Sektörde çok sayıda yetişmiş işgücüne, bilgili, tecrübeli teknik ve idari yöneticilere ihtiyaç vardır. Yine sektörde eleman devir hızı yüksektir. Bunun başlıca nedeni özel sökter ile kamu kesimi ücretleri arasındaki dengesizliktir. Oysa uzmanlaşmak DÇ'de kesinlikle yapılacak ilk iştir. Demir-çeliğin her uzmanlık dalında sürekli eleman yetiştirilmelidir. İstihdam politikası DÇ sektöründe uygulanamaz. Bu politika başka alanlara kaydırılmalıdır. Politik amaçlı eleman alımlarına son verilmelidir. Yeni eleman alımı durdurulmalı, istihdam edilmiş işgücü fazlası yeni kurulacak tesislere aktarılmalıdır. Kamu kuruluşlarındaki çalışanlar arasında ayırıma son verilmeli, tüm çalışanlara grevli-toplusözleşmeli sendikal haklar tanınmalıdır.

7. DÇ'de, sektöre ait sağlıklı bilgi ve bu bilgilerin toplandığı bir yer yoktur. Büyük bir terim ve kavram kargaşası vardır. Bütün bunların ötesinde, kurulacak tesislerin planlanmasında, kapasite ve yer seçiminde, hammadde ve enerji temini konusunda gerekli araştırmayı yapacak ve DÇ sanayisinde koordineli çalışmayı sağlıyacak merkezi bir örgüte gerek vardır. Bu merkezi örgüt yatırımların bir merkezden planlanmasını üretimin miktar ve nitelik açısından denetimini bilgilerin bir merkezde toplanması ve değerlendirilmesini gerçekleştirmeli ve bunun için gerekli tüm yetkilerle donatılmalıdır. Yine DÇ ithalatı doğrudan bu örgüt tarafından denetlenmeli ve hatta onun tarafından yapılmalıdır. Böylesine bir örgütün varlığı, gerek ülke sanayi yapısının planlı bir biçimde yönlendirilmesini, gerekse iç-dış piyasa fiyat farklarından doğan fonların bir merkezde toplanarak gerekli yatırımların sübvanse edilebilmesi için kullanılması imkanını yaratacaktır.

BİTTİ

Ankara'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

Dün Hacettepe Üniversitesi Merkez Kampüsünde Dev-Yol ile Kurtuluş grubu arasında çatışma çıktı. Olay sırasında durakta beklemekte olan öğrencilerden Münire Çelik ve Hüseyin Şahin yaralandılar. Olaya müdahale eden polis ekibinden Rasim Çelik de bacağından kurşun yarası aldı.

Dün sabah saat 08.00 sıralarında Emek Mahallesinde bulunan Gazetecilik Yüksek Okulu önünde Kurtuluş ve Dev-Yol arasında silahlı çatışma çıktı. Çatışma sonunda Kurtuluş grubunun önde gelenlerinden olduğu bildirilen Mustafa Kaya ağır yaralandı. Olayla ilgili olarak iki kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Önceki gün de Gazetecilik Yüksek Okulunu kuşatan Kurtuluşçuların Dev-Yol grubu mensuplarını sınavlara almadıkları öğrenildi.

Olaylar üzerine, üniversitede öğrenime ara verilmesi bekleniyor.

DGBF: KAVGALARA SON VERİN, İKNA YÖNTEMİYLE ÇÖZÜN''

Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu Genel Başkanı Ali Tablacı bir basın açıklaması yaparak, Dev-Yol ve Kurtuluş gruplarına, çatışmalara son vermeleri çağrısını tekrarladı.

Tablacı açıklamasında çatışmaların özellikle faşist saldırıların arttığı bir döneme rastlamasına dikkat çekerek, bu kavgaların can güvenliği isteyen gençleri böldüğünü, öğrenimi aksattığını ve komandoların birçok okulda hedefledikleri işgallere zemin hazırladığını söyledi.

Tablacı özetle şöyle dedi: "Maceracılığın simgesi haline gelen farklı fikirlere demokrasi tanımamak anlayışı yıkılmadıkça faşist saldırılara karşı konulamaz. Komando saldırılarına karşı can güvenliği sağlamanın, geniş öğrenci kitleleriyle birleşmenin tek yolu vardır: Farklı fikirlere hayat hakkı tanımak ve sorunları ikna yöntemiyle çözmek. Kurtuluş ve Dev-Yol gruplarını bu yola çağırıyoruz. Kavgalara son verin, sorunları ikna yöntemiyle çözün''

SBF'DE SINAVLAR ERTELENDİ

Öte yandan önceki gün çıkan olaylarda 2 öğrencinin ölmesi üzerine Siyasal Bilgiler Fakültesinde devam etmekte olan sınavlar ertelendi. Fakültede dün yapılması gereken sınavların tümü 21 Haziran Cumartesi günü aynı saate ertelendi.

Yan ödemeler...

(Baştarafı 3. Sayfada)

tarihlerinde ödenmesini de hükme bağladı.

Kararnameye göre, tazminat ve zamların ödemelere esas teşkil eden miktarları, tespit edilecek puanlar 6 rakamı ile çarpılarak bulunacak. Ödenecek iş güçlüğü zammı ayda 1200 puanı, teminde güçlük zammı, kalkınmada öncelikli yöreler ve bomba imha işleminde çalıştırılanlar hariç 1800 puan, mali sorumluluk tazminatı, ayda 400 puanı geçmeyecek.

Sözleşmeli olarak çalıştırılan personel ile yurt dışına sürekli görevle atananlara, yurt dışında görev alan öğretmenlere, emekli aylığı alanlara tazminat ve zamlar ödenmeyecek, 2162 sayılı sağlık personelinin tam süre çalışma esaslarına dair kanunda öngörülen tazminatlardan yararlananlar ile yılda ikiden fazla ikramiye ödenenlere, bu kararname hükümleri uygulanmayacak.

Bakanlar Kurulunun Resmi Gazetenin bugünkü sayısında yayınlanan kararında genel hizmetler, teknik hizmetleri, sağlık hizmetleri, eğitim ve öğretim hizmetleri ile kamu iktisadi teşebbüsleri, belediyeler, özel idareler ve bağlı kuruluşlarda görev yapanların ünvan ve yan ödemelerine esas olan puanları ayrı ayrı belirtiliyor.

Akıncılar...

(Baştarafı 3. Sayfada)

levizyonu kapatın'' diye tehdit ettiler.

13 Haziran gecesi ise saat 23.00 sıralarında Durak Kıraathanesini basarak içeridekilere ''Pis komünistler bira mı içiyorsunuz'' diyerek tehditler savurdular.

Yine 14 Haziran gecesi saat 22.00 sıralarında sokak aralarında ellerinde silahlarla koşarak halkı tehdit eden Akıncılar, aynı gece iki devrimcinin önünü kestiler. ''Pis komünistler Aydınlıkçı mısınız'' diyerek boğazlarına bıçak dayayan Akıncılar, iki devrimciyi çeşitli yerlerinde tabanca kabzası ile yaraladılar.

Saldırılarını 10-15 kişilik gruplar halinde sürdüren Akıncıların başlarını Edip ve Haydar adlı kişilerin çektiği ve bunların Çırçır ve Haydar Klüplerinde oturmakta olduğu öğrenildi.

Kendilerine Akıncı diyen bu saldırganlardan şikayetçi olan semt sakinleri bu saldırganlara karşı bir an önce tedbir alınmasını istiyor.

Hükümet...

(Baştarafı 3. Sayfada)

karar verecek. IMF ile Türkiye bu yıl sonunda tekrar biraraya gelerek temel bir görüşme daha yapacaklar.

NELER VADETTİK?

AP hükümeti tarafından IMF'ye verilen niyet mektubunda kredilerin verilmesi karşılığında uygulanacağı vadedilen temel ekonomik politikalar ve ilkeler anlaşmanın imzalanması ile yürürlüğe girecek. IMF, bu politikaların uygulanışını sürekli olarak izleyecek.

2 Haziran tarihli niyet mektubunda öngörülen ve dün IMF Yönetim Kurulu tarafından görüşülen niyet mektubu şu ekonomik tedbir ve politikaları öngörüyor:

*Sürekli devalüasyon: Niyet mektubu, Türk lirasının yabancı paralar karşısındaki değeri konusunda çok esnek bir politika izleneceğine söz vermektedir. IMF özellikle bu vaadi sürekli olarak izleyecek ve zamanı gelen kredi dilimlerini verip vermemeye karar verecek.

*Zamlar: Demirel hükümeti, petrol zammı ve kur ayarlamaları yüzünden doğacak artışları hemen iç fiyatlara aktaracağına söz vermektedir.

*Sübvansiyon: Çok az sayıda madde için söz konusu olacak sübvansiyonlar çok sınırlı ölçüler içinde tutulacak.

*Destekleme fiyatları belli ölçüler içinde tutulacak ve tümüyle tüketiciye yansıtılacak.

*Kamu kesiminde: Gerek cari harcamalar, gerekse yatırımlar konusunda çok sıkı bir denetim uygulanacak. Kamu yatırımları içinde yalnızca enerji yatarımlarının aksamamasına çalışılacak.

*Ücretler: Toplusözleşme Koordinasyon Kurulu, ''Toplusözleşmelerin istikrar programı ile uyumlu bir biçimde yönlendirilmesini'' gerçekleştirecek.

*Dış alım: Dış ticaret ''liberalleştirilecek'' ve ithalata konan miktar sınırlamaları kaldırılarak, gümrük tarifeleri esas alınacak. Bu uygulama sonunda Türkiye'de üretilmekte olan mallar yabancı mallara karşı açık bir rekabete girmek zorunda kalacaklar.

*Garantisiz borçlar: Niyet mektubu toplam 1 milyar 800 milyon dolar tutan garantisiz ticari borçların ödenme biçiminin ''alacaklılar lehine'' değiştirileceğini de garanti ediyor.

Hilmi Fırat...

(Baştarafı 1. sayfada)

Türk parlamenterlerin ülkedeki tesisler hakkında bilgi sahibi olmadığı yolundaki iddiasıyla ilgili olarak, tesislerde ortaklaşa programlar düzenlendiğini, bu programların Türk ve Amerikan komutanlar tarafından yapıldığını söyledi.

Fırat, NATO'ya üye olmaktan dolayı Türkiye'de söz konusu tesislerin bulunduğunu söyleyerek, ''Bir nükleer savaş halinde o silahı kullanacaklar Türkiye'yi hedef aldılar ise, bu tesisler bulunsa da bulunmasa da Türkiye'ye karşı kullanılacaktır. Sorun, Türkiye'ye karşı nükleer silah kullanmaya karar verilip verilmemesi meselesine bağlıdır.'' dedi..

Adana...

(Baştarafı 1. sayfada)

ölüm, üç yaralama olayına iştirakten aranmaktadır. Aşırı sağ görüşlü olarak bilinmektedir.

''2 —Muhsin Kahya, 25.3.1980 günü Adana Kapalı Cezaevinden kaçmıştır. 1979 yılında ev, pastane bombalamak, öğrencileri taramak, Cengiz Erdal ve Fatih Kıral'ın öldürülmeleri olaylarına iştirakten aranmaktadır. Aşırı sağ görüşlü olarak bilinmektedir.

''3 — İbrahim Muştu, ideolojik nedenle darp suçundan aranmaktadır.

''4 — İbrahim Topçulu, 6136 sayılı kanuna muhalefetten 22.12.1979'da gözaltına alınmış bir kişidir. Olaylar sırasında açılan ateşte Mustafa Gülnar'ın yaralandığı saptanmıştır. Faillerin yakalanması için çalışmalar sürdürülmektedir.'' Sıkıyönetim Komutanlığı saldırganları görenlerin veya bilenlerin Komutanlığa başvurmalarını istedi.

Turgut Özal...

(Baştarafı 3. Sayfada)

1979 karanlığına düşmemesi için yurt içinde ve dışında, birbirini tamamlayan yeni ekonomik program çerçevesinde ciddi bir icraata girişilmiştir.''

IMF ile yapılan görüşmelerden ümitli olup olmadığı şeklindeki bir soruya Özal şu cevabı verdi: ''Görüşmelerin olumlu sonuçlanmasından yüzde 90 ümitliyim. IMF'den karar çıkmazsa bunun tek manası vardır: Türkiye'de siyasi kargaşa''

Özal, krediler ve borç ertelemeleri ile ilgili soruları da şöyle cevaplandırdı: ''Bizim toplantıya götürdüğümüz alternatifin esası şöyle: 5 yıl ödemesiz devre, 3 yıllık konsültasyon periyodu. Onu da 5 yıl istedik. Belki 3 yıl üzerinde anlaşma sağlanır diye düşünüyoruz. Alacağımız kredinin toplam miktarı 2.5 milyar lira. Bunun 5 yılı ödemesiz, 7 yılı ödemeli, yani 12 yıl vadeli. Bunlar pazarlık konusu. Önemli olan taraf şu, 1978-79'da yapılan ertelemeler düşük ertelemelerdir. 3 yıl ödemesiz, 4 yıl ödemeli. Taksidi gelmiş bu borçların ertelenmesini götürüyoruz, bu iddia ile gidiyoruz.

''Türkiye'nin şu devresinde alacağı rakam, IMF, Dünya Bankası ve borç ertelemeleri dahil 7 milyar dolar civarındadır. Bu miktarı yıl sonuna kadar alma ihtimali vardır. IMF bu krediyi onaylayacaktır. Bu 1 milyar 625 milyon dolar civarında üç yıllık bir anlaşma.''

''Şunu da söyleyeyim, Türkiye büyük ödünler vermemiştir.

Faşistler, Ecevit'in de katıldığı...

(Baştarafı 1. sayfada)

harekete geçilmiş ve hemen saldırı başlamıştır. 100 metrelik kortej boyunca saldırı sürmüştür. Damlardan taş, sopa ve silahla saldırılmıştır.

Somuncu, saldırı üzerine CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in, Başbakan Süleyman Demirel'i aradığını, ancak Başbakanla görüşemediğini belirterek, hiç bir hükümet yetkilisinin olaylarla ilgilenmediğini söyledi. Somuncu, İçişleri Bakanlığı Müsteşarı ile görüştüğünü, bilgi almak istediğini, ancak, Müsteşardan ''bilmiyorum'' cevabı aldığını söyledi. Somuncu, saat 13.00 sıralarında yapılan bu görüşmeden bu yana, hâlâ Müsteşardan bilgi beklediklerini belirtti.

Metin Somuncu, CHP Grup Başkanvekili Metin Tüzün'ün Meclis kulisinde AP Genel Sekreteri Nahit Menteşe'yi yakalayarak, olayları naklettiğini ve tedbir alınmasını istediğini söyledi. Somuncu, Tüzün'ün başvurusu üzerine Menteşe'nin Başbakan Demirel'le temas kurduğu ve ancak olaylardan 2 saat sonra hükümetin konuyla ilgilendiğini belirtti.

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Erol Tuncer de basın toplantısında, Ecevit'in 100 metrelik yürüyüşten nasıl sağ çıktıklarına inanamadığını söyledi.

OLAYLAR NASIL GELİŞTİ

CHP Nevşehir İl Başkanı Zeki Tekiner'in önceki gün öldürülmesinden sonra CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit ve çok sayıda CHP'li parlamenter Nevşehir'e geldi. Cenaze töreninde bir konuşma yapan Bülent Ecevit, gerçek hedefin demokrasiyi yıkmak ve düşünce özgürlüğünü yoketmek olduğunu söyledikten sonra şöyle devam etti.

''Silaha boyun eğmedik. Silaha boyun eğmeden faşizmi ezeceğiz.''

Gençlerin kışkırtıldığını, ancak bunda kimsenin yararı bulunmadığını söyleyen Ecevit, yurt sevgisi etrafında toplanılmasını istedi.

Ecevit'in konuşmasını tamamlamasından sonra, PTT binası önünde biriken MHP'liler törene katılanlara taşlı ve sözlü saldırıda bulundular. Güvenlik kuvvetlerinin havaya ateş açmasıyla birlikte, çevre binaların damlarında da törene katılanlara ateş açıldığı bildirildi.

Bu arada, Hükümet Konağına giden Bülent Ecevit de bir süre Vali Fevzi Alaoğlu ile görüştü.

DEMİREL İLE ECEVİT TELEFONDA GÖRÜŞTÜLER

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit olaylardan sonra Başbakan Süleyman Demirel'i telefonla aradı. Ancak Demirel'in Grup toplantısında olması nedeniyle görüşme sağlanamadı. Daha sonra toplantıdan çıkan Demirel Ecevit'i aradı ve bir süre görüştüler.

Bakanlar Kurulu da toplanarak Nevşehir olaylarını görüştü, İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil ''Olaylar hakkında kesin bilgi alamadık. Hadise bütün hatları ile ortaya çıkınca açıklama yapacağız'' şeklinde konuştu.

DEMİREL'İN SÖZLERİ

Başbakan Süleyman Demirel parlamentodaki çalışma odasından ayrılırken gazetecilerin sorularını cevapladı. Demirel, Nevşehir'de sokağa çıkma yasağı konmayacağını söyleyerek şöyle konuştu.

''Nevşehir'de olaylar var. Şimdi Nevşehir Valisi ve Sayın Ecevit ile görüştüm. Devlet herşeyi yatıştırmak durumundadır. Anladığıma göre sükunet de vardır. Valinin bize verdiği bilgiye göre sükunet vardır. Sükunetin muhafazası için Genelkurmay Başkanı ve Jandarma Genel Komutanı ile konuşuldu. Orada kafi devlet gücü vardır. İlave olarak Kayseri'den de güç getirilmektedir.

''Nevşehirli vatandaşlarımdan ricam, tahriklere kapılmamalarıdır. Sükuneti muhafazaya yardımcı olmalarıdır ''

CENAZE ANKARA'DA

Silahlı saldırı sonucu öldürülen Nevşehir CHP İl Başkanı Zeki Tekiner'in cenazesi dün saat 15.30'da Nevşehir'den Ankara'ya bir konvoyla birlikte yola çıkarıldı. Tekiner bugün Ankara'da Cebeci Mezarlığında toprağa verilecek.

Nevşehir'de bugün meydana gelen olaylarda yaralanan CHP Muş Milletvekili Burhan Garip Şavlı ile Gençlik Kolları Merkez Kurulu Üyesi Mustafa Kemal Tekiner Hacettepe Üniversitesinde tedavi altına alındılar.

CHP Genel Merkezinden verilen bilgiye göre Ecevit, Kayseri'den gelecek olan Askeri komando birliklerinin Nevşehir'e varmasını bekledi. Ecevit ve beraberindekiler askeri birliklerin Nevşehir'e varmasından sonra Ankara'ya hareket etti.

CHP Genel Merkezi, Nevşehir Valisi ile yapılan görüşmede, Valinin bugün meydana gelen olaylarda ilgisi görülen 16 kişinin tutuklandığını, hastahanede halen yaralı bulunmadığını, kurşun yarası alan iki kişinin de Ankara'da tedavi altına alındığını açıkladığını bildirdi.

Nevşehir Valisi şehirde sokağa çıkma yasağı ilan edilmediğini açıkladı.

TRABZON'DA

Trabzon CHP Gençlik Kolları lokalinin önceki gün taranarak emekli bir öğretmenin ağır yaralanmasından sonra gece geç saatlerde de bir kahvehane tarandı, bir garson öldü, bir öğrenci yaralandı.

Trabzon Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre,önceki gece saat 24.00 sıralarında Trabzon'un Tabakhane mevkiinde bulunan Örnek Otelinin kahvehanesine çalıntı olduğu bildirilen bir otomobilden ateş açıldı. Olay sırasında müşterilere hizmet eden Ersoy Küçükaslan adındaki gârson öldü, otel müşterilerinden KTÜ öğrencisi Kadem Bıçak ise yaralandı.

Bu olaydan kısa bir süre önce de CHP eski il sekreterlerinden Kudret Gür'e ait eczanenin camları da bir grup tarafından kırıldı. Yetkililer aynı eczanenin daha önce de bir kere bombalandığını, bir kere de camlarının kırıldığını belirttiler.

TİKP Trabzon İl Örgütü olaylarla ilgili basına şu açıklamayı yaptı:

''MHP dün de Trabzon'u kana buladı. CHP lokalini silahlı 3 cani tarayarak, eski İlk-Sen ve Töb-Der eski Başkanı emekli öğretmen ve Partimiz Merkez İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Osman Türebi'nin babasını ağır bir şekilde yaraladılar. Aynı katil şebekesi, bununla da kalmayarak, gece Örnek Otelini basarak, bir vatandaşı öldürdüler, bir vatandaşı da yaraladılar.

''Gün Sazak'ın öldürüldüğünün hemen ertesi günü, MHP'li katiller Trabzon'da da günlerce terör estirdi. Bu olayların hiç birisinin sorumlusu yakalanamadı. Aynı günlerde, Trabzon'un Beşikdüzü nahiyesinde, polislerle silahlı çatışmaya giren, çeşitli olyların sorumlusu Hüseyin Avni Oğuzhan silahıyla birlikte yakalandı. Ancak, Trabzon Emniyet Müdürünün emriyle serbest bırakıldı. TİKP Trabzon İl Örgütü, MHP'nin ateşi altında kalan Trabzon halkının yanındadır. MHP'den hesap soruluncaya kadar halkın yanında olacaktır. Bağımsızlığımıza ve özgürlüğümüze sahip çıkacaktır.''

ERZURUM'DA DA CHP'Lİ BİR AVUKAT AĞIR YARALANDI

Erzurum Barosuna kayıtlı Avukat Erol Gür'ün önceki gün kimliği belirlenemeyen kişilerin saldırısına uğraması ve ağır yaralanması üzerine Erzurum Barosu avukatları iki gün duruşmalara girmeme kararı aldılar.

Erol Gür önceki gün evine giderken silahlı kişilerin saldırısına uğramış ve ağır yaralanmıştı. Erol Gür'ün CHP İl Yönetim Kurulunda görevli olduğu bildirildi.

ERZURUM BAROSU'NUN AÇIKLAMASI

Erzurum Barosu, Baro üyesi Avukat Lütfü Erol Gür'e yapılan silahlı saldırıyı kınadı.

Erzurum Barosu Başkanı Abdülkadir Eryurt'un imzasını taşıyan açıklama özetle şöyle:

''Hukuk düzeni içinde başkalarının yaşama hakkını üstlenerek adaletin tecellisine gayretten başka düşüncesi olmayan avukatlara karşı işlenen insanlık dışı tecavüzlerle avukatlık mesleğini ve yaşama güvencesini ortadan kaldırarak işlemek hale getirmeyi amaçlayan inançsız bazı kimselerin Baromuz üyesi Avukat Lütfü Erol Gür'ü evi önünde yaralayarak öldürmeye kalkışmalarını kınayan Erzurum Barosu mensupları, bu kabil hareketler hangi düşünce mahsulü olursa olsun ve kime işlenirse işlensin daima karşısında olacaktır.''

Erzurum Barosu açıklanmasında, 19-23 Haziran günleri arasında, bölgelerindeki mahkemelerde duruşmalara girmemeye karar verildiği de açıklandı.

ALBAY ÖRENCİK'E SALDIRI

Fenerbahçe'de evinin önündeki bir otomobile konan bombanın patlaması sonucu yaralanan Sıkıyönetim 1 Numaralı Askeri Mahkemesi Başkanlarından Deniz Kıdemli Albay Saim Örencik dün askeri bir uçakla Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisine nakledildi.

Önceki gece evinin balkonunda oturan Saim Örencik, bir komşusuna ait arabanın altından alevler çıktığını görerek, yandığını sanmış ve söndürmek üzere aşağı inmişti. Bu sırada bombanın patlaması üzerine, Örencik'in sağ eli parçalanmış, vücudunun sağ tarafı yer yer yanmış ve sağ gözü kör olmuştu. Haydarpaşa Numune Hastanesine kaldırılan Örencik'in parçalanan kolu dirseğinin alt kısmından kesildi.

Yetkililer, Albay Örencik'in esas hedef olmadığını öne sürdüler. Ancak Örencik'in daha önce de sağ görüşlü kişiler tarafından tehdit edildiği öğrenildi.

ÖLDÜRÜLEN ASTEĞMENİN VE ERİN CENAZELERİ MEMLEKETLERİNE GÖNDERİLDİ

Pazar günü İstanbul Kartal'da gösteri yapmak isteyen bir grubun saldırısına uğrayarak şehit edilen er Cahit Koçar ve Asteğmen Harun Haydaroğlu dün Kadıköy Osmanağa Camisinde kılınan cenaze namazından sonra memleketlerine gönderildiler.

Törene İstanbul 1. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Üruğ, Kuzey Deniz Saha Komutanı, Garnizon Komutanları, Vali, Emniyet Müdürü katıldı. Namazdan sonra top arabalarına konulan tabutlar Selimiye Kışlasına oradan, er Cahit Koçar Çanakkale'ye, Asteğmen Harun Haydaroğlu, Giresun'a gönderildiler.

SİVEREK'TE BİR GENÇ ÖLDÜRÜLDÜ

CHP Urfa Milletvekili Celal Paydaş'ın akrabası olan Celal Korelli adlı bir genç Siverek'te kimlikleri belirlenemeyen kişi veya kişiler tarafından yaylım ateşine tutularak öldürüldü. Korelli'nin öldürülmesinden sonra ilçede havanın gerginleştiği ve geniş güvenlik önlemleri alındığı bildirildi.

ANKARA'DA OLAYLAR

Kayaş Boğaziçi Mahallesinde gece saat 02.30 sıralarında devriye gezen bir askeri time ateş açan beş kişilik gruptan Ali Coşkun güvenlik kuvvetlerinin karşı ateşi sonucu yaralı olarak yakalandı. Diğer dört kişi kaçtı.

TARSUS'TA BİR CESET BULUNDU

Şehit İshak Mahallesi Kavaklı mevkiinde bir ceset bulundu. Cesedin, sol görüşlü olarak tanınan Aziz Akpınar'a ait olduğu belirtildi. Aziz Akpınar'ın tabanca ile vurularak öldürüldüğü belirlendi.

SAMSUN'DA BİR AVUKAT AĞIR YARALANDI

Samsun Barosuna kayıtlı Avukat Yaşar Gökçen dün sabah Adliye Sarayı yakınlarında uğradığı silahlı saldırı sonucu ağır yaralandı. Sol görüşlü olduğu bildirilen avukata ateş eden komando Ali Rıza Okçu, olay yerinden geçmekte olan bir polis ekibi tarafından silahı ile yakalandı. Avukat Yaşar Gökçen'in pazar günü Samsun'da düzenlenen ancak daha sonra iptal edilen ''Pahalılığı ve Faşizmi Protesto Mitingi''nde tertip komitesi üyesi olduğu bildirildi.

FATSA'DA İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ordu'nun Fatsa ilçesinde sol görüşlü olarak tanınan Selahattin Kamek adlı bir şoför ölü olarak bulundu. Arabasında ölü olarak bulunan şoförün, arabasına müşteri aldığı bir kişi tarafından vurulduğu bildirildi.

Fatsa'nın Sakargiriş köyü imamı Abdullah Karakaş da dört kişi tarafından bir fındık bahçesine götürülerek öldürüldü.

İSTANBUL'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Cerrahpaşa'da çiçekçilik yapan Mustafa Kazancıoğlu adlı kişi kimlikleri belirlenemeyen kişilerce öldürüldü. cesedin yanına ''Faşistler cezasız kalmaz'' yazılı bir bildiri bırakıldı.

Laleli Kurultay Sokaktaki bir kahvehaneye iki kişi tarafından açılan ateş sonucu, Sultanahmet Akşam Ticaret Lisesi öğrencisi Oktay Kuşoğlu ağır yaralandı. Kuşoğlu hastaneye kaldırılırken yolda öldü.

ANKARA'DA ÜÇ KİTAPÇI GÖZALTINA ALINDI

Kızılay'daki Zafer Çarşısında bulunan Dost Kitabevi sahibi Erdal Akalın, Doğu Kitabevi sahibi Kubilay Karabulut ve Akdağ Kitabevi sahibi Kemal Akdağ gözaltına alındılar. Gözaltına alınma gerekcesi olarak ''Doğanın Diyalektiği'' ve ''Felsefe İncelemeleri' gibi yasak kitap satmaları gösterildi.

SİVEREK'TE CHP'Lİ BELEDİYE BAŞKANI ÖLDÜRÜLDÜ

Siverek'in CHP'li Belediye Başkanı Suat Karataşlı dün saat 17.15 sularında evinin bodrum katında kimliği belirlenemeyen kişi veya kişilerce silahla vurularak öldürüldü.

Siverek Cumhuriyet Savcısı Zeki Çetin Atakan'dan alınan bilgiye göre, Suat Karataşlı ilçedeki son olaylar nedeniyle bir süre önce evini üst kattan bodrum kata taşıdı. 11 aydan beri çok önemli toplantılar dışında Belediyeye gitmeyen ve ilçe dışına çıkmayan Karataşlı, kimliği belirsiz kişilerce evine yapılan silahlı baskın sonucu çeşitli yerlerinden vurularak olay yerinde öldü.

Olaydan sonra ilçede geniş güvenlik önlemleri alındı ve çeşitli yerlere operasyonlar düzenlenmeye başlandı.

GÖLKÖY'DE SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI

Ordu'nun Gölköy ve Çamaş bucağında meydana gelen olaylarda toplam 3 kişi öldü 6 kişi de yaralandı. Olaylar nedeniyle Gölköy'de sokağa çıkma yasağı ilan edildi.

AA'nın bildirdiğine göre Gölköy'de olaylar önce İmam Hatip Lisesi önünde sağ görüşlü bir kişinin 1 tabancayla birlikte polis tarafından yakalanmasından sonra yine aynı yerde sol görüşlü 2 kişinin üzerinde de silah çıkmasıyla başladı. Bunun üzerine bir grup yakalanan 2 öğrenciyi almak için polisle çatışmaya girdiler. Bu sırada 2 kişi daha tabancayla yakalandı. Ancak polis olayların büyümemesi için bu iki şahsı serbest bıraktı. Ancak bu defa Gölköy'ün Köprü mevkiinde iki grup karşılıklı çatışmaya girdiler. İlk belirlemelere göre çatışma sırasında Aslan Deveci adlı bir şahıs öldü. Olayların büyümesi üzerine Gölköy Kaymakamı sokağa çıkma yasağı ilan etti.

Öte yandan Ordu'nun Çamaş nahiyesinde iki grubun çatışması sırasında Aslan Çelik ve Hasan Çetin adlı 2 şahıs öldü,5 kişi de yaralandı. Bu arada Çamşat Postanesinin telefon kabloları bir gece önceden kesilmiş olduğundan Çamşat'la irtibat kurulamadı. Nahiyenin girişine kurulan 12 barikat ise Ordu'dan gelen askeri birlikler tarafından kaldırıldı.

KAYIP— İzmir İktasat Fakültesinden aldığım şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.

Ahmet ALTINDAĞ

Batılı...

(Baştarafı 1. sayfada)

nun tersi örnekleri de vardır. Salazar yönetimindeki Portekiz, NATO'ya kabul edilmişti. Albaylar Cuntası döneminde Yunanistan ile ilişkiler koparılmamıştı. Bir müdahale olduğu taktirde, nedeni, niçini, nasıl bir yol izlediği araştırılır. Ama şunu söyleyeyim: Böyle bir müdahale hiç de hoş karşılanmaz.''

AET VE İMF

Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) yetkilileri ise hiç kuşkusuz böyle bir gelişmeye karşı çıkılacağını, 1967'de Yunanistan'a 1971'de Türkiye'ye olduğu gibi, ilişkilerin dondurulma kararı alınacağına kesin gözüyle bakılması gerektiğini belirtiyorlar. AET yetkilileri böylesine oldukça sorunlu bir dönemde, Türkiye'de bir askeri müdahalenin, Türkiye'yi uluslararası ilişkilerde son derece güç durumlara düşüreceğini ifade ettiler.

İMF yetkilileri ise, bir askeri müdahale halinde Türkiye'ye şimdiye kadar yapılmış olan yardım tahahhütlerinin bütünüyle gözden geçirilebileceğini, bazı yapılmış anlaşmaların ''Şartlarda meydana gelen değişiklikler'' nedeniyle tek taraflı olarak askıya alınabileceğini belirttiler.

ABD KONGRESİ

Bu konudaki görüşlerini belirten, ABD Kongresine yakın kişiler ise, Türkiye'ye yapılan yardımın kesilebileceğini, hatta yeniden ambargo uygulanabileceğini belirtirken, şöyle konuştular: ''Amerikan yönetiminin İnsan Hakları konusuna büyük önem verdiği bir dönemde Türkiye'de sözünü ettiğiniz türden bir gelişme tepkilere yol açar. Türkiye'ye yapılan yardımın kesilmesi için çeşitli çevrelerden gelen baskılar artar. ABD'de bu koşullar altında hiç bir güç, bu baskılar karşısında direnemez. Sonuçta ortaya yeni bir silah ambargosu ve yardımın kesilmesi durumu ortaya çıkabilir.''

DEĞİŞİK BİR GÖRÜŞ

Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumundan bir yetkili ise böyle bir gelişme karşısında yankının ne olabileceği konusundaki sorumuzu şöyle cevaplandırdı: ''Türkiye'deki siyasal gelişmelerin Konsorsiyum çalışmalarını etkilemediği görüşündeyim. Önemli olan iktidara gelecek olan yönetimin nasıl bir ekonomi politika izleyeceğidir. Eğer bu ekonomi politikası rasyonel olursa, Konsorsiyumun Türkiye'ye karşı tutumunu değiştirmemesi gerektiği görüşündeyim.''

İzmir İnciraltı...

(Baştarafı 1. sayfada)

öğrenildi. Gözaltına alınanlar arasında katliam sırasında ateş açan Çavuş Hasan Dimici'nin de bulunduğu da bildiriliyor. Olay sırasında ölen beş öğrencinin otopsi raporlarında, sırtlarından Amerikan yapısı M-1 otomatik tüfeklerle vurulduğu belirtildi.

Sıkıyönetim Komutanlığının açıklaması şöyle:

''Bazı gazetelerde, 12 Haziran 1980 gecesi, İnciraltı-Atatürk Öğrenci Yurtlarında meydana gelen ve ölüm ve yaralanma ile sonuçlanan olaylar hakkında çeşitli ve çelişik haber ve yorumların yer aldığı görülmektedir.

''Olaydan hemen sonra, doğrudan doğruya Sıkıyönetim Askeri Savcılığınca başlanan hazırlık soruşturması, kanunen öngörülmüş gizlilik içinde sürdürülmektedir.

''Bu nedenle komutanlık, 13 Haziran 1980 günü olay hakkında yayınladığı duyurudan başka bir açıklama yapmayı soruşturmanın gizliliği ve selameti bakımından uygun görmemiştir.

''Sıkıyönetim Askeri Savcılığının yapmakta olduğu soruşturmanın neticesi ve gerçeğin ortaya çıkarılması beklenmektedir.''

BELÇİKALI TURİSTİN SUÇSUZ OLDUĞU ANLAŞILMIŞ

Öte yandan, geçtiğimiz günlerde yanlışlıkla askeri bölgeye giren ve dur ihtarını anlamadıkları için güvenlik kuvvetleri tarafından açılan ateş sonucu biri öldürülen iki Belçikalı turist hakkında açıklama yapıldı. Askeri Savcılık sağ olan Belçikalı turistin serbest bırakıldığını ve turistlerin kötü bir niyetinin olmadığının anlaşıldığını söyledi.

20 yıllık aradan sonra ilk kez Türkiye'de toplanıyorlar

NATO bakanları, Afganistan konusundaki tutum ayrılıklarını gidermeye çalışacak

- 25-26 Haziranda Ankara'da yapılacak olan toplantıya Portekiz dışında bütün ülkeler dışişleri bakanlarıyla katılıyorlar
- Toplantı sırasında Erkmen, Yunanistan, ABD, Fransa, İtalya, Almanya, İngiltere bakanlarıyla ikili görüşmeler yapacak.
- Toplantıda ayrıca Türkiye'ye ve Portekiz'e yapılacak yardım da ele alınacak.

ANKARA (ÖZEL)

NATO Dışişleri Bakanları 20 yıllık bir aradan sonra ilk kez Türkiye'de bir daha biraraya gelecekler. Mayıs 1960'da İstanbul'da yapılan toplantıdan sonra 25-26 Haziranda Ankara'da düzenlenen toplantıya 15 Avrupa ülkesinin Dışişleri Bakanları katılacak. Şimdiye kadar, sadece Portekiz Dışişleri Bakanı toplantıda hazır bulunamayacağını bildirdi.

Toplantıda esas olarak Afganistan'ın işgalinden sonraki gelişmeler, buna bağlı olarak ittifak içindeki sorunlar ele alınacak. Bu amaçla Genel Sekreterliğin, ittifak üyelerinin bu konudaki farklı tutumlarını ortaya koyan bir rapor hazırlattığı öğrenildi. Toplantıda bu farkların giderilmesi için çalışmalar yapılacağı bildirildi.

Ayrıca Madrit'te yapılacak Avrupa Güvenlik Konferası gelişmelerini izleme toplantısında izlenecek tutum Savunma Planlama Komitesinin kararlarının siyasi sonuçları, Doğu, Batı ilişkileri gibi konular tartışılacak.

Ele alınacak bir başka konu ise, Portekiz ve Türkiye'ye yapılacak askeri yardım. Bu konuda Genel Sekreter Luns'un yaptığı çalışmaların sonuçları değerlendirilecek. Toplantı sırasında Ankara'ya gelecek NATO Bakanları ile Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'in, ikili görüşmeler yapacağı bildirildi. Şimdiye kadar Erkmen'in Yunanistan, ABD, Fransa, İtalya, Almanya ve İngiltere Dışişleri Bakanları ile görüşmelerinin kararlaştırıldığı bildirildi.

Gensoru için...

(Baştarafı 1. savfada)

Gensoru görüşmelerinin bitiminden tam bir gün geçtikten sonra ise oylama yapılacak. Anayasaya göre hükümetin düşürülmesi için 226 kırmızı oy gerekiyor. Ancak 226 kırmızı oyu bulmasa bile, güvensizlik oyu, güvenoyundan fazla olduğu taktirde hükümetin istifası söz konusu olacak.

MSP DEMİREL'İN CEVABINI BEĞENMEDİ

Bu arada MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın, Başbakan ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'e bir süre önce yolladığı mektubun cevabını beğenmediği bildirildi. Erbakan cevapla ilgili görüşünü bugün açıklayacak.

Bu arada hükümeti düşürmek üzere CHP ve MSP arasındaki işbirliğinin, 60 maaş ikramiye ve diğer yasaların çıkartılmasında sürdürüleceği belirtildi. CHP ve MSP işbirliğinin AP'yi zor durumda bıraktığı ve engelleme faaliyetlerinin yasaların çıkartılmasında da sürdürüleceği öğrenildi.

DEMİREL: MSP ÇEKİMSER KALIRSA HÜKÜMETE DEVAM ETME İMKANI KALMAZ

Demirel ''MSP'nin gensoru önergesinde çekimser kalması veya CHP ile beraber olması halinde hükümete devam etme imkanının kalmayacağını'' bildirdi.

''Bugün hükümet bunalımı çıkarmanın sorumluluğunu çıkaranlar yüklenecektir''diyen Demirel şöyle konuştu: ''Hükümet bunalımı çıkardıktan sonra yerine bir hükümet ikame edemezlerse, Türkiye'nin güvenoyu alamamış bir hükümetle idaresi fevkalade mahsurludur. Bu düşünülmemelidir'' dedi.

Partisinin bugünkü ortak toplantısında konuşan AP Genel Başkanı Başbakan Demirel, ''Millet Meclisinin yoklama yapılmadan açılması hadisesinin arkasında, hükümeti ele geçirme gayretlerinin olduğunu'' ileri sürdü.

Konuşmasında DGM'ler ile fevkalade hal yasasını da savunan Demirel ''Bu Halk Partisiyle bir yere varmak mümkün değildir. Onun için millete gidelim diyoruz'' dedi.

Sıkıyönetim...

(Baştarafı 1. sayfada)

geldi, bunun yüzde 6'sını sağ eylemciler (208 olay) yüzde 44'ünü de sol eylemciler(1639 olay) yaratmışlardır'' dedi.

BİRGİT'İN KONUŞMASI

CHP adına söz alan İstanbul Milletvekili Orhan Birgit ise bugün Türkiye'de her bakana düşen ölü sayısı 64.4'dür diyerek, Sıkıyönetimin tarafsız uygulamasının AP ve MHP'yi rahatsız ettiğini belirtti. Birgit İnciraltı'nda gençlerin geçmişi karanlık birinin marifetiyle katliama uğradıklarını sözlerine ekledi.

''Bugün Türkiye'de terörist olmayan sol var. Bunları teröristlerle aynı kaba koyamayız. Önemli olan sola karşı çıkmak değil terörizme karşı çıkmaktır. Kim teröristlik yapar ona hep birlikte karşı çıkalım. Ama terörist olmayan sola da hep birlikte saygı duyalım.''

MBG ADINA KARAMAN'IN KONUŞMASI

Milli Birlik Grubu adına konuşan Suphi Karaman ise MHP Genel Başkan Yardımcısı Gün Sazak'ın öldürülmesinden sonra Orta Anadolu'yu bir yangın sardığını ve Çorum, Merzifon olaylarının ülke bütünlüğünü bozduğunu söyledi. Karaman, Kayseri ve Trabzon başta olmak üzere birçok ilidarecisinin taraflı tutumu sonucu anarşinin körüklendiğini, sayısız cinayet ve ölümlere yol açtıklarını söyledi.

Askeri ve sivil cezaevlerinin yol geçen hanına döndüğünü da belirten Karaman, yanlış uygulamalar sonucu Sıkıyönetimin etkinliğinin azaldığını söyledi. Karaman, bu şekilde silahlı kuvvetlerin esas görevinin zedelendiğini ve halkla silahlı kuvvetler karşı karşıya getirilerek, silahlı kuvvetlere karşı güvenin sarsıldığını söyledi.

MSP Grubu adına konuşan Oğuzhan Asiltürk, ''Bugün Türkiye'de anarşi iki kaynaklıdır. Bunun bir tarafında aşırı sağ, diğer tarafında aşırı sol vardır. Bunu kabul etmedikçe Türkiye'de anarşi önlenemez.'' dedi.

AP Grubu adına konuşan Trabzon Milletvekili İbrahim Vecdi Aksakal ise, sıkıyönetim mahkemelerinin yavaş işlemesinden şikayet ederek şöyle konuştu: ''Elbette devlet eşkiyayla yarışmaz. Ama halk mahkemesi kendi metodu ile anında karar verip infaz yaparken 18 aydan beri hâlâ hüküm veremeyen sıkıyönetim mahkemelerine ne diyeceğiz?''

Babrak Karmal...

(Baştarafı 1. sayfada)

kişinin öldüğünü bildirdi.

Fransa Radyosu Karmal'ın intihara teşebbüsü hakkında ayrıntılı bilgi vermedi, ancak, yönetimdeki anlaşmazlıkların arttığını bildirmekle yetindi.

Karmal yönetiminde, Savunma Bakanı ile İstihbarat Servisi Başkanı arasında anlaşmazlık olduğu biliniyordu. Savunma Bakanı, İstahbarat Örgütü Başkanı Ali Serveri'ye, Hafızullah Amin döneminde, karısının gözleri önünde işkence yapmıştı.

Amin döneminde, Amin'in öldürdüğü Taraki yanlıları Amin'in tutumunu sert buluyordu. Taraki döneminde ise Amin, muhalefet hareketi yürütüyordu. Bu sürtüşmeler kimi zaman saray darbelerine ve çatışmalara dönüşüyordu. Geçenlerde de, Karmal yönetimi, Amin döneminde bakanlık yapan 13 kişiyi idam etmisti.

KAYIP— İETT kartımı ve şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.

Serap Erdem

TÜRKİYE HALK BANKASI A. Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1. Şebinkarahisar/Giresun lojmanlı şube hizmet binamızın inşaat işi götürü bedel esası üzerinden kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.
2. Sözkonusu işin geçici teminatı 400.000.- TL.dır.
3. İsteklilerin bu işe ait ihale dosyalarını Ankara'da Genel Müdürlüğümüz Malzeme Müdürlüğü ile Şebinkarahisar şubemizde tetkik edebilirler.
4. Eksiltme 2.7.1980 Çarşamba günü saat 15.30'da Genel Müdürlüğümüzde toplanacak Satın Alma Komisyonumuzda yapılacağından, kapalı zarf teklif mektuplarının aynı gün saat 14.30'a kadar makbuz mukabilinde mezkur komisyona verilmesi lazımdır.
5. İsteklilerin ihale günü hariç 6 gün öncesi akşamına kadar Genel Müdürlük İnşaat Müdürlüğüne başvurarak yeterlik belgeleri almaları şarttır.
6. Banka, yeterlik belgesini dilediğine verip vermemesi konusunda tamamen serbesttir.
7. Yeterlik belgesi alabilmek için;
   a) Ticaret Odası belgesi ibraz etmek,
   b) Son beş yıl içinde eksiltmeye konu olan iş emsali ve teknik öneminde benzeri bir işi taahhüt ederek, geçici kabulünü yaptırmış olmak,
   c) Veya bugüne kadar bankamıza yaptığı işlerle bu konuda yeterli olduğunu İnşaat Müdürlüğü nezdinde kanıtlamış olmak gereklidir.
8. Bankamız, 2490 sayılı kanuna tabi olmayıp, eksiltmeyi yapıp yapmamakta veya işi dilediğine verip vermemekte tamamen serbesttir.

(Basın: 16232 - 706)

inceleme

ŞEYH BEDREDDİN ⑦

İSMET ZEKİ EYUBOĞLU

Toplum üzerine görüşleri

Bedreddin'in ortakçı toplum düzeni geçim sıkıntısı içindeki üretici topluluklarının ilgisini çekmiştir

İnsan, içinde bulunduğu inanç ortamı dolayısıyla gerçeği göremiyor, kalıcı olanı geçici olandan ayırdedemiyor, duyulara değil de düşlere dayalı izlenimlere inanıyor. Dinlerin öngördükleri bütün varlıklar birer düş ürünüdür. Şeyh Bedreddin'in anladığı evren bir düş evreni değildir, duyularla algılanan, bilinen evrendir. Bu evrenin bir bölümü de içinde yaşadığımız toplumdur, ilişki kurduğumuz insanlardan oluşan bütündür. İmdi evreni düşlerden kurtarıp duyularla algılanan varlık ortamına yerleştirince toplumun nitelikleri de kendiliğinden belirir. Bir toplum, öğretim-eğitim bakımından gereğince aydınlanmış, uyanmamışsa, inançların tutarsızlığından kurtulamaz.

İmdi. Şeyh Bedreddin'in toplum anlayışının kavranmasında, konuya ışık tutabilecek başka bir olaya geçelim. Kaynaklar, bize, onun bilgin, derin yetenekli, etkili bir kimse olduğunu, bu nitelikleri yüzünden de Musa Çelebi'nin ilgisini çekerek Edirne'de kazaskerlik gibi oldukça yüksek bir göreve atandığını bildirirler. Onun bu görevi Musa Çelebi'nin ölümüne dek (1413) sürmüştür. Varidat'ta geçen açıklamalarından onun 1407 yıllarındaki düşüncelerini, bu düşüncelerin şeriatla bağdaşmayan bir nitelik taşıdığını öğreniyoruz. Demek Şeyh Bedreddin, Edirne'de kazaskerlik görevine başlamadan önce, bu görevi sürdürdüğü sürece, Osmanlı tarihçilerinin yazdıkları gibi düşünüyordu. Onun istediği, savunduğu ortakçılık anlayışına dayanan bir toplumdu. Kazasker Şeyh Bedreddin'in kahyası olan Börklüce Mustafa da bu toplum türünün savunucularındandı. Üstelik kazasker de kahya da dinsiz kimselerdi. Peki Musa Çelebi böyle düşünen kimseleri çevresinde neden barındırmıştı? Yoksa Musa Çelebi de böyle mi düşünüyordu? Kardeşi Çelebi Mehmed'e karşı ayaklanarak bağımsızlık savında bulunması, bir süre Edirne yöresinde egemenlik sağlaması Şeyh Bedreddin ile Börklüce Mustafa'nın düşündüklerini uygulama denemesi sayılabilir mi? Onda böyle bir eğilim mi vardı? Yoksa Musa Çelebi çevresinde toplananları, özellikle Şeyh Bedreddin'i iyi tanımamış mıydı? Şeyh Bedreddin gerçek düşüncelerini gizlemiş miydi? Gizlemişse Varidat'ta geçen, 1407'den önce ortaya atıldığı anlaşılan düşünceler ne yolla on binlerce kişiye yayıldı, kısa süre içinde?

Osmanlı mantığı ölçülerine göre bu soruların karşılığını bulma olanağı yoktur. Şeyh Bedreddin'in tasavvufla ilgili, İslam diniyle pek bağdaşmayan toplumcu düşünceleri Edirne'de görev alışından çok önce belirmiş, çevresinde toplananlarca benimsenip yayılmaya başlamıştır. Öyle anlaşılıyor ki, bu konuda pek de yavan olmayan Börklüce Mustafa da Şeyhin görüşlerine kendininkileri eklemiş, ortakçılığa dayanan bir toplum anlayışını geliştirip yaymaya başlamıştır. Şeyh ile kahyasının görüşlerinden oluşan bu ortakçı toplum düzeni, daha çok, geçim sıkıntısı çeken üretici toplulukların ilgisini çekmiş, onların yaşama düzenine yön verebilecek nitelikte sayılmıştır. Nitekim ayaklananların köylülerden, topraksız kimselerden oluşması da bunu göstermektedir. Yoksa köylülerin yalnız din inançlarıyla, cennet umuduyla böyle bir işe sarılmaları pek olası görülmüyor. Köylüler, genellikle, varlıklı kimselerin, beylerin tarlalarında, yaylalarında boğaz tokluğuna çalışan kimselerdir. Onlar için bütün işlenir toprakların, onlardan sağlanan ürünlerin ortaklaşa olması gerçekten en ilginç toplum düzenidir. Börklüce Mustafa'nın, Torlak Kemal'in birer köylü oluşları, Batı Anadolu'nun, Rumeli'nin bütün üretim alanlarının, tarlaların, bağların belli kimselerin egemenliği altında bulunuşu, köylülerin birer işçi olarak yaşamlarını sürdürme gereğinde kalışları, o çağda, bütün bu toplum varlıklarından ortaklaşa yararlanmayı ilginç gösterecek nedenlerdir. O dönemde, özellikle, Batı Anadolu'da Hıristiyan halk çoğunluktaydı, işlenir topraklarda çalışanlar, devlete cizye denen vergiyi ödeyenler, hazinenin en büyük gelirini sağlayanlar onlardı. Simavilikin onlar arasında yayılması, din ayrılığının pek gözetilmemesi ya da birçok Hıristiyanın din değiştirip Müslüman olması (gerçekte öyle görünmesi) gibi olaylar üretim alanlarında çalışanların tutumlarını gösterir. Devlet bu yurttaşların sağladığı gelirlerle (vergilerle) varlıklı duruma gelmiş, hazine dolmuş, halk yararına açık bir tüketim yok, toplum düzeni yönetici kuruluşa açık, halk kesimine kapalı. Bundan dolayı devlet varlıklı, yalnız cami, mescid, çeşme, medrese açmaktadır. Oysa halkın üretici gücünü artırmak için yeni üretim alanları bulmak, üretimden sağlanan gelirlerle halka yararlı olmak, böyle bir toplum düzenini oluşturmak gerekiyordu. Devletin düşünmek istemediği bu toplum düzenini, söylentilere, Osmanlı tarihçilerine bakılırsa, Börklüce Mustafa gerçekleştirmek istiyordu. Bu düzen de toplumcu, üretim alanlarının toplum yararına işletilmesini öngören, halk kesimine açık bir nitelik taşıyordu.

Osmanlı hazinesi, bu dönemde, varlıklı, yeterli olabilir, cami, çeşme, mescit yapımına önem verebilir. Bu durum halkın, üretici kalabalığın düzenli, tedirgin edici etkilerden uzak bir yaşama düzeninde olduğunu göstermez. Halkın üretici kesiminin yaşam koşulları yerinde, yeterli olsa Şeyh Bedreddin'in, Börklüce Mustafa'nın çevresinde toplanmasına gerek kalmazdı. Demek, istenen toplum düzeni ortakçı bir nitelikteydi. Buna yalnız köylüler yatkındı. Ayaklanma olayına karışanlar arasında varlıklı, illerde oturan büyük gelirli kimselerin bulunmayışı, bunu gösterir bir belgenin olmayışı, Simavilik'in köylülerden, yoksullardan yana bir kuruluş olarak anlaşıldığını ortaya koymaktadır. Börklüce Mustafa'nın çevresinde toplanan kalabalık onun, Şeyh Bedreddin'in kişiliğinde peygamberce bir özellik görmüşse, bu inançla onun izinden yürümüşse bunda tek etki, o çağda, bu tür işleri ancak peygamberlerin yapabilecekleri inancının yaygınlığıdır. Ortaçağ, bütün büyük işlerin, toplum değişmelerinin Tanrı buyruğuyla peygamberlerce, ermişlerce gerçekleştirileceği inancındadır.

Bedreddin'in etrafında ayaklananlar köylüler ve topraksız kimselerden oluşuyordu. Köylülerin yalnız din inancı, cennet umuduyla böyle bir işe sarılmaları pek olası görülmüyor. Köylüler genellikle varlıklı kimselerin, beylerin tarlalarında, yaylalarında boğaz tokluğuna, çalışan kimselerdir. Onlar için bütün işlenir toprakların, onlardan sağlanan ürünlerin ortaklaşa olması gerçekten en ilginç toplum düzenidir.

Şeyh Bedreddin'in anladığı evren bir düş evreni değildir, duyularla alınan, bilinen evrendir. Bu evrenin bir bölümü de içinde yaşadığımız toplumdur ilişki kurduğumuz insanlardan oluşan bütündür.

Yarın:
Bedreddin'in toplum düzeninin belirgin çizgileri

Türkiye İşçi Köylü Partisi
Hukuk Bürosu
yardımınıza hazırdır

Yurttaşlar!

Partimiz, halkın her türlü hukuki sorunuyla ilgilenmekle görevli bir Hukuk Bürosu oluşturmuştur. Gördüğünüz her türlü baskı, uğradığınız partizanlık ve haksızlıklar için bu büroya başvurabilir ve yardım isteyebilirsiniz.

Anarşist saldırısına, jandarma baskısına ve polis işkencesine uğrayanlar, haksız yere gözaltına alınanlar ve tutuklananlar, kıyılanlar ve sürülenler, gecekondusu yıkılanlar, toprağı elinden alınanlar, devlet kapısında haksızlığa uğrayanlar, işten çıkartılanlar, ücretini alamayanlar, çeşitli vaatlerle dolandırılanlar, nereye şikayet edeceğini bilemeyenler, hangi partiden olursanız olun TİKP Hukuk Bürosuna başvurabilirsiniz. Partimiz haksızlığın karşısında ve halkın yanındadır. Hukuk Büromuz sorunlarınızın çözülmesine yardımcı olmayı görev kabul etmektedir.

Hukuk Büromuz pazar günleri hariç her gün saat 16.00'dan 18.00'e kadar, cumartesi günleri saat 15.00'den saat 18.00'e kadar Genel Merkezimizde çalışmaktadır. Bizzat gelemediğiniz taktirde yukarıda belirtilen saatlerde telefonla ya da mektupla danışabilir ve bilgi alabilirsiniz.

TİKP GENEL MERKEZİ

Tel: 30 08 81
Adres: Necatibey Cad. No: 22/19
Sıhhiye-ANKARA

İLAN
14. ASLİYE HUKUK
HAKİMLİĞİNDEN

Davacı Gaffar Ünal vekili tarafından davalı Hazine ve Fatih, Muslahattin mah. Cebecibaşı Mescit sok. 1911 ada 15 parselde kayıtlı taşınmaz malikleri İsmail oğlu Hakkı, Mehmet, Mustafa, Osman, İbrahim, Ahmet oğlu Ali, Şahin, Mustafa, Şevket, Esmaoğlu Mustafa, Ramazan, Ayşe oğlu Mehmet, Mustafa, Nafiz, Mahmut Refik ve Emine oğlu İzzet aleyhlerine açılan iptal-tescil davasında:

Davalıların Muslahattin mah. Cebecibaşı, Mescit sok. no:19 Fatih İstanbul adresine gönderilen tebligatlar bila tebliğ iade edilmiş ve yeni adresinin tespiti de mümkün olmadığından kendilerine 9.6.1980 tarihli oturum için dava dilekçesi ilanen tebliğ edilmiş ve bu oturumda da hazır bulunmadıkların-dan gıyap kararında ilanen tebliğine ve yargılamanın 17.9.1980 günü saat 9.30'a bırakılmasına karar verilmiştir.

Karar gereğince duruşmada bizzat hazır bulunmanızı veya kendinize kanuni bir vekil tayin etmeniz, aksi takdirde yargılama gıyabınızda devam ve sonuçlanacağı hususu gıyap kararının tebliği yerine kaim olmak üzere 1 ay müddetle ilanen tebliğ olunur.
10.6.1980

(B—4359—708)

YAYIN DÜNYAMIZ

Hazırlayan:
Doğan Kemancı

Yazdıkça

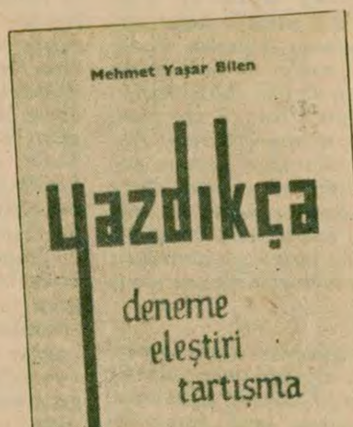

Mehmet Yaşar Bilen. Deneme/Eleştiri/Tartışma. Umut Yayınları. 96 sayfa 60 lira

Zonguldak. Devrek'te lise edebiyat öğretmenliği yapan Mehmet Yaşar Bilen, kitabının ilk yazısı "Bozkırda Yeşeren Çiçekler"de İstanbul ve Ankara gibi büyük kentlerden uzaktaki Anadolu sanatçısının "yalnızlığa itilmesi" sorununu işliyor.

Dört denemeden oluşan ilk bölümün ikinci yazısında "Sevginin Romancısı" olarak nitelediği Orhan Kemal anlatılıyor. Diğer iki denemede ise yazar, sanatın kaynağını, niteliğini araştırıp; şiirde öz ve biçim sorunlarını inceliyor.

Yaşar Kemal, Fakir Baykurt ve Cengiz Tuncer'e ayrılan eleştiri bölümünde; Demirciler Çarşısı Cinayeti, Yayla, Kerkenez adlı romanlar "toplumcu gerçekçilik" açısından değerlendiriliyor.

Tartışma bölümünde ise Oğuz Demiralp'in Oluşum dergisinde çıkan bir yazısı. İkinci Yeni şiirin, "Varoluşçuluk, görçeküstücülük gibi yozlaşmış akımlardan kaynaklandığı" belirtilerek eleştiriliyor.

Bilen'in 1973-80 yılları arasında çeşitli dergilerde yayımladığı yazılardan oluşan kitapta ayrıca; Enis Batur'un "Şiir ve İdeoloji" adlı kitabının eleştirisi, "İki Şair" bölümünde ise "Dinamo ve Karadayı"'nın tanıtıldığı birer yazı yer alıyor.

Kuyucaklı Yusuf

Roman. Sabahattin Ali.
Baskıya hazırlayan
Atilla Özkırımlı
Cem Yayınevi. 304 sayfa 150 lira

Toplumcu gerçekçi yazınımızın önemli ismi Sabahattin Ali'nin Bütün Eserleri Cem Yayınevince yeniden yayımlanmaya başlandı. Atilla Özkırımlı'nın titiz bir çalışma sonucu baskıya hazırladığı eserlerin ilki "Kuyucaklı Yusuf".

Kitabın başında verilen Sabahattin Ali'nin yaşam öyküsünden sonra Özkırımlı'nın Kuyucaklı Yusuf üzerine 'tanıtıcı ve eleştirel' bir önsözü, son bölümde ise Hüsamettin Bozok, Yaşar Nabi Nayır, Vedat Günyol, Tahir Alangu, Fethi Naci, A.Bezirci ve Paul Dumont'un yazıları, romanı değişik boyutlarda düşünmeye yardımcı oluyor.

Birinci Dünya Savaşı öncesi, Osmanlı İmparatorluğunun parçalanma sürecindeki toplumsal çelişkilerin çarpıcı ve dikkatli bir gözleme dayanarak yapılan anlatımı, Kuyucaklı Yusuf'u ölmez bir başyapıt haline getirmiştir.

Ekmek İşçileri

Roman. Maksim Gorki
Oda Yayınları. 160 sayfa. 75 lira - 3. baskı-

Eserleri dilimize en çok çevrilen yabancı yazarlardan biri de Maksim Gorki'dir. O, yaşamını kazanmak için kunduracı çıraklığı, fırın işçiliği, hamallık gibi çeşitli işlerde çalışmıştı. Çarlık Rusyasındaki emekçi halkın yaşamı onun için uzaktan seyredilen bir olgu değildi.

Oda Yayınlarınca Olcay Göçmen'in temiz Türkçesiyle üçüncü baskısı yapılan Ekmek İşçileri, Gorki'nin ilk kez çalıştığı fırınlardan birini anlatıyor.

Kitabın kahramanlarından Semenov için Gorki şunları söylüyor: "Bana Marksist diyorsunuz, elbet öyleyim, Ama Marks'a göre değil, hamurum böyle yoğrulduğu için...Kitaplardan çok ve daha iyi, Marksizmi Kazan'daki eski ekmek işçisi Semenov'dan öğrendim."

Ekmek Kavgası

Orhan Kemal. Yirmidört öykü.
Tekin Yayınevi. Altıncı basım.
152 sayfa 75 lira.

Orhan Kemal'in Ekmek Kavgası adlı kitabı ilkin 1949 yılında basıldı. Kitaba adını veren ilk öyküde bir askeri birliğin dökülen yemek artıklarını paylaşmaya çalışan insanlar anlatılıyor.

Kitapta ayrıca fabrikalarda İş Kanununa aykırı olarak çalıştırılan ondört-onaltı yaşlarındaki çocukların, hapishanelerde, kenar mahallelerde zorlukla yaşam kavgası veren yoksulların hayatlarından sahneler canlı bir dille anlatılıyor.

..."Fabrika, iplikhane, beyaz başörtülü işçi kızlar...Saçları briyantinden ışıl ışıl, kız yüzlü oğlanlara masura atarlardı. İplik masuralarını taşıyan yaşlı tenekecilere kağıttan kuyruk takarlardı..."

«İRAN: DEVRİMİN İÇİNDEN» KONULU FOTOĞRAF VE AFİŞ SERGİSİ AY SONUNA DEK UZATILDI

İstanbul, Tünel Kültür-Sanat Evinde, bir süre önce açılmış olan "İran: Devrimin İçinden" konulu fotoğraf ve afiş sergisi haziran ayı sonuna dek uzatıldı.

30 kadar renkli, büyük boy fotoğrafla 10 kadar afişin yer aldığı sergiye koşut olarak Tünel Kültür-Sanat Evi, "Şehadet" adlı belgesel filmin gösterilerini de yineleyeceğini açıkladı.

Tünel Kültür-Sanat Evindeki fotoğraf sergisinde İran'da geçtiğimiz yıl kabaran devrim dalgasının, miting ve yürüyüşlerin, Şah polisiyle çatışmaların başarıyla saptanmış renkli görüntüleri izlenebiliyor.

1978'de ölen Jak İhmalyan'ın ikinci resim sergisi Ankara'da açıldı

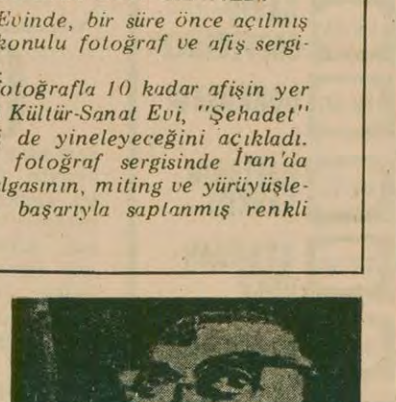

Yurdumuzdan 1949 yılında ayrılmış olan, ancak iki yıl önce ölümüne kadar Türkiye emekçisini yağlıboya ve desenlerinden eksik etmeyen Jak İhmâlyan'ın ülkemizdeki ikinci sergisi gene sanatçının yakın dostu Prof.Dr. Türkkaya Ataov tarafından başkentin İş Galerisinde pazartesi günü açıldı.

İhmâlyan'ın geçen yılki sergisi Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde açılmış, Akademiden Jak'ın sınıf arkadaşları olan ve onun çizgisini izleyen bazı ressamlarla eleştirmenler, bu desen ve renk ustasının başka yapıtlarını da görme dileğinde bulunmuşlardı. O sergiden bu yana Jak İhmâlyan'ın üç Avrupa başkentinde retrospektif sergileri açıldı ve hakkında bir büyük, bir de küçük boy iki kitap yayınlandı.

İhmâlyan hakkında Türkçe küçük bir kitap hazırlayan, fakat bunu henüz yayınlayamamış olan Prof. Ataöv, bu sergi nedeniyle şunları söylüyor: "Ülkemiz insanları, zamanla sağlam desenleri, renkçi duyarlığı, geniş kültürü ve haklı davalara sarsılmaz bağlılığıyla olağanüstü bir insan ve büyük bir sanatçı olan Jak İhmâlyan'ı kucaklamasını bilecektir."

Sergi 4 Temmuza kadar açık kalacak.

Nevzat Üstün adına şiir ve öykü ödülleri oluşturuldu

8 Kasım 1979'da bir trafik kazasında ölen yazar, öykücü, ozan Nevzat Üstün'ün anısını yaşatmak, ülkemiz şiir ve öykücülüğünün toplumcu gerçekçi çizgide gelişimine katkıda bulunmak amacıyla, "Nevzat Üstün Şiir ve Öykü Ödülü" konulduğu açıklandı. Ödüller, Nevzat Üstün'ün eşi Şükran Üstün, kardeşleri Yıldız Özdemir ve Sumru İmre tarafından konuldu. Nevzat Üstün Vakfı kuruluncaya dek ödüllerin Umut Sanat Ürünleri adlı şirketçe yönetileceği bildirildi.

Ödüllere katılacak şiir ve öykülerde bir önceki takvim yılının eylül başından, içinde bulunulan yılın 1 Eylülüne kadarki süre içinde kitap halinde yayınlanmış ya da yayına hazır kitap biçimine getirilme koşulu aranıyor.

Yayınlanmış şiir ve öykü kitaplarından dokuz adedin, yayınlanmamış şiir ve öykülerinde daktiloyla iki aralıklı yazılmış olarak dokuz kopyanın, yazarın ödüle katıldığını bildirir bir yazı ve kısa yaşam öyküsüyle birlikte 1 Eylül 1980 gününe dek "Nevzat Üstün Şiir ve Öykü Ödülü" -Umut Sanat Ürünleri, Lale Han, Kat: 6, Beyoğlu-İstanbul adresine gönderilmesi isteniyor. Ödüllere katılacak şiir ve öykülerde çağdaş bir Türkçe ve toplumcu gerçekçi nitelikler arandığı belirtiliyor.

Açıklanan yönetmeliğe göre bir yazar her iki dala da katılabilecek. Ancak her dalda tek yapıtla aday olabilecek. Ödül bölüştürülmeyecek, dalındaki adaylardan yalnızca birine 'başarı belgesi' ile birlikte verilecek.

Ödüllerin maddi değeri de her iki dal için, ayrı ayrı 50 bin lira olarak belirlendi. Seçiciler Kurulu üyeleri ödüllere aday olamayacaklar. Seçiciler kurulunda her üyenin bir oy hakkı olduğu, en çok oyu alan yapıtın ödüle hak kazanacağı belirtiliyor.

Ödüller, son katılma tarihi olan 1 Eylül 1980'den iki ay sonra Nevzat Üstün'ün ölüm yıldönümü olan 8 Kasım'da açıklanacak.

Şiir Seçiciler Kurulu şu üyelerden oluşuyor: 1-Gülten Akın, 2-Mehmet Başaran, 3-Adnan Benk, 4. Hasan İzzettin Dinamo, 5-Tahsin Saraç, 6-Sadun Tanju, 7-Umut-Sanat yetkilisi, Yedek 1- Şükran Kurdakul.

Öykü Seçiciler Kurulu ise şu üyelerden oluşuyor: 1- Çetin Altan, 2- Talip Apaydın, 3- Adnan Binyazar, 4- Mehmet Ergün, 5-Afet Ilgaz, 6- Nezihe Meriç, 7- Umut-Sanat yetkilisi. Yedek: 1. Emil Galip Sandalcı

Banaz'da 1. Pir Sultan Abdal Kültür ve Sanat Şenliği düzenlendi

Sivas ilimizin Yıldızeli ilçesinin Banaz köyünde ünlü halk ozanımız Pir Sultan Abdal adına bir kültür ve sanat şenliği düzenlendi.

21 ve 22 Haziran cumartesi ve pazar günleri yapılacak olan 1. Pir Sultan Abdal Kültür ve Sanat Şenliğinde, halkoyunu gösterileri, halk ozanları, Pir Sultan Abdal konulu bir söyleşi toplantısı, dia ve film gösterileri, tiyatro gösterisi, fotoğraf ve resim sergileri, "Köy Kalkınması ve Toplumsal Konular" konulu bir ikinci söyleşi toplantısı yer alıyor.

Bilindiği gibi geçtiğimiz yıl içinde de Banaz'da Pir Sultan Abdal'ın bir anıtı dikilmişti

Aydınlık
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı 1921
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

THKO
NURHAK'TAN KIZILDERE'YE EYLEMCİLER ANLATIYOR ②
12 MART

THKO NASIL DOĞDU? 2

Filistin'e gidiş ve Diyarbakır Cezaevi

1969 ve 1970 yılında Türkiye'den birçok genç Filistin'e gittiler. Bunların bir kısmını, daha önce de gidip gelen Hüseyin İnan organize ediyordu. İçlerinden birçoğu, daha sonra THKO'nun çekirdeğini oluşturacak olan on beş kişilik bir grup 1969 sonunda Filistin'e gitmeye karar verdiler. Hüseyin, aralarında Alpaslan Özdoğan ve Mustafa Yalçıner'in de bulunduğu birinci takımı götürüp döndü. İkinci kafiledeki Atilla Keskin, Ercan Enç, Kadir Manga, Ahmet Erdoğan ve diğer bazıları Ankara'dan bindikleri tren sınır boyuna geldiğinde atlayarak Suriye'ye girdiler. Önce El Fetih'in Halep bürosuna, sonra da Şam bürosuna uğradıktan sonra Şeria Irmağı kıyısındaki kamplardan birine gönderildiler.

Bundan sonrasını Ahmet Erdoğan şöyle anlatıyor:

"Burası deniz seviyesinden dörtyüz metre aşağıda bir yerdi. Bizden önce gidenler iki aydır oradaydılar. İçlerinde işgal altındaki Arap topraklarında İsrail karakollarını birkaç kez bombalayıp, kurşunlayıp dönmüş arkadaşlar vardı... Kısa bir süre sonra daha önceden orada olan Antepliler grubu ile aramızda ayrılık çıktı. Biz ayrılıktan sonra orada sadece onbeş gün kaldık. Bu arada Klaşinkof diye bilinen ünlü silahı söküp takmayı öğrendik. Herhangi bir çatışmaya meydan vermemek için alelacele dönüş kararı aldık. Ben bu çabuk dönüş işinden hoşlanmamıştım. Hiç bir şey öğrenmeden izimiz üzerinden geri dönüyorduk. Oysa oraya gitmişken Filistin halkının mücadelesi hakkında daha ayrıntılı bilgi edinmeliydik. Bizden birkaç ay sonra Filistinliler Ürdün'den atıldılar. Biz oradayken bile gerginlik ve çatışmalar başlamıştı. Bunu da incelemeliydik. Bütün bunların kırıntısını yapmadan apar topar geri dönmek üzere yola çıktık. El Fetih yöneticileri bize bir miktar silah ve cephane verdiler, bir de minibüs tahsis ettiler. Sınıra kadar gönderdiler. 16 kişiydik. Sekizer kişilik iki grup halinde sınırı geçtik. Adam başı yirmişer lira rüşvet verdik jandarmaya. Daha tecrübeli arkadaşlar öndeki birinci grupta bulunuyordu. Ben ikinci grupta idim. Hepimiz ülkenin çeşitli yerlerine dağılıp çalışma yapmaya başlayacak, silahlı mücadele başlayacağı zaman Hüseyin'in çağrısı üzerine hepimiz toplanacaktık. Zaten gideceğimiz yerlerin adreslerini sınırı geçerken Hüseyin'e vermiştik. Bir mesele olduğunda bizi oralardan bulabilecekti. Gittiğimiz yerlerde yeni gerillacılar örgütleyecektik. Ama evdeki hesap çarşıya uymadı, arkadaşların çoğu Diyarbakır'da yakalandılar. Diyebilirim ki, eğer o yakalanmalar olmasaydı, 71'lerde yaptığımız şeye 70'te başlayacaktık.."

Gerçekten de, birkaç aya kalmadan gerilla mücadelesini başlatmak için yurda dönen 16 kişiden on biri, daha ilk anda yakalandılar. Yakalananlardan bir kısmı daha sonra "gerillacılar" diye bilinen gruptan ayrılacaklar, geri kalanlar ise, cezaevinde kendi aralarında düzenledikleri toplantılarda bundan sonra mücadelenin nasıl yürütüleceği, dışarıda kimlerle ilişki kurulacağı, çıktıktan sonra nerelerde çalışma yapılacağı konusunda hazırlıklara başlayacaklardı.

Ercan Enç o günleri şöyle anlatıyor: "..o sırada ben ideolojik mücadelenin gerekliliğini savunuyordum. Tartışılan iki nokta vardı: İdeolojik mücadele mi, silahlı mücadele mi? Hüseyin ve diğer bazı arkadaşlar, ideolojik mücadeleyi Aydınlık yürütüyor, biz silahlı mücadele yürüteceğiz, şehirleri terkedip kırlarda silahlı mücadeleyi başlatacağız diyorlardı. İş örgütlenme noktasına gelince, ben arkadaşlardan ayrıldım. Ben bu olanları maceracılığı doğru bir şekilde kavramamak olarak görüyorum. Kendi payıma, maceracılığın halka zarar vereceğini kavramamak.. İşte ben ondan sonra Aydınlık saflarında mücadele etmeye başladım."

Dışarıda ileri gelen isimlerden Yusuf Aslan, Mustafa Yalçıner, Ahmet Erdoğan Filistin'e gitmeyenlerden Sinan Cemgil kalmıştı. Gerek Ankara'daki gençlik çevresinde ve gerekse Malatya, Elazığ yörelerindeki faaliyet onlar aracılığıyla yürütülüyordu. Yusuf Aslan, o sırada Bursa Cezaevinde tutuklu bulunan Deniz Gezmiş ve Cihan Alptekin ile de ilişki kurmuş, onlara Hüseyinlerin grubunun ne yapmak istediği konusunda etraflı bilgi vermişti. Onların da mutabakatı alınmıştı.

Daha sonra THKO adını alacak olan grubun faaliyet merkezi, karargahı Diyarbakır Cezaevi idi. Hüseyin, dışarıdaki arkadaşlar tarafından tavsiye edilen yeni isimleri Diyarbakır'a çağırtıyor, kendileriyle uzun uzun görüşmeler yapıyordu. Osman Arkış, Ercan Öztürk, Semih Orcan gibi isimler burada örgütlendiler. Hüseyin onlara bazı görevler de veriyor, o sırada özellikle Elazığ ve Malatya yöresinde arka arkaya patlak veren üretici köylü hareketlerine onları da gönderiyordu. Cezaevindekiler, kendilerine dışarıdaki devrimci çevreler tarafından gönderilen paraları kuruş kuruş biriktiriyor, bunları ileride silah almak için kullanmaya hazırlanıyorlardı. Sekiz ay kadar bir süre içinde, yüklü sayılabilecek bir para, 70-80 bin lira biriktirmişlerdi.

Kış aylarında girdikleri cezaevinden sekiz ay kadar sonra, 1970 Ekiminde çıktılar ve doğruca ODTÜ yurtlarına yerleştiler. Onlardan kısa bir süre önce, eylül ayında da Deniz ve Cihan Bursa'dan tahliye olmuşlar, Deniz ODTÜ'ye gelmiş, Cihan ise başka bir suçtan yeniden tutuklanmıştı.

DEVAMI VAR

Kovalamaca başlıyor

●ODTU arazisini bir an önce terkedip, şehre gidebilmek için bata çıka koşarken, nerede saklanabileceklerini düşünüyorlardı. Hiç evleri yoktu

Polis, gençlik eylemlerinden çok iyi tanıdığı Deniz Gezmiş'i banka personeli "biri uzun boylu idi" dediği anda tespit etmişti.

DENİZLERİN soygundan sonra gidecekleri, kendilerine ait bir evleri yoktu. Banka eyleminden birkaç gün önce bir ev bulmuşlar, ancak kefil bulamadıkları için tutamamışlardı. ODTÜ arazisini bir an önce terkedip şehre girebilmek için bata çıka koşarken, bir yandan da tartışıyorlardı. Nereye gideceklerdi? Sonunda Olca Altınay'ın evine gitmeye karar verdiler. İlk iki günü geçirdikleri bu eve vardıklarında gece yarısı çoktan geride kalmıştı. Ancak ev güvenilir değildi. Çok yakında bir yerde olayların eksik olmadığı Fen Fakültesi vardı ve önünde sürekli polis bekliyordu.

Dışarıda ise, soygunu Denizlerin yaptığını tespit eden Ankara polisi alarma geçmişti. İkinci Şube Müdürü Tarzan Mustafa'nın (Mustafa Erdoğan) başında bulunduğu polis ekipleri hummalı bir arama faaliyetine başlamıştı. Ankara didik didik ediliyor, Tarzan Mustafa, elinde otomatik silahı, gazetelere sık sık demeçler veriyordu. "Az kaldı, sıkıştılar, artık bir yere kaçamazlar."

Gazetelerde Deniz ve Yusuf'un boy boy fotoğraflarının yayınlanmasından sonra, söylentiler birbirini kovalamaya başlamıştı: "Görüldüler ama yine kaçtılar", "Bir ilkokul öğrencisi Deniz Gezmiş'i gördüğünü söyledi!", "Kıstırılmışlar ama, ellerinde öyle acaip silahlar varmış ki, polisi çil yavrusu gibi dağıtıp kaçmışlar."

Bu arada, gerek Tarzan Mustafa'nın ve gerekse diğer polis şeflerinin açıklamaları da gazete manşetlerinden inmiyordu: "Bunlar gündüz sokağa çıkamazlar, Ankara derlitoplu bir şehirdir, araba ile de kaçamazlar. Bu yüzden ancak geceleri ve yürüyerek evden eve geçiyorlar. Çok sayıda evleri var. Bu yüzden yakalamak kolay olmuyor."

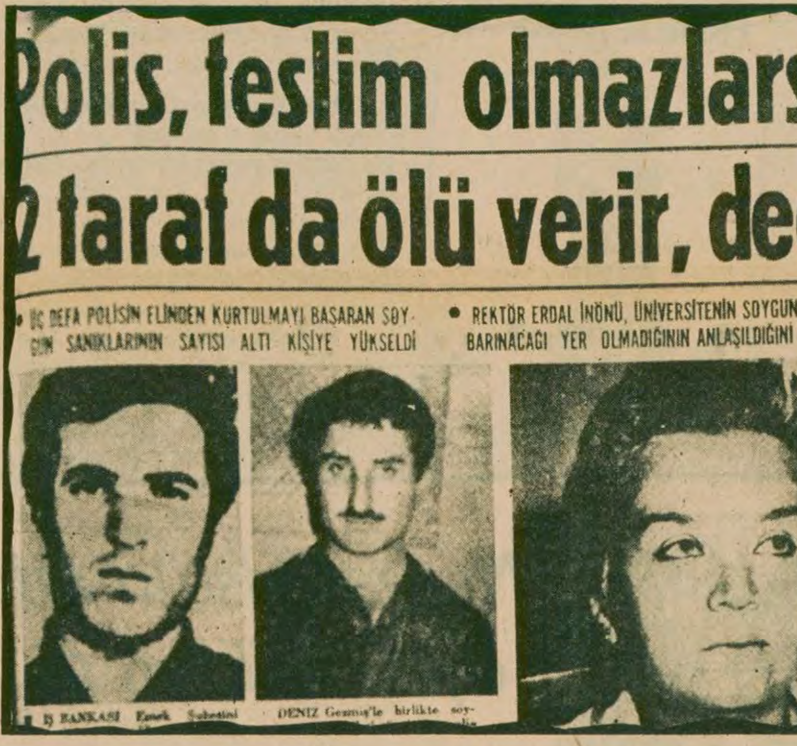

Polis, teslim olmazlars
2 taraf da ölü verir, ded

ÜÇ DEFA POLİSİN ELİNDEN KURTULMAYI BAŞARAN SOYGUN SANIKLARININ SAYISI ALTI KİŞİYE YÜKSELDİ

● REKTÖR ERDAL İNÖNÜ, ÜNİVERSİTENİN SOYGUNCUL BARINACAĞI YER OLMADIĞININ ANLAŞILDIĞINI SÖY

İŞ BANKASI Emek Şubesini

DENİZ Gezmiş'le birlikte soy-

Gazeteler soygun olayına manşetten yer veriyorlardı. Emniyet kuvvetleri ise, okullarda geniş çaplı aramalar yapıyor, çok sayıda öğrenciyi sorgudan geçiriyordu. Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve İbrahim Seven üzerinde duruluyordu. Polis ve icra memurunu bağlayarak kaçan Deniz'lere evinde saklandıkları Sevim Onursal ve Kor Koçalak'ta katılmıştı. Bir süre kaçtıktan sonra Sevim Onursal teslim olmuştu.

> ●● Sinan Cemgil, şehirde kalarak eylemlere devam etmeyi savunurken, Hüseyin İnan, "Bunlar soygun eylemini bilerek büyütüyorlar. Bizi şehirde hapsederek avlamak istiyorlar. Derhal dağa çıkmalıyız" diyordu

OYSA, bu sırada, Denizler, evden eve geçmek bir yana, son anda akıllarına gelerek girdikleri Olca Altınay'ın evinde, iki gün boyunca çakılıp kalmışlardı. Şimdi ne yapacaklardı? Banka soygunu eyleminin, bütün diğer siyasi gelişmeleri ikinci plana itecek kadar büyük bir olay haline gelmesi beklemedikleri bir gelişme idi. İlk sıralar, hepsinin kafasında bankayı soyar soymaz dağa çekilip silahlı mücadeleye başlamak fikri varken, bir süre daha şehirde eylemler koyarak propaganda yapmak düşüncesi bazılarına daha cazip gelmeye başlamıştı. Özellikle Sinan bu konuda diretiyordu. Ancak, birinci dereceden sorumlu yönetici Hüseyin'di ve o, "Bunlar bu eylemi bilerek büyütüyor, bizi şehirde hapsederek avlamak istiyorlar" diyerek, gelen önerileri reddediyordu.

Fakat, gelişmeler hiç de Hüseyin'in çizdiği yönde olmadı. Banka soygununu, Balgat baskını, dört Amerikalının kaçırılması ve İstanbul'daki eylemler izledi. Denizler iki ayı aşkın bir süre Ankara'dan çıkamadılar.

İkinci günün sonunda, gidebilecekleri ve daha uzun süre barınabilecekleri yeni bir ev aramaya koyuldular. Akıllarına, Sinan'ın aracılığıyla gidebilecekleri Sevim Onursal'ın evinden başka bir olanak gelmiyordu. Sonunda oraya gitmeye karar verdiler. Burası İlbank Kooperatif Sitesinde bir apartman dairesiydi ve Sevim Onursal tarafından satın alınalı henüz birkaç gün olmuştu. Daire tamtakır denilecek kadar boştu. Acele birkaç yatak temin edildi ve iki gece de burada kalındı.

> ●● Sevim Onursal biri polis olmak üzere İcradan gelen dört kişiyi içeriye alarak Denizlerin bulunduğu dip odaya götürdü

15 Ocak günü, C blok 64 numaralı dairenin kapısı ısrarla çalındı. Önce açmakta tereddüt ettiler. Sonra Sevim Onursal kapıyı araladı: Kapıda bir resmi polis, üç de sivil giyimli şahıs vardı. İcradan geldiklerini, Bülent Akkurt'un borcuna mahsuben bazı eşyayı haczedeceklerini söylüyorlardı. Onursal, Bülent Akkurt'un artık bu evde oturmadığını, kendisinin evi birkaç gün önce ondan satın aldığını söyledi. Ancak inanmadılar. Tapuyu görmek istediler. Sevim Onursal, "Bir dakika" diyerek içeri girdi, kapıyı kapattı. Denizler dipteki bir odada endişeyle bekliyorlardı. Onursal içeri girerek durumu izah etti. Sonunda bir plan yaptılar. Sevim Onursal gelenleri başından savmaya çalışacak, başaramazsa hepsini içeri çekip teslim alacaklardı.

Nitekim başaramadı ve hepsini tek sıra halinde koridordan geçirerek dipteki odaya götürdü. Gelen dört kişiyi teslim alarak bağlamak zor olmadı. İcra memurundan aşağıda bir de şoför bulunduğunu öğrendiler. Ayrıca apartmanın kapıcısı da haciz için gelindiğinden haberdardı. Onları da getirip bağlamayı kararlaştırdılar. Böylece arabayı da kullanabileceklerdi.

Sevim Onursal, apartmanın kapının önünde bekleyen şoförün yanına inerek, kendisini ve kapıcıyı yukarıdakilerin çağırdığını söyledi. Denizler onları da kapıda karşılayıp, dipteki odaya götürdüler ve bağladılar. Hiç hesapta yokken altı kişiyi birden alıkoymuşlardı. Polisin ve onunla birlikte gelen avukatla icra memurunun kimliklerini alarak alelacele çıktılar.

Bu olaydan sonra arananların sayısı iyice kabardı. Deniz ve Yusuf'un yanı sıra listeye Sinan Cemgil, Kor Koçalak ve Sevim Onursal da eklenmişlerdi. Bu arada, olayla ve onların çevresiyle ilişkileri olmadığı halde, daha sonra Cephe davasında da yargılanacak olan İrfan Uçar, İbrahim Seven, Necmettin Baca ve Mehmet Ali Özdemir de aranmaya başlandılar.

Bir-iki gün sonra Sevim Onursal, Necmettin Baca ve İbrahim Seven teslim oldular. Bu sırada arananlar listesine Olca Altınay da eklenmişti.

Arananlardan İrfan Uçar ise Rektör Erdal İnönü'nün yardımını istemek üzere girdiği ODTÜ'de jandarma tarafından tespit ediliyor, ancak arkadaşlarının da yardımıyla jandarmanın elinden kaçmayı başarıyordu.

Denizlere gelince, Ankara'daki aramalar bütün hızlıyla süredursun, onlar bir-iki ev daha değiştirdikten sonra, yeniden ODTÜ'ye, birinci yurt 201 numaralı odaya dönmüşlerdi bile...

Yarın:
Soygunlar İstanbul'a sıçrıyor.

Tarih boyunca İŞKENCE

Hazırlayan: R. Kısacık

Yeni çağ işkenceleri -1-

- Portekizliler, İspanyollar ve İngilizler tutukluları vahşi köpeklere de parçalattırıyorlardı.
- İspanyollar Güney Amerika'da İnka ve Aztek uygarlıklarının bütün bireylerini yok ettiler.

Tek tek işkenceleri kitle halinde öldürmeler izledi

ORTAÇAĞDA Avrupa'da sürekli olarak Doğu zenginliklerinin sömürülmesi düşleri görülmüştür. Marco Polo'nun Doğudaki gezileri bu düşleri daha da pekiştirdi. Haçlı seferlerinin başarıya ulaşamaması, Doğu ticaret yollarının Müslümanların denetimi altında tutulması ve bazı coğrafi zorunluluklar özellikle İspanyolları ve Portekizlileri yeni bölgeler aramaya itmişti. Müslümanlar ve Yahudiler ülkelerinden kovuluyordu. Kırsal alanlardan kentlere akın başlamış, serserilik, dilencilik alabildiğine artış göstermişti. 1500'lerin başında Americo Vespuçi, Amazon ve Rio de la Plata nehirlerinin denize döküldükleri yerleri keşfetti. Portekizli Cabral, Brezilya ülkesinin adını bulmuştu. Jean ve Sebastian İngiltere adına Labrador kıyılarına çıkmıştı. İspanyollar ise Batidus, Venezuella, Meksika ve Dairen Körfezlerinde sürekli dolaşıyordu. Avrupalıların gözleri önünde büyük bir kıta ortaya çıkarıldı. Amerika'nın keşfinden sonra İspanyollar Orta ve Güney Amerika'nın en zengin yörelerini ele geçirdiler. 1519-1521 yılları arasındaki dönemde Güney Amerika'ya İspanyol egemenliği yayıldı. Altın madenleri Avrupalıların ellerine geçti.

Güney Amerika'daki işkenceler

GÜNEY Amerika'daki en eski ve çok ileri kültürleri, İnka ve Aztek uygarlıklarını yıkan İspanyollar yeni kolonileri, ülkeleri adına en yoğun biçimde sömürdüler. Tek tek işkencelerin yerini kitle halinde öldürmeler izledi. İstilacılar için çalışmaktansa ölmeyi yeğleyen Aztekler ve İnkalar direndiler ancak, direnmeler örgütsel bir şekilde olmadığı için işkencelerle kitlesel ölümlerin düğüm yeri çözülüyordu. İspanyollar yerlilerin yerine zenciler getirterek altın ve gümüş madenlerini sömürmeyi sürdürüyorlardı. İşkence, ölüm ve sömürülme arasında bocalayan yerliler gittikçe batıya sürülmekteydi. Kabileler yok edilmekteydi. Kırbaçlar altında ezilen yalnız yerliler miydi? Elbetteki hayır. Gemilerde altın ve gümüş madenini Avrupa'ya taşıyan, efendilerine hizmette kusur etmeyen zenciler de vardı. Kırbaç altında hastalanan veya güçsüzlüğü belirlenen zencinin boynuna bu kez urgan değil bir kılıç darbesi vuruluyordu. Güçlüler buna ne denli dayanıyordu? Kırbaç altında günün her saati çalışan ve besinsizlik içerisinde bulunan bir insanın yaşama yılı kaçtır?

Batıya sürülen yerlilerin ekonomik durumları da iyiden iyiye ilkelleşiyordu. Avrupalıların getirdiği alkol, yerlileri içten yıkılmaya mahkum etti. İspanyollar daha ilk olarak Karaib Adalarına çıktıklarında kitlesel katliamlara girişmişlerdi. Her yerli üç ayda belirli bir oranda altın verecekti. Altın verdiğinin kanıtı olarak da bu yerlilerin boyunlarına bakırdan veya başka basit madenlerden kolyeler takılıyordu. Vermekle zorunlu oldukları altının miktarı giderek daha da artırılıyor, baskı ve zulüm giderek yoğunlaşıyordu. Zorunlu olduğu altını az verenler, kırbaçlar altında güçsüz duruma getiriliyor, kabilelilerin gözleri önünde onlara ders olsun diye çeşitli işkenceler sonucu kılıçla öldürülüyorlardı. 1494-1498 yılları arasında yerli halkın yüzbini öldürülmüştü. 1508'de altmışbin kişi, daha sonra beşyüz kişi kalmıştı. Sonuçta bugün yerli halktan bir kişi bile bulamazsınız Santa Domingo'da.

İspanyollar Hindistan'da

ALTIN fazla bulunmamıştı Batı Hindistan'da. İspanyollar burada da yerlileri en ağır işkenceler ve baskılarla çalıştırmaktaydılar. Encomiendas denilen bir sistemle, imtiyaz sahiplerine toprakla birlikte yerli halktan köle olarak kullanabileceği kadar kişi veriliyordu. Bu sistem beyazlar için bir yüzkarasıydı. İmtiyaz sahibi kölelere istediği gibi davranmakta serbestti. Karşı gelene en azından kırbaçlama cezası veriliyordu. Daha fazla direnen ise, hedef tahtası gibi kılıç darbeleri altında can veriyordu. Kırbaç altında altın madenlerinde çalıştırılan kızılderililerin sayısı, öldürülmeleri nedeniyle hızla azalmaya başlamıştı. Bunun üzerine Afrika'dan, siyah ırktan insan getirilmeye başlandı. Zenciler kızılderililere göre daha uysal bulunmuştu. 1501'de tarih sayfalarına zenci ticareti eklendi. Zencilerin köylerine kadar gidiliyor. Kamçılar, sopalar altında, kan revan içerisinde gemilere bir yük gibi bindiriliyorlardı. Bu kırbaçlar altında bir de kölelere Hıristiyan olmadıkları için sürekli işkenceler uygulanıyordu. Saatlerce birbirlerini kırbaçlatıyorlardı. Kübalı bir kabile reisi, cennete gidebilmek için Hıristiyan olmaya çağırılınca "Cennette de beyazlar var mı?" sorusunu soruyor, olumlu cevap alınca da "Ölümden sonra böylesine vahşi adamlarla karşılaşmaktansa, dinsiz olarak ölmeyi yeğlerim" diyordu.

Böylece İspanya dünyanın en büyük sömürge imparatorluğunu kurdu. Yerli halkın kanıyla zencilerin kendilerinki gibi akan kırmızı kanlarıyla İspanyol sömürgeciliği ise daha da vahşiyane bir şekilde yerleşiyordu. Batıda derebeylerin, kontların yaptığı atlı işkence buralarda uygulanıyordu. Tutuklunun kol ve bacakları 4 ayrı ata sıkıca bağlanıyor ani kırbaç darbeleri sonucu şahlanan atlarla birlikte tutuklunun vücudu 4 ayrı parçaya ayrılıyordu.

Bir başka yöntem ise, tutuklunun vahşi köpeklere parçalattırılmasıydı. Bu yöntemleri İspanyollar kadar, Portekizliler ve İngilizler de yaygınlaştırdı.

Yarın: Köle ticareti

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

TELEVİZYONDA BUGÜN

21.40 YILLARIN ARDINDAN
Savaşın etkileri

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 3. bölümünde 2. Dünya Savaşının en hareketli günleri yaşanmaktadır. Sınıf arkadaşlarının Dal hariç hepsi askerdir artık. Terry hava kuvvetlerinde pilot, Russ deniz kuvvetlerinde, George de kara kuvvetlerindedir. Savaş hem askerleri hem de geride bıraktıklarını etkilemektedir.

ORKUT STÜDYOSUNDA NELER OLUYOR?

İzlediğimiz programlar, özellikle seyircili olanların tamamına yakını Orkut Stüdyosunda çekilmektedir.

Stüdyo, Bahçelievler son durakta. Bilindiği gibi Bahçelievler komandoların bölgesi sayılıyor. Bu nedenle TRT çalışanlarının geliş ve gidişlerde, seyircilerin de duraklarda huzursuz oldukları bilinen bir gerçek.

Stüdyonun komandolarca keyfi kullanıldığı çok yaygın bir söylenti. Biz bunları sıralayıp ilgililerin haberi olup olmadıklarını soracağız.

Stüdyoda komandoların ve onlara yakın unsurların sık sık biraraya geldikleri, stüdyo amirinden destek gördükleri doğru mudur? Seyircili programlara kurum çalışanları davetiye bulamazken hemen hemen her programda gözüken kırtasiyecilerin, bankacılıkla ilgili gazetecilerin özel davetiyeli oldukları gerçek midir? Bunları kim davet ediyor, kimin konuklarıdır.

Orkut Stüdyosunda çalışanların çalışmadan mesai aldıkları, özellikle stüdyo amirinin işe gelsin, gelmesin mesai doldurduğu söylenmektedir. Bu konuda gerekli araştırma, inceleme yapılmış mıdır? Televizyonda mesai kısıntısı işi aksatır hal almışken, çalışmadan fazla mesai alanların varlığı doğru mudur?

Stüdyoda görevli olanlardan komandolara boyun eğmeyen, şahsi işlerde çalışmayanların faşistler tarafından tehdit edildiği, baskı altında tutulduğu, aynı işi yapmış olmalarına rağmen mesai yazılmadığı gerçek midir?

Program üreten prodüktörlere araç temini için gerekli kolaylık gösterilmezken, stüdyo amirinin keyfine ve onun örgütlenmesine göre araç verilmesi, harcamanın yaptırılması şikayet konusu olmanın da ötesinde istismara yol açmış mıdır?

Geçmiş yıllarda da özel olarak içeri alınanların programların yapımını engellediği bir gerçektir. Bu konuda soruşturmaların yapıldığı da bilinmektedir. Bunların sorumlusu yok mudur? Tüm bu iddialar ortada iken TV Daire Başkanlığının ne yaptığını merak ediyor ve açıklama bekliyoruz.

17.00	HABERLER
17.05	AKŞAMA DOĞRU
18.00	HABERLER
18.05	DAVID COPPERFIELD
18.50	GÖKKUŞAĞI
19.45	HAFTANIN ŞARKISI
19.50	UYKUDAN ÖNCE
20.00	HABERLER
20.50	ÇOCUK VE SORUNLARI Tarık Alpagut ile Erdal Özkan'ın birlikte hazırladıkları programda özürlü çocuklar sorunu ele alınacak.
21.15	TÜRK SANAT MÜZİĞİ
21.40	YILLARIN ARDINDAN
22.30	HABER PROGRAM
23.30	HABERLER